

Qeqqata Kommunia

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Pillugu

Qaqortorsuaq/White Mountain-anorthosit-imut suliasaq

**Hudson Greenland A/S,
Qeqqata Kommuniata aamma Naalakkersuisut**

akornanni

Impact Benefit Agreement (IBA)

September 2015

Imaasa allasimaffiat

1.	TUNNGAVIUSOQ.....	7
2.	SIUNNERFIIT AAMMA TUNNGAVIUSUT MALITASSIAASUT	8
3.	PISINNAATITSISSUMMIK PIGISAQARTUP PISUSSAAFFII PIGINNAATITAAFFIILU	10
4.	PISINNAATITSISSUMMIK PIGISAQARTUP, TAASSUMA ENTREPRENØRIISA, PILERSUISUISA AAMMA KIFFARTUUSSISUISA PISUSSAAFFII	10
5.	ILANNGUSSAQ NUNAQA VISSUNIK SULISUSSANIK ATORFINITSITSISARNERMUT, ILINNIARTITAANERANNUT KIISALU SULIFFEQARFIIT KALAALLINIT PIGINEQARTUT ATORNEQARNERANNUT AAMMALU TAAKKUA PIGINNAASAANNIK ILISIMASAANNILLU INERISAANERMUT INERIARTORTITSINERMULLU TUNNGASOQ NAAPERTORLUGU PISUSSAAFFIIT SIUNNERFIILLU ILANNGUSSARTAQARTUT	11
6.	BENEFIT AND IMPACT PLAN-IMIK ISUMAQATIGIISSUMMI NAAMMASSINNINNERUP ATUUTSITSINERULLU ALAPERNAARSORNEQARNERA AAMMA NALILERSORNEQARNERA	12
7.	ISUMAQATIGIISSUMMIK ALLANNGUUTEQARTITSINERIT	13
8.	ILANNGUSSANI ALLANNGUUTEQARTITSINERIT	13
9.	ISUMAQATIGIISSUT MANNA NAAPERTORLUGU PILERSAARUTINIK ALLANNGUUTEQARTITSISARNERMUT TUNNGAVIUSUT	14
10.	HR- AAMMA NAJUKKAMI SULISUSSAT	15
11.	INUUSSUTISSARSIORNERMIK SULIFFEQARFINNILLU INERIARTORTITSINEQ	20
12.	KALAALLIT NUNAANNI SULIAREQQIISARNEQ	21
13.	INOOQATIGIINNIKKUT AAMMA KULTURIKKUT ATUGARISSAARNEQ	23
14.	PEQQINNISSAQ.....	25
15.	NALUNAARUSIORNEQ.....	25
16.	ALLAKKIAT TAMANIT PISSARSARINEQARSINNAANERAT	26
17.	PAASISSUTISSAT NALUNAARSUKKAT, PAASISSUTISSAT, NALUNAARUSIAT NAJOQQUTASSALLU PILLUGIT ISERTUUSSINISSAQ	26
18.	SULIASSAQARFIIT ISUMAQATIGIISSUMMI MATUMANI ILAATINNEQANNGITSUT	27
19.	SUMIGINNAANERNI PIGINNAATITSISSUTIT	27
20.	ISUMAQATIGIISSUTIP ATORUNNAARNERA AAMMA ISUMAQATIGIISSUMMIK MALITTAASUMIK ISUMAQATIGIISSUTEQARNEQ	27
21.	ILANNGUSSAT ATORUNNAARSINNEQARNERAT	28
22.	ISUMAQATIGIISSUTIP ATORUNNAARNERANUT ATATILLUGU PISUSSAAFFIIT	28
23.	TAARSIINISSAMIK AKISUSSAAFFEQARNEQ, SILLIMMASIISSUTIT AAMMA ANNAASAQARTITSINNGINNISSAQ	28
24.	INATSI SINUT, MALERUAGASSANUT, PIIAANISSAMUT AKUERSISSUMMUT, ISUMAQATIGIISSUTINULLU ALLANUT TUNNGASUT.....	29
25.	INATSI SIT ATORNEQARSINNAASUT AAMMA INATSI SINUT ALLANUT TUNNGASUT	30
26.	INATSI SIT ATORTINNEQARFIAT AAMMA ISUMAQATIGIISSITSINIARTARFIMMI AALAJANGIINEQ	30
27.	OQAATSIT.....	31
28.	ATSIORTARNERMUT TUNNGASUT	32

BILAG 1	ISUMAQTIGIISUMMUT TUNNGAVIUSOQ.....	34
BILAG 2	BENEFIT AND IMPACT PLAN	36
BILAG 3	ALAPERNAARSUINERMUT AAMMA NALILISARNERMUT PILERSAARUT	43
BILAG 4	SULISUSSANIK NUNAQAVISSUNIK ATORFINITSITSINEQ	46
BILAG 5	SULISUNIK NUNAQAVISSUNIK ILINNIAGAQARTITSINEQ AAMMA ILINNIARTITSINEQ	52
BILAG 6	SULIFFEQARFINNIK KALAALLINIT PIGINEQARTUNIK ATUINEQ AAMMA NEQEROORTITSINERMI SULERIAATSIT	55
BILAG 7	ISUMAQTIGIISUTIT SULIFFEQARFINNUT KALAALLINIT AAMMA NUNANIT ALLAMIUNIT PIGINEQARTUNUT KALAALLIT NUNAANNI ATUGASSARITITAASUT TUNNGAVIGALUGIT NEQEROORTITSIVIGINEQARTUNUT ALLATTORSIMAFFIK, ILANNGULLUGIT SULIAQARNISSAT ATAATSIMOORTUT PISINNAATISSUMMIK PIGISAQARTUMIT TOQQAANNARTUMIK SULIARINEQARTUT	61
BILAG 8	SULIFFEQARFINNI KALAALLINIT PIGINEQARTUNI PISINNAASAQARNERNIK INERIARTORTITSINEQ AAMMA INERISAANEQ	65
BILAG 9	SULINIUTIT PIUJUARTITSISUSSAT ALLAT AAMMA ANINGAASAATEQARFIIT	66
BILAG 10	NASSUIAASSUTIT.....	69

Isumaqatigiissut aamma illuatungeriit

Isumaqatigiissut manna isumaqatigiissutigineqarpoq ukua akornanni:

Piaanissamut akuersissut naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq (immikkoortoq 29.3-imi nassuiarneqartutut "Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq") uuminnga aallartitaasoq

Hudson Greenland A/S
Kalaallit Nunaat

aamma

Qeqqata Kommunia
Postboks 1014
Makkorsip Aqq. 2
3911 Sisimiut
Kalaallit Nunaat

Tulliuttuni taagorneqarpoq "kommuni "

aamma

Naalakkersuisut
Imaneq 1A 301, P.O Box 1601
3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat

Aaqqissugaanera aamma IBA-mut, ilanngussat ilanngullugit, siunertaasoq

Kapitalimi matumani IBA-mut siunertaasoq nassuiarneqarpoq aammalu akuersissuteqarnissamut suliap ingerlanera aamma IBA-p aaqqissugaanera, ilanngullugu ilanngussanut siunertaasoq, nassuiarneqarlutik. Nassuiaassutit naalisaanerillu tamarmik ilanngussaq 10-imi takuneqarsinnaapput.

White Mountain-imi anorthosit-inut suliassap inuiaqatigiinni kalaallini akuutilerlugu ilaasutut aatsitassarsiorfittut piujuartussasut attanneqarsinnaasutullu ineriartortinniarlugu, IBA-mi pisinnaatitsissummik pigisaqartup aamma kalaallit oqartussaasuisa akornanni suleqatigiinneq siuarsarneqassaaq. Iluqutissartaasut Kalaallit Nunaanni innuttaasunut pisinnaatitsissummillu pigisaqartumut annertusarniarlugit, isumaqatigiissummi suleqataasut akornanni suleqatigiinnissamut periaatsit suleriaatsillu IBA-mi aalajangersarneqassapput. White Mountain-imi suliassamit inuiaqatigiinnut kalaallinut pitsaasumik sunniutaasussat tamakkiisuutillugit pitsanngorsarneqarnissaat, IBA-mi matumani siunertaavoq.

Suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissaq, nunaqavissunik sulisoqarnissaq aammalu kalaallini sulisussani sanaartornermut piginnaasaqarnerit siuarsarniarlugit, piiaanissamut akuersissummi piunasaqaatit naammassinissaannik Hudson Greenland A/S ikiorniarlugu, periaatsinik aaqqissuussinissaq aamma IBA-mi matumani siunertaavoq. IBA-mi matumani suliassaq Kalaallit Nunaanni akuutilerniarlugu, suliap taassuma ingerlanerani Kalaallit Nunaanni soqutigisaqartut attuumassuteqartut akuutinneqarnerat pitsanngorsarneqassaaq qulakkeerneqassallunilu.

IBA allakkiaavoq immikkoortuni pingaarnerni marlunni agguagaasoq – IBA-mi inatsisitigut allakkiaq pingarneq aamma ilanngussat tassunga atasut. Inatsisitigut IBA-mut allakkiaq pingarneq isumaqatigiissummut siunertaasunut pingaarnernut killissaliisuvoq aammalu aallaaviatigut isumaqatiginninniutigineqartussaananani. IBA-p inatsisinut tunngasortaa illuatungeriit akornanni suleqatigiinnerup aaqqissuussaananeranut aammalu suliassaqarfinnut ilaatinneqartussanut, tunngassuteqarpoq.

Ilanngussat IBA-mi siunertaasunut nalinginnaasunut sanilliullugu, ukiumi qaangiuttumi angusanik alapernaarsuineq naliliinerlu tunngavigalugit, ukiumoortumik isumaqatiginninniutigineqartassaaq. Ilanngussat illuatungeriinnut ukiumi aggersuni siunnerfiusunut tunngassuteqarput. Suliassap alapernaarsorneqarnera naliliiffigineqarneralu ingerlaavartooq tunngavigalugu, pisinnaatitsissummik pigisaqartup aamma kalaallit oqartussaasuisa isumaqatigiissuteqarfiginerat malillugu, ilanngussat ukiumiit ukiumut nutarterneqartassapput. Taamaattumik ilanngussat suliqaqarnermut allakkiaatut ineriartortuassatut isigineqarput, siunnerfinnik ukiut tamaasa pisinnaatitsissummik pigisaqartumit aamma taassuma pilersuisuinit anguneqartartussanik isumaqatigiissutigineqartunik, aalajangersimasunik piviusorsiorturnillu, imaqarlutik. Ukiut tamaasa ilanngussat nutarterneqartuaannarnissaannik suleriaaseqarnermi, suliassap ineriartortinneqarnera ilutigalugu anguneqarsinnaasunik siunnerfeqarnissamut periarfissaqarnissaq tunngavissalernerqarpoq.

Piiaanissamut akuersissutip (§ 16) kiisalu piiaanissamut matusinissamullu pilersaarutip (§ 19/43) Naalakkersuisunit akuerineqarnissai sioqqullugu imaluunniit kingusinnerpaamik tamatumunnga peqatigitillugu, IBA isumaqatigiissutigineqassaaq atsiorneqassallunilu. Suliassamut aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissut nr. 2002/06 naapertorlugu aatsitassarsiorluni misissuineq ingerlanneqartoq, aallaavigineqarpoq. Piiaanissamut akuersissut IBA-p matuma atsiorneqareernerata kingorna anorthosit-

inut suliassamut tunniunneqartussaḡ, piiaanissamut akuersissutip nr. 2015/39-ip ataani tunniunneqassaaḡ. Akuersissutip normua teknikkimik peqquteqartumik allanngortinneqarsinnaavoḡ.

1. Tunngaviusoq

- 1.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq pīaanissamut akuersissummik tunineqarpoq aammalu akuersissut naapertorlugu aatsitassarsiorfimmi suliaqarneq ingerlatissamaarlugu. Pīaanissamut akuersissummik qinnuteqaammi aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissut nr. 2002/06 naapertorlugu ingerlatassat aallaavigineqarput.
- 1.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutaasussanik nalilersuineramik suliaqarpoq aammalu VSB-mut nalunaarusiaq nutartigaq Naalakkersuisunut nassiullugu. IBA-p atsiorneqarsinnaanissaa sioqqullugu Naalakkersuisut VSB-imut nalunaarusiaq akuersissuteqarfigisimassavaat.
- 1.3 VSB-mut ilitsersuut (akuersissut naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup ingerlataannut taamatuttaaq atuuttoq) malillugu Impact Benefit Agreement (IBA), Pisinnaatitsissummik pigisaqartumit, kommunimut aamma Naalakkersuisunit atsiorneqartussaq suliarineqassaaq. IBA piffissamut akuersissuteqarfiusumut tamarmut aalajangersakkanik nalinginnaasunik kiisalu pisussaaffinnik, siunnerfinnik aamma ukiumut ataatsimut arlalinnuunniit imaluunniit piffissami akuersissuteqarfiusumut piffissanut allanut attuumassuteqartunut pilersaarutini aalajangersimanerusunik imaqassaaq.
- 1.4 VSB-mut ilitsersuut malillugu Benefit and Impact Plan, alapernaarsuinissamut pilersaarut aamma nalilersuinissamut pilersaarut isumaqatigiisummum ilanngussani saqqummiunneqassapput. Pilersaarutit kiisalu taakkua ingerlatsiviginissaat sunniutaallu ukiut tamaasa nalilersorneqartassapput. Pilersaarutit akuttunngitsumik nutarterneqartassapput, pingaartumik aatsitassanik pīaanermik suliaqarnermi, najukkami inuiaqatigiinni aammalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut pissutsinullu allanut isumaqatigiisummi tassanilu siunnerfiusunut naleqqiullugu ineriartornermut naleqqiullugu. Aammattaaq pisut allannguuteqartut imaluunniit isumaqatigiisummi matumani tassungaluunniit ilanngussat ilaanni allannguutaasut pisariaqartilerpagu, pilersaarutit allanngortinneqartassapput.
- 1.5 Suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuneq aamma nunaqavissunik sulisoqarneq pisinnaatitsissummik pigisaqartup, kommunip aamma Naalakkersuisut akornanni Impact Benefit Agreement-imik (IBA) isumaqatigiisuteqarnikkut suliaqarnikkullu sapinngisamik annertunerpaamik siuarsarneqassaaq. Takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18(1)-(2) aamma (5) kiisalu i aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 78a aamma akuersissummi immikkoortoq 19. Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aatsitassarsiorfimmut suliaqarfiusussamut nunanit allaneersunik atorfinitsitsissappat, tamatumani aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18 naapertorlugu suliaqarnerup ingerlannissaanut nunaqavissunik sulisussaqaarsimanngitsoq, uppersarsarneqassaaq.
- 1.6 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq taassumalu entreprenørii, pilersuisui aamma kiffartuussisui illulortiternernik sanaartornermillu suliaqarnermi, pilersuinermi kiffartuussinermilu ingerlatanut akuersissummi pineqartunut tunngatillugu suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuissapput. Neqeroorutit Kalaallit Nunaanni pissutsinut naapertuuttumik nalilersorneqassapput. Taamaattoq Pisinnaatitsissummik pigisaqartup taassumaluunniit entreprenøriata, pilersuisuata imaluunniit kiffartuussisuata uppersarsarpagu uppersarsaasarlugulu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut teknikkikkut imaluunniit niuerneramik tunngaveqartumik unammillersinnaassuseqanngitsut, suliffeqarfiit allat (suliffeqarfiit nunanit allaneersut) atorneqarsinnaasut Naalakkersuisut akuerisinnaavaat.

Takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18(2) aamma akuersissummi artikel 19 ilanngussaq 10-imi Kalaallit Nunaanni atugassarititaasuni nassuiaassummut sanilliullugu.

- 1.7 Pissutsit imm. 1.5-1.6-imi innersuussutigineqartut, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18(1)-(2) aamma (5) kiisalu § 78a aamma akuersissummi immikkoortoq 19 malillugit tamatumunnga pisussaaffeqarpat imaluunniit siunertaqarpat, qulakkeerneqassapput.
- 1.8 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq taassumalu entreprenørii, pilersuisui kiffartuussisuilu ingerlatanut akuersissutip ataani suliarineqartussanut tunngatillugu nunaqavissunik sulisoqassapput. Taamaattoq Pisinnaatitsissummik pigisaqartup imaluunniit taassuma entreprenøriata, pilersuisuata imaluunniit kiffartuussisuata uppersarsinnaappagu nunaqavissut sulisussat assingusumik piginnaaneqartut nassaassaangitsut imaluunniit Kalaallit Nunaanni pigineqanngitsut, sulisussanik allanik (sulisussat nunanit allaneersut) sulisoqarnissaq Naalakkersuisut akuerisinnaavaat. Takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18(1) aamma akuersissummi immikkoortoq 19.
- 1.9 IBA-imi aalajangersakkat imm. 1.3-1.8-imi aalajangersakkanut naapertuuttut aammalu taakkuninnga suliaqarnissamik naammassinninnissamillu qulakkeerisut ilaatinneqassapput.
- 1.10 IBA ilinniartitaaneq imaluunniit nunaqavissunik sulisussanik ilinniaqqitsitsineq pillugu aamma suliffeqarfiit kalaallinit pigisaqartut piginnaasaannik ilisimasaannillu inerisaaneq imaluunniit ineriartortitseqqinneq aamma ilisimasat pillugit aalajangersakkanik naleqquuttunik imaqassaaq.
- 1.11 Isumaqatigiisummut matumunnga tunngaviusoq **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**-imi erseqqinnerusumik nassuiarneqarpoq.

2. Siunnerfiit aamma tunngaviusut malitassiaasut

2.1 Isumaqatigiisummut siunnerfiusoq

2.1.1 Isumaqatigiisummi matumani siunnerfigineqarpoq akuersissutip matuma ataani ingerlatanut atatillugu suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissamik aammalu nunaqavissunik sulisoqarnissamik siursaanissaq, taamatullu sulisussat nunaqavissut ilinniartitaanissaasa kiisalu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut piginnaanerisa ilisimasaasalu inerisarneqarnissaasa ineriartortinnissaasalu qulakkeernissaat siursarnissaallu.

2.1.2 Isumaqatigiisummut matumunnga siunertaavoq piiaanissamut akuersissut naapertorlugu ingerlatanik suliaqarnerup aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi siunnerfiusunut naapertuuttumik ingerlanneqarnissaata siursarneqarnissaa iluaquserneqarnissaalu, tassani ilaallutik siunnerfiit makkununnga:

- a) Peqqissaartumik aatsitassanik piiaanermik qulakkeerinissaq, takuuk § 1, imm 1.
- b) Pisuussutunik atorluaanermut aamma inuiaqatigiinni piujuartitsinissamut tunngatillugu aatsitassarsiornermi ingerlatanik naleqquuttumik suliaqarnissamik qulakkeerinissaq, takuuk § 1, imm. 2, aamma § 83,
- c) Aatsitassarsiornermi ingerlatat eqqortumik aammalu pissutsini assingusuni suleriaatsinut pitsaanerpaanut aamma malitassanut pitsaanerpaanut nunani tamalaani

akuerisaasunut naapertuuttumik ingerlanneqartarnissaannik qulakkeerinissaq, takuuk § 1, imm. 2, aamma § 83.

- d) Piujuartitsinissamik aamma piujuartitsisussamik ineriartortitsinermik aammalu aatsitassarsiornermi ingerlatanik siuarsaanissaq, takuuk § 1, imm. 2, § 51, § 55, § 59, § 76-78 aamma § 83.

2.1.3 Isumaqaatigiisummut matumunnga tamatuma saniatigut siunertaavoq piaanissamut akuersissut naapertorlugu ingerlatassat suliarineqarnerannik siuarsaanissaq iluaqusiinissarlu, ilanngullugit siunnerfiit makkua pillugit:

- a) Suliassani aningaasaliinernik ataatsimut isigalugu najukkami inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut ineriartortitsinermut immikkut pingaaruteqartunik siuarsaanissaq, aammalu tamatuma inuiaqatigiinni tamat soqutiginninnerat eqqarsaatigalugu pisarnissaanik qulakkeerinissaq.
- b) Kalaallit Nunaata aningaasaqarneranut kiisalu suliffissuit aamma inuussutissarsiornermi suliffeqarfiit unammillersinnaassuseqarnerannut siunertaanngitsumik sunnuteqarnerlunnissaanik pitsaaliuinissaq annikitsumiitsinissarlu.

2.1.4 Isumaqaatigiisummi matumani aammattaq siunertaavoq:

- a) akuersissut naapertorlugu ingerlatanut atatillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut aamma inooqatigiinnermut pitsaanngitsumik (ajoqusiisumik) sunniinissamik pakkersimaarinissaq (pitsaaliuineq killilersimaarinerlu) aammalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut aamma inooqatigiinnermut pitsaasumik (iluqaqaasumik) sunniutaasussat siuarsarneqarnissaat (pilersillugit annertusitillugillu),
- b) ingerlatanik aamma iliuuseqarnermik Pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut naapertorlugu ingerlataannit annikinnerpaamik sunnuteqarnerlutsinissamut imaluunniit taamatut angusaqartitsinissamut aamma annertunerpaamik pitsaasunik sunnuteqartitsinissamut iluaqutaasussanik siuarsaanissaq,
- c) pisinnaatitsissummik pigisaqartup inuiaqatigiit aningaasaqarneranni aamma inuiaqatigiinni pisussaaffiinik, taakkua ingerlannissaannut suleriaasissanik, taakkunani paasisanik alapernaarsuinissamut nalunaarusiortarnissamullu suleriaasissanik, taakkua naammassineqannginnerannik iluarsisarnissamut, isumaqaatigiisuteqartut akornanni attuumassuteqartumik suleqatigiinnissamut suleriaasissanik kiisalu isumaqaatigiisuteqartut pisussaaffiinik suleriaasiinillu akuttunngitsumik iluarsisarnissamut naleqqussaasarnissamullu suleriaasissanik aalajangersaanissaq,
- d) akuersissut naapertorlugu ingerlatanut tunngatillugu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut sunniutaanerluttussat pakkersimaarneqarnissaat aammalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut aamma inooqatigiinnermi pitsaasumik sunniutaasussat siuarsarneqarnissaat siunertaralugu, aamma
- e) pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut naapertorlugu ingerlataannut atatillugu inuiaqatigiit aningaasaqarneranni aamma inooqatigiinnermi susassaqarfiit ingerlatallu pillugit isumaqaatigiisummi peqataasut akornanni suleqatigiinnissamut inatsisitigut periusissatigullu tunngaviusussanik aalajangersaanissaq.

2.2 Isumaqaatigiisutip suliaqarfiginissaanut tunngaviusussat ilitersuussutaasut

2.2.1 Isumaqatigiissummi peqataasut isumaqatigiissut manna imm. 2.1-imi siunnerfinnut allassimasunut naapertuuttumik suliaqarfigissavaat piviusunngortissallugulu aammalu tunngaviusunik makkuninnga aqunneqassalluni:

- a) Suleqatigiinneq.
- b) Naapertuilluarneq.
- c) Isumaqatigiissummi peqataasut ataasiakkaat tamarmik pisinnaatitaaffiisa, kulturiisa, akisussaaffiisa soqutigisaasalu ataqqineqarnissaat (ilanngullugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut naapertorlugu ingerlataasa aningaasaqarnikkut imminut akilersinnaasuunissaannut akisussaaffeqarnera soqutigisaqarneralu).
- d) Piujuartitsinissamut aamma piujuartitsinissamut ineriartortitsinissamut siunnerfiusunut aammalu tamatuma angunissaanut siuariartornerit malinnaaffiginissaannut tapertaanissaa.
- e) Aqutsisut naleqqussarsinnaassuseqartut, nutaaliorsinnaassuseqartut eqaassuseqartullu, aammalu pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut naapertorlugu ingerlataasa sapinngisamik ikinnerpaanik sunniuteqarnerlunnissaanik aamma sapinngisamik sunniutaasussat pitsaasut amerlanerpaajunissaannik siunnerfeqarnerup angunissaanut oqariartuuteqartarnissamik aaqqiissutissaqartitsinissamillu qulakkeerisut.

3. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffii piginnaatitaaffiilu

3.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumaqatigiissut manna naapertorlugu pisussaaffiilik tamaginnik suliaqarnermut pisinnaatitsissummik pigisaqartoq akiliisussanngortussaaavoq, ilanngullugit ingerlatat suliarineqartut malitsigisaanik ajoqusiinernut annaasaqarnernullu taarsiissuteqarnissamut pisussaaffeqarneq imaluunniit isumaqatigiissut naapertorlugu pisussaaffinnik naammassinninnginneq.

3.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqataasooq suliassami akuuppat, pisinnaatitsissummik pigisaqataasumut taamatullu pisinnaatitsissummik pigisaqartumut atugassarititaasut pisussaaffiillu assigiit atuutissapput. Pisinnaatitsissummik pigisaqataasooq isumaqarpoq piiaanissamut akuersissut naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqataasooq (piiaanissamut akuersissutip ilaanik pigisaqartuusoq).

4. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup, taassuma entreprenøriisa, pilersuisuisa aamma kiffartuussisuisa pisussaaffii

4.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut unammilleqatigiinnermik tunngaveqartumik isumaqatigiissutinik tunineqarsinnaanissamut aamma/imaluunniit isumaqatigiissuteqarnissamut tamakkiisumik naapertuilluartumillu periarfissaqartillugit, naleqquttumik iliuuseqassaaq. Tassani piffissap naleqquttup iluani suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut neqeroortitsinermi piumasaaqatit paasissutissiissutigisarnissaat ilaatinneqarpoq.

4.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, suliassat suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut piginnaasaqarfiinut angissusaannullu naleqqutinngitsut ilusilersorlugit aaqqissuullugillu,

akuersissut naapertorlugu sulissami suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut peqataanissaannut piviusuunngitsunik akimmiffilersuissanngilaq.

- 4.3 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, pisortamik qullersaasussamik aalajangiisartussamik, isumaqatigiissutip aamma suleqataasunut attaveqarnerup piviusunngortinneqarnissaannut akisussaasuusussamik, toqqaassaaq.
- 4.4 Pisumi imm. 4.1-imi pineqartumi, isumaqatigiissut manna naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffiisa, siunnerfiisa aammalu neriorsuutaasa allat suliarineqarnissaannut naammassineqarnissaannullu, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq akisussaasuuginnassaaq.
- 4.5 Pisumi imm. 4.1-imi pineqartumi entreprenørit, pilersuisuusut imaluunniit kiffartuussisuusut aamma isumaqatigiissut manna naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffiisa, siunnerfiisa aammalu neriorsuutaasa allat suliarineqarnissaannut naammassineqarnissaannullu aamma akisussaasuunerat, pisinnaatitsissummik pigisaqartup qulakkiissavaa. Isumaqatigiissutinik taaneqartunik tunniussinermi isumaqatigiissuteqarnermilu pisinnaatitsissummik pigisaqartup tamanna qulakkeertassavaa. Aammattaaq isumaqatigiissutit entreprenørit, pilersuisuusunit imaluunniit kiffartuussisuusunit naammassineqarneranni imaluunniit naammassineqartussanngorneranni tamanna pisinnaatitsissummik pigisaqartup qulakkiissavaa.
- 4.6 Pisumi imm. 4.1-imi pineqartumi pisinnaatitsissummik pigisaqartoq taassumalu entreprenørii, pilersuisui aamma kiffartuussisui, pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumaqatigiissut manna naapertorlugu pisussaaffiisa, siunnerfiisa aammalu neriorsuutaasa allat tamarmik suliarineqarnissaannut naammassineqarnissaannullu isumaqatigiissutip aningaasartaasa (sanaartornermut aamma ingerlatsinermit immikkoortoq) tamakkiisut ilaannut akisussaaffigisaminnut naleqqiullugit nammaqatigiillutik akiliisussaassapput akisussaasuussallutillu.

5. Ilanngussaq nunaqavissunik sulisussanik atorfinitsitsisarnermut, ilinniartitaanerannut kiisalu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut atornerqarnerannut aammalu taakkua piginnaasaannik ilisimasaannillu inerisaanermut ineriartortitsinermullu tunngasoq naapertorlugu pisussaaffiit siunnerfiillu ilanngussartaqartut

- 5.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq pisussanut pilersaarutinnik piffissap akuersissuteqarfiusup tamarmiusup ingerlanerani, taakkua pikkorissusaannut, piukkunnassuseqarnerannut, piginnaasaqarnerannut misilittagaqarnerannullu naleqqiullugu nunaqavissunik sulisoqarnermik annertusiartortitsisussanik siuarsaasussanillu aallartitsissaaq atuutsitsilissallunilu. Pisussanut pilersaarutit pisussanut pilersaarutinut imm. 10.2-imi aalajangersarneqartunut, naapertuutissapput.
- 5.2 Ilanngussani pissutsinut makkununga, isumaqatigiissutip matuma atsiorneqareernerata kingorna ukiumi siullermi imaluunniit imm. **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**-imut naapertuuttumik ilanngussani allannguuteqartitsereernerup kingorna ukiumi siullermi pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffiisut paasineqartussanut, atugassarititaasut allanneqarput:

- a) Nunaqavissunik sulisoqarnissaq, ilanngullugu sulisussat nunaqavissut pisinnaatitsissummik pigisaqartumi taassumalu entreprenøriini, pilersuisuini aamma kiffartuussisuini suliffissaqartinneqartussat amerlassusaat. Takuuk Bilag 4.
- b) Sulisussanik nunaqavissunik ilinniagaqartitsineq aamma ilinniartitsineq aammalu ingerlaqqiffiusumik ilinniagaqartitsineq, ilanngullugu nunaqavissut sulisussat pisinnaatitsissummik pigisaqartumit taassumalu entreprenøriinit, pilersuisuinit kiffartuussissuinillu ilinniagaqartinneqartussat imaluunniit aningaasaqarnikkut allatigullu taperserneqartussat amerlassusaat qanoq ittuussusaallu. Takuuk ilanngussa 5.
- c) Illuliorititernermik sanaartornermillu suliaqarnerni, pilersuinerni kiffartuussinernilu suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuineq, ilanngullugit sanaartornermik suliaqarnernut, pilersuinernut kiffartuussinernullu taamaattunut suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartup taassumalu entreprenøriisa, pilersuisuisa kiffartuussisuisalu akornanni isumaqatigiissuteqarnerit amerlassusissaat, suussusissaat annertussusissaallu. Takuuk ilanngussa 6 aamma 7.
- d) Suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartup kiisalu taassuma entreprenøriisa, pilersuisuisa kiffartuussisuisalu akornanni isumaqatigiissutinik tunniussineq isumaqatigiissuteqarnerlu, ilanngullugu isumaqatigiissutinut allattuiffik. Takuuk Bilag 7.
- e) Suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut piginnaasaqarfiinik inerisaaneq aamma piginnaasaqarfiinik ilisimasaannillu ineriartortitseqqinneq, ilanngullugu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut piginnaasaqarfiisa ilisimasaasalu pisinnaatitsissummik pigisaqartumit taassumalu entreprenøriinit, pilersuisuinit kiffartuussissuinillu inerisarneqartussat imaluunniit ineriartorteqqinneqartussat imaluunniit aningaasaqarnikkut allatigullu taperserneqartumik inerisarneqartussat imaluunniit ineriartorteqqinneqartussat amerlassusaat qanoq ittuussusaallu amerlassusaat suussusaallu. Takuuk ilanngussa 8.

5.3 Ilanngussani siunnerfinnut imm. 5.2-imi allassimasunut, isumaqatigiissutip matuma isumaqatigiissutigineqareernerata kingorna ukiup aappassaani aammalu ukiuni tulliuttuni imaluunniit imm. **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**-imut naapertuuttumik ilanngussani allannguuteqartitsereernerup kingorna ukiup aappaani aammalu ukiuni tulliuttuni pisinnaatitsissummik pigisaqartumut siunnerfiusutut paasineqartussanut, atugassarititaasut allassimapput.

6. **Benefit and Impact Plan-imik isumaqatigiissummi naammassinninnerup atuutsitsinerullu alapernaarsorneqarnera aamma nalilersorneqarnera**

6.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumaqatigiissutip matuma naammassineqarnissaa aammalu Benefit and Impact Plan-ip atuutsinneqarnissaa kiisalu taanna naapertorlugi pisussaaffiit naammassineqarnissaat malinnaaffigissavaa. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumaqatigiissummut matumunnga aamma alapernaarsuinissamat pilersaarummut naapertuuttumik alapernaarsuinermut nalunaarusiamik ukiumoortumik suliaqartassaaq aammalu ilanngussa 3-imi nalunaarusiornissamat piomasagaatit naapertorlugit nalunaarusiaq isumaqatigiissummi peqataasut sinnerinut nassiuttassallugu.

- 6.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq isumaqatigiissummut matumunnga aamma alapernaarsuinermit pilersaarummut naapertuuttumik ukiumoortumik alapernaarsuinermit nalunaarusiamut missingiummik suliaqartassaaq aammalu ilanngussaq 3-imi nalunaarusiornissamut piumasaqaatit naapertorlugit isumaqatigiissummi peqataasut sinnerinut nalunaarusiaq nassiuttassallugu.
- 6.3 Isumaqatigiissummi peqataasut ukiumut minnerpaamik ataasiarlutik nalilersuinermit nalunaarusiamut missingiut allallu apeqqtissaasinnaasut isumaqatigiissummi peqataasut isumaqatigiissummut matumunnga taassumalu naammassineqarnissaanut tunngatillugu imaluunniit ilanngussaq 3-imi piumasaqaatinut naapertuuttumik pilersaarutit taakkualuunniit piviusunngortinneqarnerinut allannguuteqartinneqarnerinullu tunngatillugu apeqqtissarisinnaasaat oqaluseriniarlugit nalilersuillutik ataatsimeeqatigiittassapput.
- 6.4 Kalaallit oqartussaasuisa aamma soqutigisaqartut attuumassuteqartut oqaloqatigereernerisa kingorna pisinnaatitsissummik pigisaartoq ukiut tamaasa inaarutaasumik naliliinermit nalunaarusiamik suliaqartassaaq. Naliliinermit nalunaarusiaq inaarutaasoq ilanngussaq 3-imi piumasaqaatit naapertorlugit isumaqatigiisuteqarfigineqassaaq atsiorneqassallunilu.

7. Isumaqatigiisummik allannguuteqartitsinerit

- 7.1 Isumaqatigiisut manna illuatungeriit tamarmik akornanni allaganngorlugi isumaqatigiisuteqarneq malillugu allannguuteqartinneqarsinnaavoq.
- 7.2 Pisut annertuumik allannguuteqarnerisa, nunaqavissunik sulisoqarnissaq pillugu isumaqatigiisutit allannguuteqartinneqarnerisa imaluunniit nutaat, ilanngullugu suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut sanaartornermit isumaqatigiisuteqarnerit, malitsigisaannik pisariaqarpat, imaluunniit aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi, akuersissummi imaluunniit inatsisini maleruagassani Kalaallit Nunaanni sukkulluunniit atuuttuni, pisinnaatitsissummut atugassarititaasuni imaluunniit aalajangersakkani piumasaqaatit naammassineqarnissaannut pisariaqarpat, isumaqatigiisut manna allannguuteqartinneqassaaq.
- 7.3 Isumaqatigiisummi matumani allannguutit, isumaqatigiisummi imaluunniit isumaqatigiisummut ilanngussat ilaanni, aalajangersarneqarsinnaapput. Annertuunik allannguuteqartitsinissaq isumaqatigiisutigineqarpat, illuatungeriit isumaqatigiisummik nutaamik suliaqassapput.

8. Ilanngussani allannguuteqartitsinerit

- 8.1 Ilanngussat illuatungeriit tamarmik akornanni allaganngorlugi isumaqatigiisuteqarneq malillugu allannguuteqartinneqarsinnaapput.
- 8.2 Pisut allannguuteqarnerisa malitsigisaannik pisariaqarpat, imaluunniit aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi, akuersissummi imaluunniit inatsisini maleruagassani Kalaallit Nunaanni sukkulluunniit atuuttuni, pisinnaatitsissummut atugassarititaasuni imaluunniit aalajangersakkani piumasaqaatit naammassineqarnissaannut pisariaqarpat, ilanngussat allannguuteqartinneqassapput. Imm. 8.3, 8.4 aamma 8.5.

- 8.3 Ukiut tamaasa ulloq 1. marts tikitsinnagu ilanngussat tamarmik ukiup siuliani atorneqarnerat atuunnerallu illuatungeriit oqaluuserisassavaat aammalu ukiumut tulliuuttumut aammalu ukiunut tulliuuttunut ilanngussamut missingiut isumaqatigiissutigisassallugu.
- 8.4 Kalaallit oqartussaasuisa ilanngussanut missingiut imm. 8.3-imi taaneqartoq tusarniaassutigalugu nassiuatissavaat. Najukkami oqartussaasut, Kalaallit Nunaanni sulisitsisut kattuffii aamma sulisartut kattuffii kiisalu najukkami peqatigiiffiit kattuffiillu malittarisassatik malillugit inuiaqatigiinni piujuartussamik sunniuteqartitsinissamut imaluunniit avatangiisinik illersuinissamut atatillugu soqutigisanik pingaaruteqartunik isumaginninnissamik siunertaqartut tusarniaanermi peqataatinneqassapput. Tusarniaanermut atatillugu tusarniaaffigineqartut, paasissutissanik isumaqatigiissummi matumani pissutsit suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut, sulisartunut nunaqavissunut imaluunniit akuersissut naapertorlugu ingerlatassat inuiaqatigiinnut imaluunniit avatangiisinut sunniuteqarnissaanut, annertuumik pingaaruteqartut pillugit oqaaseqaateqarnissamut tunngavissaliisinnaasunik, tunineqassapput.
- 8.5 Ukiut tamaasa maaji naatinngagu illuatungeriit ukiup tullianut aamma ukiunut tulliuuttunut ilanngussat tamaasa isumaqatigiissutigisavaat atsiussallugillu.
- 9. Isumaqatigiissut manna naapertorlugu pilersaarutiniq allannguuteqartitsisarnermut tunngaviusut**
- 9.1 Isumaqatigiissut manna naapertorlugu pilersaarutiniq allannguuteqartitsinerit
- 9.2 Pilersaarutit pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumaqatigiissut manna naapertorlugu suliarisassai, tassaasut Benefit and Impact Plan, alapernaarsuinissamut pilersaarut aamma naliliinissamut pilersaarut, pisunut ineriartornermullu allannguuteqartumut sanilliullugit nutarterneqartassapput. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup, pisariaqarpat, isumaqatigiissut manna naapertorlugu pilersaarutini allannguuteqartissavaa. Tamanna assersuutigalugu pianaanissamut pilersaarutip imaluunniit matusinissamut pilersaarutip allannguuteqartinneqarneranut atatillugu imaluunniit aatsitassanik pianaanermik suliaqarnermi, najukkami inuiaqatigiinni imaluunniit inuiaqatigiit aningaasaqarnerisa imaluunniit pissutsit allat isumaqatigiissummi matumani taassumalu siunertaani ilaatinneqartut iluanni, ineriartornerup malitsigisaanik pisariaqarsinnaavoq. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup sapinngisamik piaarnerpaamik aammalu piffissap naleqquttup iluani kingusinnerpaamillu pisut imaluunniit ineriartornerup allannguuteqarnerata pereernerata kingorna ullut 28-it qaangiunneranni, pilersaarutini allannguuteqartinneqartoq, nassiuatissavaa. Isumaqatigiissut manna naapertorlugu pilersaarutip allannguuteqartinneqarnera kalaallit oqartussaasuinit akuersissuteqarfigineqassaaq.
- 9.3 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup sapinngisamik annertunerpaamik ingerlatani pilersaarutiniq allannguutaasut isumaqatigiissut manna naapertorlugu isumaqatigiissummi aalajangersakkanut siunnerfiusunullu, isumaqatigiissut manna naapertorlugu ingerlatanik pilersaarutiniq nutaanik taamaaqataannik aallartitsinissamut atuuttussanut naapertuumik pilersaarusiussavai atuutisillugillu.

10. HR- aamma najukkami sulisussat

10.1 Sulisussarsiorinissamut periusissat

10.1.1 Nunaqavissunik pissaqarnissaq aammalu akuersissut naapertorlugu sulisussanik pisariaqartitsineq sillimaffigalugu, isumaqatigiisummi peqataasut akuersissut naapertorlugu nunaqavissut sulisussat amerlassusaasa annertusarnissaannik siunertaqarnerat siuarsarnialugu, isumaqatigiisummi peqataasut ataatsimoorlutik iliuusissanik aalajangersaasarput.

10.1.2 Nunaqavissut sulisussat katitigaanissaannut akuersissummi aalajangersagaasup anguniarnissaata saniatigut, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq entreprenøriminut, pilersuisuminut aamma kiffartuussisuminut nunaqavissunik sulisussanik, sulisussat taakkua pissarsiarineqarsinnaappata, atorfinitsitsinissamik piumasaqaateqassaaq.

10.1.3 Piffissami qanittumi nunaqavissunik sulisoqarnissamut pisussaaffiit siunnerfiillu aalajangersarneqassapput, aammalu imm. **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**-imut naapertuuttumik akuersissut naapertorlugu ukiut tamaasa iluarsineqartassallutik.

10.1.4 Akuersissut naapertorlugu sulisussanik pisariaqartitsineq sillimaffigalugu, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq naapertorlugu naammassinninissaq eqqarsaatigalugu niuernerimi immikkoortunut tamanut nunaqavissunut sulisussanut pisussaaffiit aamma siunnerfiit aalajangersarneqassapput iluarsineqartassallutillu aammalu uuttuutit attuumassuteqartut tunngavigalugit naleqqussarneqartassallutik, soorlu:

- a) akuersissut naapertorlugu nunaqavissunik sulisussanik pissarsisinnaaneq
- b) akuersissut naapertorlugu immikkoortoq ingerlasoq pisussarlu
- c) uuttuutit attuumassuteqartut allat.

10.1.5 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup suliffissanut periarfissaqarnerit kalaallisut, danskisut tuluttullu Kalaallit Nunaanni tusagassiuutini piffissaqartitsilluartumik tamanut saqqummersissavai aammalu suliffissanut periarfissaqarnernut taamaattunut allagarsiissutit suliffissanut nittartakkanut oqartussaasunullu attuumassuteqartunut nassiutissallugit. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup suliffissat inuttaqanngitsut tamaasa Qeqqata Kommuniani suliffissarsiuussisarfiit aqutigalugit ussassaarutigissavai.

10.1.6 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut naapertorlugu atorfinnut tamanut atorfinitsinneqarnissamut piumasaqaatit aalajangersassavai, ilanngullugit ilinniagaqarsimanissamik piumasaqaatit. Kalaallit Nunaanni oqartussaasut tiguneqarnissamut piumasaqaataasussanut siunnersuutit misissussavaat, ilanngullugit oqaatsit piginnaaneqarfiusussat, aammalu akuersissut naapertorlugu nunaqavissunik sulisoqarnissamut naapertuutinngitsumik aporfilersuinerit pinngitsoortinnissaat imaluunniit peerneqarnissaat siunertaralugu, inassuteqaatit pisinnaatitsissummik pigisaqartumut saqqummiutissallugit.

10.1.7 Nunaqavissunik pisinnaatitsissummik pigisaqartumi taassumalu entreprenøriini, pilersuisuini aamma kiffartuussisuini atorfinittussanik sulisoqarnissaq pillugu Bilag 4-imi aalajangersakkat,

isumaqatigiissutip matuma atsiorneqarnerata kingorna ukiumi siullermi imaluunniit Bilag 4-ip imm. **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.**-imut naapertuuttumik allannguuteqartinneqareernerata kingorna ukiumi siullermi pisinnaatitsissummik pigisaqartumut pisussaaffiupput.

- 10.1.8 Nunaqavissunik sulisoqarnissaq pillugu Bilag 4-imi aalajangersakkat, ilanngullugit sulisut nunaqavissut pisinnaatitsissummik pigisaqartumit taassumalu entreprenøriinit, pilersuisuinit aamma kiffartuussisuinit atorfinitsinneqartut amerlassusaat, isumaqatigiissutip matuma atsiorneqareernerata kingorna ukiup aappaani aamma tulliuuttuni imaluunniit 3-imi immikkoortoq 8-imut naapertuuttumik Bilag 4-imi allannguuteqartitsereernerup kingorna ukiup aappaani pisinnaatitsissummik pigisaqartumut siunnerfiupput.
- 10.1.9 Sulisussarsiornermut periusissat pillugit aalajangersakkat ilanngussat ilanngussaq 4-imi saqqummiunneqarput.
- 10.2 Sulisussanik nunaqavissunik ilinniartitsinissamut piginnaanngorsaaniissamullu il.il. siunnersuutit
- 10.2.1 Illuatungeriit ataatsimoortumik suleqatigiinnikkut sulisussat nunaqavissut piukkunnassuseqartut sulilluartullu inerisassavaat aammalu akuersissut naapertorlugu ingerlatsiviit immikkoortortaanni tamaginni sulisussanik nunaqavissunik suliffissaqartitsiniarneq, akuutitsineq, qaffasinnerusumik atorfeqalersitsisarnissaq aamma sulisorinniinnartarnissaq siuarsassallugit. Pisussanut pilersaarutit aamma iliuuseqarnerit illuatungeriinnit aalajangersarneqartut, sulisussat nunaqavissut akuersissut naapertorlugu atorfinitsinneqartussat amerlisinneqarnissaat siunertaralugu, suliarineqassapput.
- 10.2.2 Kommunip aamma Naalakkersuisut namminneerlutik imaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, ilinniarfiit aamma inuussutissarsiorfiit imaluunniit allat avataaneersut suleqatigalugit pisussanut pilersaarutit iliuuseqarnerillu makkua siuarsassavaat, tapersersussavaat ineriartortissallugillu, ilanngullugit suliffissaqartitsinissamut nalinginnaasumik aatsitassarsiorfinnik suliaqarnernut attuumassuteqartumut tapersiisussat pisussanut pilersaarutit:
- ilinniartitaanermut pisussanut pilersaarutit
 - sulianut teknikkimullu tunngasunut ilinniartitaanermut pisussanut pilersaarutit
 - atorfinitsinissaq sioqqullugu pisussanut pilersaarutit
- 10.2.3 Kommunip aamma Naalakkersuisut pisussanut pilersaarutinik taamaattunik siuarsaanissamik, tapersersuinissamik ineriartortitsinissamillu ilungersuuteqarnerat pisinnaatitsissummik pigisaqartup tapersersussavaa, pingaartumik suliffissaqartitsinissamik nalinginnaasumik aammalu akuersissut naapertorlugu aatsitassarsiorfinnik suliaqarnermut attuumassuteqartumik siuarsaanissamut tunngatillugu:
- akuersissut naapertorlugu aammalu aatsitassarsiornermi suliffissuarni nalinginnaasumik suliffimmi ingerlalluarnissamut periarfissat pillugit paasititsiniaalluni ataatsimiititsinertigut.
 - teknikkikkut tapersiisarnikkut, paasisimasatigut ikiuunnikkut siunnersuisarnikkullu, ilinniartitaanernut sungiusaanissanullu sulianut teknikkimullu tunngasunut aatsitassarsiornermik ingerlatsinermut attuumassuteqartunut pisussanut pilersaarutit

ilusilersorneqarneri piviusunngortinneqarnerilu pillugit inuussutissarsiornermut sullissiviit, soorlu Aatsitassanut ilinniarfik (KTI), suleqatiginerisigut.

- c) Aatsitassanut ilinniarfimmil (KTI) allanilu Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermut ilinniarfinni ilinniartunut sungiusarfissanik aalajangersagaasumik amerlassuseqartunik pissarsititsinikkut.
- d) aatsitassarsiorfinnik ingerlatsinerimut aamma aatsitassarsiornermut suliaasaqarfimmul atatillugu ilinniartitaanerit attuumassuteqartut tunngavissinniarlugit Iisimatuserfimmik aamma Pinngortitaleriffimmik suleqateqarnikkut.
- e) pisussanut pilersaarutini ilinniarterit aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinerimut tunngassuteqartut suliaasaqarfiit iluanni suliffimmi ingerlallualersitsisussat piviusunngortinneqarnissaasa siuarsarnissaanut iliuuseqarnikkut. Suleriaatsini taakkunani aasaanerani suliffisaqartitsiniarneq imaluunniit ilinniartunut sungiusarluni sulisitsinissaq pineqartunut ilaasinnaapput.
- f) ilinniagaqartitsinissamut suliffiup iluani pisussanut pilersaarutit aamma iliuusissat pininnaatitsissummik pigisaqartumit imaluunniit pininnaatitsissummik pigisaqartoq sinnerlugu allanit avataaneersunit ingerlanneqartussat pininnaatitsissummik pigisaqartup ingerlatissavai.

10.2.4 Suliffiup iluani ilinniartitaanerimut pisussanut pilersaarutit aamma iliuusissat pininnaatitsissummik pigisaqartumit imaluunniit pininnaatitsissummik pigisaqartoq sinnerlugu allanit avataaneersumit ingerlanneqartut, pininnaatitsissummik pigisaqartup suliarissavai.

10.2.5 Naapertuuppat, aammalu peqataasussat amerlassusaat eqqarsaatigalugu pisariaqarpat, pininnaatitsissummik pigisaqartup suliffiup iluani ilinniartitaanerimut pisussanut pilersaarutini kalaallisut/danskisut aamma tuluttut neqeroortitsivigissavai, tamatumani tamanna ajornarsimanngippat.

10.2.6 Pisussanut pilersaarutit sorliit sulisartunit nunaqavissunit atorneqarsinnaanersut, pininnaatitsissummik pigisaqartup sulianut ineriartortitsinerimut pilersaarutiniq ilusilersuereernermi kingorna, kalaallit oqartussaasunut ilisimatitsissutigissavaa, taamaalilluni ilinniartitaanerimut pisussanut pilersaarutit iliuusissallu pioreersut allat, allanit avataaneersunit, ilanngullugit Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerimut kattuffiit, neqeroortigineqartut, kalaallit oqartussaasuisa suussusersinnaassallugit. Illuatungeriit piffissap ingerlanerani ataatsimoorussamik ilinniartitaanerimut pisussanut pilersaarutiniq aamma iliuusissanik, akuersissummi ingerlatat naapertorlugit ataasiakkaatigut pisariaqartitsinerni imaluunniit siunertaqarnerni, suussusersinneqarsinnaasunik, aalajangersaasinnaapput.

10.2.7 Ilinniartitaanerimut pisussanut pilersaarutinut aamma iliuusissanut avataaneersunit aningaasalersuutissanik pissarsiniarnissaq aamma ilinniarfinnit tapersiivigineqarnissaq pillugu kalaallit oqartussaasui suleqatigiissapput.

10.2.8 Pininnaatitsissummik pigisaqartup suliffimmi iliuusissat naleqquttut atorneqarsinnaasut suussusersissavai, ilanngullugu sulisut nunaqavissut akuersissut naapertorlugu atorfeqartinneqartut akuutinneqarnerat, suliffimmi qaffatsinneqartarnerat sulisoriinnarneqarnissaallu siuarsarniarlugu ilinniartitaanerimut pisussanut pilersaarutit.

- 10.2.9 Sisimiut, Itlilip, Kangerlussuup, Kangaamiut, Maniitsup aamma aatsitassarsiorfiup akornanni sulisunik angallammik assartuinnermut immersukkamik pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aalajangersaassaaq.
- 10.2.10 Ajornanngippat aammalu naapertuuppat, sulisut nunaqavissut akuutinneqarnerat, suliffimmi qaffatsinneqarnerat sulisoriinneqarnissaallu siunertaralugu iliuusissanik pisinnaatitsissummik pigisaqartumit aalajangersagaasunik ilusilersugaasunillu pilersuinnermi illuatungeriit peqataassapput.
- 10.2.11 Naapertuutsillugu, suliassamut tunngatillugu attaveqatigiinneq oqilisarniarlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq oqaatsini atuartsissaaq.
- 10.2.12 Akuersissut naapertorlugu sulisunut nunaqavissunut suliffimmi qaffatsinneqarnissamut periarfissat aammalu suliffimmi piumasaqaatit tassunga atasut pillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq kalaallit oqartussaasunut ilisimatitsissaaq. Naapertuutsillugu aammalu ajornanngippat, illuatungeriit aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartoq namminneerlutik imaluunniit ilinniartitaanermut inuussutissarsionermullu kattuffiit imaluunniit allat avataaneersut suleqatigalugit sulisut nunaqavissut suliffimmi qaffatsinneqarnissaat siunertaralugu ilinniartitaanissamik neqeroorteqassapput.
- 10.2.13 Isumaqatigiissummi suleqataasut ataatsimoorlutik suliniuteqarnermikkut, akuersissut naapertorlugu atorfimmi qaffatsinneqarnissamut periarfissat ujjartornissaannut suliniuteqarlunilu malersornissaannut sulisut nunaqavissut kajumissaassavaat.
- 10.2.14 Sulisunut nunaqavissunut ataasiakkaanut tamaginnut, akuersissut naapertorlugu aalajangersimasumik atorfeqartinneqartunut immikkut suliffimmi siuariartornissamut pilersaarutunik pisinnaatitsissummik pigisaqartoq ineriartortitsissaaq. Suliffimmi siuariartornissamut pilersaarutit sulisunik nunaqavissunik naleqquttumik ilinniagaqartitsinissaq aamma suliffimmi qaffatsinneqarnissamut periarfissat pillugit aalajangersakkanik imaqassaaq. Tamatuma saniatigut pisinnaatitsissummik pigisaqartoq ilinniarnissamik aamma suliffimmi qaffatsinneqarnissamut periarfissanik neqeroorteqassaaq.
- 10.2.15 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sulisunik nunaqavissunik suliffeqartitsinnarnissaq siunertaralugu sulisussarsiornermut periusissamik suliaqassaaq.
- 10.2.16 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq akuersissut naapertorlugu ingerlatat naapertorlugit sulisunut nunaqavissunut siuttuusussanik ilinniartitsinissamik ilungersuuteqassaaq.
- 10.2.17 Sulisut nunaqavissut ilinniartitaanerat aamma ilinniartinneqarnerat pillugu aalajangersakkat ilanngussaq 5-imi aalajangersagaapput.
- 10.3 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq ilinniartitaanermut aningaasaateqarfinnut 2016-imi aamma 2017-imi ukiut tamaasa 100.000 koruuninik kiisalu 2018-imiit aatsitassarsiorfiup matunissaata tungaanut ukiut tamaasa 300.000 koruuninik immikkoortitsissaaq.
- 10.3.1 Aningaasaateqarfinnut taakkununga siunertaavoq, aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinermut tunngatillugu, ilanngullugit ingenioritit sulinerup, allaffissornerup, aningaasaqarnerup,

peqqinnissap, isumannaallisaanerup kiisalu avatangiisit peqqinnissallu il.il. iluanni suliaasaqarfiit assingusut, sulisussanut ilinniagaqarsimasunut aamma ilinniagaqarsimanngitsunut suliffissanut periarfissat pitsaanerulersinneqarnissaat.

- 10.3.2 Aningaasaateqarfiup aningaasartaasa 50 %-iat, tamanna Kalaallit Nunaanni pisortatigoortumik ilinniarfiit suleqatigalugit ingerlanneqarpat, Hudson Greenland A/S-imi ilinniartitaanermut pisussanut pilersaarutinut atorneqarsinnaavoq. Aningaasaateqarfimmi aningaasaatit ilanngussaq 5-imi pisussaaffiit naammasineqarnissaannut atorneqarsinnaanngillat.
- 10.3.3 Aningaasat taakkua tunngaviusumik aningaasaqarnermut ilusiliamik aallaaveqarput, tassani pisinnaatitsissummik pigisaqartup tunisassianit ukiumut 200.000 tons avammut tunisassallugit. Aningaasat immikkoortinneqartut taakkua, tunisassianik avammut tunisinerit 100.000 tonsinik qaffanneri tamaasa 50.000 koruuninik qaffattassapput, taamaattoq 500.000 tons annerpaaffissaalluni.
- 10.3.4 Ukiut ingerlatsiviusut pingajussaanni ilanngussaq 4-imi allassimasutut sulisut nunaqavissut akornanni piffissaq tamaat sulisartunut naleqqiullugit 80 %-iunissaat, ukiumoortumik aalajangersimasumik iluarsisarnernut tullernut sammivissaliisuussaaq.
- 10.3.5 Ukiumi pineqartumi sulisut nunaqavissut piffissaq tamaat sulisartunut naleqqiullugit 85 %-iuppata imaluunniit amerlaneruppata, pisinnaatitsissummik pigisaqartup ilinniartitaanermut aningaasaateqarfimmut ukiumoortumik akiliutissai 100.000 koruuninik annikillissapput.
- 10.3.6 Ukiumi pineqartumi sulisut nunaqavissut piffissaq tamaat sulisartunut naleqqiullugit 75 %-iuppata imaluunniit ikinneruppata, pisinnaatitsissummik pigisaqartup ilinniartitaanermut aningaasaateqarfimmut ukiumoortumik akiliutissai 100.000 koruuninik annikillissapput.
- 10.3.7 Imm. 10.3-imi aalajangersakkat aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18-imi pisussaaffinnik sutigulluunniit annikillitsissanngillat.
- 10.3.8 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq atini atorlugu Grønlandsbanken-imi kontoqalissaaq, tassani aningaasat ilinniartitaanermut tunngasunut suliniutinut immikkoortinneqartut, pisinnaatitsissummik pigisaqartumit nuunneqartassallutik. Konto-mi aqutsisut kommunimit aamma/imaluunniit Naalakkersuisunit toqqagaasut kisimik aningaasanik tiguisinnaassapput. Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aningaasanik tiguisinnaassanngilaq imaluunniit piumasaqaateqarsinnaassanani.
- 10.3.9 Aningaasanik aqutsisut ukiumoortumik naliliinissamut alapernaarsuinissamullu pilersaarutinut atatillugu aningaasaateqarfik taamaattoq naapertorlugu suliniutit tapersiivigineqartut tamaasa nassuiaaffiginissaat uppernarsarnissaallu pillugit Qeqqata Kommunia aamma Naalakkersuisut suleqatigissavaat aammalu taakkua suleqataasunut Kalaallit Nunaanneersunut aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartumut nassiuttassallugit.
- 10.3.10 Aningaasaateqarfimmut atatillugu ukiumoortumik aningaasassat 5 %-iinit amerlanerusunik allaffissornermut siunertanut atuisoqaqqusaanngilaq.

- 10.4 Arnat peqataanissaannik siuarsaaneq
- 10.4.1 Suliaqarnermi akuersissut naapertorlugu ingerlanneqartumi ilaasuni tamaginni arnat naligiimmik peqataatinneqarnissaat illuatungeriit tapersersussavaat siuarsassallugulu.
- 10.4.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq iliuusissanik aalajangersaassaaq, qulakkeerniarlugit:
- a) aatsitassarsiornermut suliffissuarni suliffissanik periarfissaqarneranik arnat ilisimasaqalernissaannik siuarsaanissaq
 - b) aatsitassarsiornermi suliffissuarni atorfinni aalajangersimasuni atorfinnissaq siunertaralugu, ilinniartitaanermut pisussanut pilersaarutini arnat piginnaasaannik ilisimasaannillu nukittorsaannissamik siunertaqartunik aalajangersaanissaq
 - c) akuersissut naapertorlugu suliaqarnermi ingerlanneqartuni arnat pikkorissut malitassiuisussat
 - d) allagarsiinerni paasititsiniaanerit arnat akuersissut naapertorlugu atorfinni inuttaqanngitsuni qinnuteqarnissaannut kajumissaarutaasut
- 10.5 Arnanut kalaallinut ilinniartunut, ilisimatusarfinni aamma qaffasinnerusumik ilinniartinnit pisussanut pilersaarutini aatsitassarsiornermut attuumassuteqartuni peqataasunut periarfissat.
- 11. Inuussutissarsiornermik suliffeqarfinnillu ineriartortitsineq**
- 11.1 Akuersissut naapertorlugu pisussaaffiit
- 11.1.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup politikii aallaavigalugit entreprenørim, pilersuisumi kiffartuussisumilu ukiumoortumik nalunaarummik nassiussinissaa, pisinnaatitsissummik pigisaqartup qulakkiissavaa. Nalunaarusiat taamaattut atorfiit sulisussanut nunaqavissunut entreprenørim, pilersuisuni kiffartuussisunilu atorfeqartussat neqeroortigineqartut amerlassusai, ilinniartitaanermi periarfissat sulisunut nunaqavissunut neqeroortigineqartut nassuiarneqarneri, sulisut nunaqavissut soraarsinneqartut imaluunniit sulisinnaassuseqanngitsut amerlassusaat, kiisalu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut kikkut pilersuisutut atorneqarnerisut pillugit paasissutissanik imaqqassapput.
- 11.2 Suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissamut amerlassutsitigut pisussaaffiit aamma siunnerfiit.
- 11.2.1 Akuersissut naapertorlugu ingerlatsinissamut periarfissanik pisinnaatitsissummik pigisaqartup suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut neqeroorfigissavai. Aammattaaq pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissummut killissaliussat iluanni suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut ineriartornissaat siuarsassavaa ajornarunnaarsissallugulu aammalu ingerlatat immikkoortuini tamaginni suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinermigut unammillersinnaassuseqarnissaat qulakkiissallugu.
- 11.2.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq pisussaaffeqassaaq:
- a) Isumaqatigiissutinut politikini aamma suleriaatsini pillugit illuatungeriinnut paasissutissanik tunniussinissamut.

Siunissami isumaqatigiissutaasussanut, pilersuutissanut kiffartuussinissanullu allattuiffiit illuatungeriinnut nassiunneqartut naleqquttuunerannik aammalu piffissaq akuersissutip atuuffissaa tamaat tamakkiisuunerannik uppersaanissamat.

- c) Akuersissut naapertorlugu suliaqarneq, pilersuinerit aamma ingerlatsinermit atugarisat pillugit illuatungeriit ilisimatinnissaannut.
- d) Ukiumoortumik illuatungiusunut isumaqatigiissutinut ukiuni tulliuttuni pisinnaatitsissummit pigisaqartumit tunniunneqartussanut allattorsimaffiit nassiuttarnerisigut, suliaqarnerni, pilersuinerit, kiffartuussinerni imaluunniit ingerlatsinissamat periarfissani assigisaanni, ingerlatsinissamat periarfissat naatsorsuutigineqartut imaluunniit pisussat pillugit paasissutissiisarnissamik.
- e) Suliffeqarfinit kalaallit pigineqartunit unammillersinnaassuseqartunit, pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumaqatigiissutinut politikkaa eqqarsaatigalugu isumaqatigiissummik matuminnga naammassinnittunit ingerlatsinissamat siunnersuutinit neqeroorutinillu piniartarnissamik.

11.2.3 Suliffeqarfinit kalaallit pigineqartunit atuinissamat amerlassusissanut pisussaaffiit siunnerfiillu ilanngussaq 6-imi allasimapput.

11.3 Ilitsersuisarneq, ilisimasanit ingerlatitseqqittarneq aamma suliffeqarfinit najukkameersunut joint ventures ilanngussaq 8-imi nassuiarneqarput.

11.3.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup suliffeqarfinit najukkameersuni piginnaasaqarfinit siuarsaaniarluni, suliffeqarfiit nunanit allaneersut aamma Kalaallit Nunaanneersut akornanni peqatigiilernissamik aamma joint ventures-inik isumaqatigiissuteqarnissamik siuarsaanissaa ilanngussaq 8-imi nassuiarneqarpoq.

12. Kalaallit Nunaanni suliareqqiisarneq

12.1 Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18 (3) naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aatsitassanit pisuussutinik piiarneqartunit qanoq annertutigisumik Kalaallit Nunaanni suliareqqiisarneq § 16 naapertorlugu akuersissummi aalajangersarneqarsinnaavoq. Taamaattoq Kalaallit Nunaanni suliareqqiineq annertuumik annertunerusumik aningaasartuuteqarnermik imaluunniit annertunerusunik naleqqutinngitsoqarneranik malitseqassappat, aatsitassat Kalaallit Nunaata avataani suliareqqinneqartarsinnaapput.

12.2 Kalaallit Nunaata avataani annertunerusumik suliareqqiisoqassappat, aningaasartuutit qaffasinnerunerat erseqqissumik uppersarneqassaaq.

12.3 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup sulisussat nunaqavissut annertunerpaamik aammalu suliffeqarfiit kalaallit pigineqartut sapinngisamik amerlanerpaat, Kalaallit Nunaanni aatsitassanit suliareqqiinermit akuutissavai.

12.4 Tulliuttuni oqaatigineqartoq suliareqqiineq Kalaallit Nunaanni ingerlanneqassaaq

- a) Sequtserineq

- b) 0,25 mm tikillugu kajungerisaq atorlugu immikkoortiterineq (qassutaasat angissusaat 60)
- 12.5 Tulliuttuni oqaatigineqartoq suliareqqiineq Kalaallit Nunaata avataani ingerlanneqarsinnaavoq
- a) 0,074 mm-init annikinnerusunngorlugu aggornernik kajungerisaqanngitsunik silisineq (qassutaasat angissusaat 200)
- 12.6 Suliareqqiineq matuma siuliani oqaatigineqartoq imm. 12.5-imi nassuiarneqartoq Kalaallit Nunaata avataani ingerlanneqarnissaa pisariaqarnerisq, pisinnaatitsissummik pigisaqartup naliligassaraa. Kalaallit Nunaanni suliareqqiinerup ingerlanneqarnissaa makkua pissutigalugit ajornartoq pisinnaatitsissummik pigisaqartup VSB-imut nalunaarusiami allareerpaa:
- a) Nukissiamut aningaasartuutit qaffasinnerusut
 b) Pujoralannik assartuussinermillu ajornartorsiuteqarneq
 c) Umiarsuit umiarsualiviillu qajuusaasanik seqummaarilluinnartunik passussisinaanissaannut periarfissaqannginnera
 d) CO₂-mik aniatitsinerunissaq
 e) Ingerlatsinermut aningaasartuuteqarnerunissaq
 f) Aningaasaatinut aningaasaliinerit qaffasinnerunissaat
 g) Atortut misilerarneqareernerisa kingorna naggataatigut atuisuusussat immaqa tunisassianik seqummaarissunik atorfissaqartitsinnginnerat
- 12.7 Pisisartuusinnaasut tunisassiat Kalaallit Nunaannit toqqaannartumik nassiunneqartut atorsinnaassagaat pisinnaatitsissummik pigisaqartup naatsorsuutigaa. Taamaattoq ilaasa atortut seqummaarinnerusunngorlugit aserortikkat aallartissutiginnissaat pisariaqartissinnaavaat. Taamaattumik tunisassiat Kalaallit Nunaannit nassiunneqartut, atorneqarsinnaassapput aammalu naggataatigut atuisussanut tunisassiatut isigineqarsinnaallutik.
- 12.8 Periaatsit isumaqatigiisummi matumani imm. 12.4-imi taaneqartut atorlugit suliareqqiineq, piiaanissamut akuersissummi piimasaqaatinut naapertuuttumik, aatsitassanut oqartussaasumit akuerineqassapput aammalu IBA-p matuma tunisassiornerup ilusaanut nutaamut naapertuutilersillugu allannguuteqartinneqarnissaa pisariaqarsinnaalluni. Tamatuma aamma kingunerisaanik VSB aamma VVM pineqartut nutarterneqartussaasinnaapput, aammalu annertunerusumik suliareqqiineq annertuujuppat, tusarniaanernik nutaanik ingerlatsisoqartussaasinnaalluni.
- 12.9 Suliassami annertunerusunik allannguuteqartitsisoqassappat, soorlu assersuutigalugu tunisassiornerup annertussusaani annertuumik annertusititsilluni imaluunniit tunisassiornerup teknikkikkut ilusilersorneqarnerani annertuumik allannguuteqartitsilluni (assersuutigalugu aluminiumoxid-imik tunisassiorneq) piiaanissamut akuersissut anorthosit-inut suliassamut tunniunneqartoq naapertorlugu) il.il. piiaanissamut akuersissummi piimasaqaatinut naapertuuttumik aatsitassanut oqartussaasup akuersissuteqarnissaa pisariaqarpoq aammalu IBA-p matuma suliassamik ilusiliinermut nutaamut naapertuuttunngorlugu

allannguuteqartinneqarnissaa pisariaqarsinnaalluni. Tamatuma aamma kingunerisaanik VSB aamma VVM nutarterneqartariaqarsinnaavoq, aammalu nutaamik tusarniaanermik ingerlatsisoqartariaqarsinnaalluni.

13. Inooqatigiinnikkut aamma kulturikkut atugarissaarneq

13.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup inuiaqatigiit kalaallit aamma kalaallit kulturiat ataqqissavai siuarsassallugillu.

13.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup sumiiffimmi iliuusissat sulisut nunaqavissut kulturiminnut atassuteqarnerannik ataavartitsinissamik qulakkeerisussat isumagissavai:

- a) Sumiiffimmik kulturimik samminniffiusussamik pilersitsinermigut allanngutsaaliuinermigullu, tassani kalaallit nerisassat nerisartagaat uninngasuutigineqarsinnaassallutik aammalu sulisut nunaqavissut namminneq nerisassaminnik nerisassiorsinnaassallutik.
- b) Piniartunit aalisartunillu najukkameersunit neqinik aalisakkanillu pilersuinikkut/pisisarnikkut kantiinami kalaallit ileqqi malillugit nerisassanik sassaallernissamut periarfissiinermigut.
- c) Pisussanik pilersaarutitik peqqinnartumik inooriaaseqarnissamik aammalu imigassamik ikiaroorartumillu atornerluinermik pitsaaliuinissamik siuarsaasunik aalajangersaanermigut ingerlatsisarnermigullu.
- d) Kalaallit oqartussaasui suleqatigalugit sulisunut nunaqavissunut aamma nunanit allaneersunut ukiumoortumik kalaallit kulturianut ulloqartitsinissamik aqqissuussinermigut.
- e) Nalinginnaasumik akeqartitsilluni internettimut aamma oqarasuaatinut angallattakkanut attaveqarnissamut nalinginnaasumut qulakkeerinermigut.
- f) Sulisunik nunaqavissunik aamma nunanit allaneersunik kulturit akimorlugit ilinniagaqartitsinernik ingerlataqarnermigut. Suliffiup avataani ingerlataqarnerit, taamaalilluni Qeqqani inuiaat kalaallit innuttaasullu akuersissut naapertorlugu ingerlatat pillugit malinnaasinnaassallutik.
- g) Akuersissut naapertorlugu ingerlatat pillugit kalaallit innuttaasut paasissutissinniarlugit nunap immikkoortuani aamma najukkami raatioqarfinni apersuinerni nutaarsiassanillu aallakaatitsinerni peqataanermigut.
- h) Nutaarsiassanut allakkianik akuersissut naapertorlugu ingerlatat pillugit paasissutissanik imaqartunik suliaqarnermigut aamma Kalaallit Nunaat tamakkerlugu siaruarterisarnermigut.
- i) Tamanut paasissutissanik paasissutissiisarneq pitsaanerulersinniarlugu attaveqatigiinnermut periusissamik aammalu nittartakkamik inerisaanermigut. Attaveqatigiinneq ilaatigut inuit akornanni tusagassiuutit il.il. aqqutigalugit ingerlanneqassaaq. Paasissutissat kalaallisut pissarsiarineqarsinnaassapput.
- j) Ingerlatsinerup aallartinnissaa piffissaqarfiulluarmik sioqqullugu pisortaaqatigiinneersumik attaveqarfissatut akisussaasuussamik toqqaanermigut, taanna innuttaasunik aamma kommunalbestyrelsimik attaveqateqarnermut attaveqarfissatut akisussaasuussalluni.
- k) Ingerlatsinerup aallartinnissaa piffissaqarfiulluarmik sioqqullugu naammagittaalliuutinik suliaqarnerup ingerlasarnissaanik aalajangersaanermigut,

taamaalillutik innuttaasut allallu soqutigisaqartut isumanerluuteqarunik imaluunniit qulequttanik allanik oqaluuserisassaqarunik, suliassamut apeqquteqarsinnaassallutik aammalu naammagittaalliorsinnaassallutik.

- l) Qeqqata Kommuniyani suliassami najukkameersut peqataanissaasa nukittorsarneqarnissaa pillugu kommunalbestyrelsimik suleqateqarnermigut.
- m) Inunnut akuersissut naapertorlugu atorfeqartinneqartunut ilaqutaasunut nunaqavissunut attaveqatigiinnik pilersitsinissamut pisussanut pilersaarummik aalajangersaanissaq pillugu kommunimik aamma Naalackersuisunik suleqateqarnermigut.
- n) Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sumiiffimmi aatsitassarsiorfeqarfiusumi pisinnaatitsissummik pigisaqartumut aamma sulisumut naleqquttumik naapertuulluurtumillu sulinissamut pilersaarutiniq aaqquissuussinissaq ilungersuutissavaa.
- o) Pisinnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassarsiorfiup matoreernerata kingorna sulisut nunaqavissut suliffeqaqqilernissaannut pisussanut pilersaarummik inerisaassaaq, tassaniissarlu pisinnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassarsiorfiup matunissaa piffissaqartitsiviulluurtumik sioqqullugu sulisut Kalaallit Nunaanni nutaamik suliffeqalernissaannik ikiornissaannut ilungersuuteqarnissaa.
- p) Sulisut piffissap suliffigisaasa naammassinerani sulisunut ataasiakkaanut tamaginnut minnerpaamik atorfeqarsimanermut uppersarsaammik tunineqarnissaat pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumagissavaa.

13.3 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup 2015-imi aamma 2016-imi 100.000 koruunit aamma 2017-imiit aatsitassarsiorfiup matunissaata tungaanut 200.000 koruunit inooqatigiinnermut aamma kulturimut aningaasaateqarfinnut ukiut tamaasa immikkoortittassavai. Aningaasaateqarfinnut taakkununga siunertaavoq pingaartumik Qeqqata Kommuniyani najukkami innuttaasunut iluaqutaasussamik najukkami kulturikkut aamma timersornikkut suliniutinik sammisassanillu siuarsaanissaq tapersersuinissarlu.

13.3.1 Aningaasartani taakkunani aningaasaqarnermut ilusiliaq tunngaviusoq aallaavigineqarpoq, tassani Hudson tunisassiornermit ukiumut 200.000 tons avammut tuniniartartussaallugit. Tunisassianik avammut tunisaqarnerup 100.000 tonsinik qaffanneri tamaasa, aningaasartat immikkoortinneqartut 50.000 koruuninik qaffattassapput, taamaattoq 500.000 tons annerpaaffissaalluni.

13.3.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq Grønlandsbanken-imi nammineq atini atorlugu konto-mik pilersitsissaaq, tassani aningaasat ilinniartitaanermik suliniutinut immikkoortinneqartut, pisinnaatitsissummit pigisaqartumit nuunneqartassallutik.

13.3.3 Konto-mi taamaallaat kommunimit aamma/imaluunniit Naalackersuisunit aqutsisussatut toqqagaasut aningaasanik tiguisinnaassapput. Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aningaasanik tiguisinnaanngilaq imaluunniit piumasaaqateqarfigisinnaassanagit.

13.3.4 Aningaasanut aqutsisut ukiumoortumik naliliinissamut alapernaarsuinissamullu pilersaarutiniq atatillugu aningaasaateqarfik taanna naapertorlugu suliniutinut taperserneqartunut tamaginnut nassuiaanissaq uppersarsaasiinissarlu pillugit Qeqqata

Kommunia aamma Naalackersuisut suleqatigissavaat aammalu taakkua kalaallinut suleqataasunut aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartumut nassiuttassallugit.

13.3.5 Ukiumoortumik aningaasat 5 %-iinit annertunerusunik allaffissornermut siunertanut atueqqusaanngilaq.

14. Peqqinnissaq

14.1 Peqqissutsimut sunniutaasunik alapernaarsuineq

14.1.1 Tunngaviusumik misissuisarnej ukiut sisamakkaarlugit ingerlanneqartussa q ingerlallugu Naalackersuisut tamat peqqissusaat malinnaaffigissavaat nalilersoreertassallugulu, Naalackersuisut tamat peqqissusaannut tunngatillugu pingaernerpaajutitaat sammineqassallutik; eqqarsartaatsikkut peqqissuseq ilorrisimaarnerlu, imigassaq, persuttaasarneq, nerisat, timersorluni sammisaqarneq, pujortarneq aamma nappaatit kinguaassiutitigut tuniluuttartut. Qeqqani akuersissut naapertorlugu ingerlatat kissaatigineqanngitsumik peqqissutsikkut inooqatigiinnikkullu sunniuteqarnissaa pinngitsoortinniarlugu, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sivilunerusunik misissuineranut ikiutissaq, taakkua Qeqqata Kommuniani tamat peqqissusaannut immikkut sammitineqassallutik.

14.1.2 Peqqissutsimik misissuinerit ingerlanneqarnerannut aammalu paasissutissat paasisallu katersorneqartut nalilersoqqissaarneqarnerannut, Naalackersuisut sulianut ilisimasalinnik avataaneersunik atuissapput.

15. Nalunaarusiorneq

15.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup sulisut pisinnaatitsissummik pigisaqartup, taassuma entreprenøriisa, pilersuisuisa kiffartuussisuisalu akuersissut naapertorlugu atorfinitsissimasai pillugit kisitsitigut paasissutissat allallu paasissutissat attuumassuteqartut pillugit kalaallit oqartussaasui piaartumik ilisimatittassavai, tassani ilaallutik pisinnaatitsissummik pigisaqartumit, taassuma entreprenøriinit, pilersuisuinit aamma kiffartuussisuinit ukiumoortumik nalunaarusianit paasissutissat.

15.2 Kalaallit oqartussaasui maleruagassanik ingerlatat pisussaaffiillu isumaqatigiissut manna naapertorlugu ingerlanneqartut pillugit nalunaarusiortarnermut tunngassuteqartunik aalajangersaasinnaapput, tassani ilaallutik paasissutissat suussusaannut il.il. imm. 15.1 naapertorlugu nalunaarusiornermi ilaatinneqartussanut piumasaqaatit. Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq kalaallit oqartussaasuisa piumasaqarneranni, isumaqatigiissut manna naapertorlugu ingerlatanut pisussaaffinnullu tunngatillugu paasissutissanik annertunerusunik saqqummiussissaaq.

15.3 Paasissutissat nalunaarsukkat, paasissutissat, najoqqutassat aamma nalunaarusiat tamarmik, pisinnaatitsissummik pigisaqartumit imaluunniit taassuma atugassaanik allanit pissarsiarinianeqartut, aammalu ingerlatanut imaluunniit pisussaaffinnut isumaqatigiissut manna naapertorlugu ingerlanneqartunut tunngassuteqartut, isumaqatigiissutip matuma atorunnaarnissaa tikillugu pisinnaatitsissummit pigisaqartumit toqqorneqassapput. Piffissat taaneqartut naaneranni paasissutissat nalunaarsukkat il.il. allaqqaakkat imaluunniit taakkua

assilineri, akeqanngitsumik kalaallit oqartussaasuinut nassiunneqassapput. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup paasissutissat nalunaarsukkat il.il. assilineri nammineq atugassamisut tigummiinnarsinnaavai.

15.4 Isumaqatigiissut manna naapertorlugu paasissutissanik nalunaarsukkanik pissarsiniarnermut, suliarinninnermut nassiussinermullu atatillugu aningaasartuutit tamarmik pisinnaatitsissummit pigisaqartumit akilerneqassapput.

16. Allakkiat tamanit pissarsiarineqarsinnaanerit

16.1 Isumaqatigiissut manna naapertorlugu allakkianut tamat pissarsisinnaanerit, pisortat allagaataanni allakkianik tamat pissarsisinnaanerit pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 9, 13. juni 1994-imersumi tunngaviusunut naapertuuttumik aalajangiiffigineqassaaq.

16.2 Isumaqatigiissut manna naapertorlugu allakkianik tamat pissarsisinnaanissaat pillugu qinnuteqaatit sapinngisamik ullut 28-it iluanni akissuteqarfiginiarneqartassapput.

16.3 Isumaqatigiissut manna naapertorlugu allakkianik tamat pissarsisinnaanissaat pillugu qinnuteqaatinut atatillugu aningaasartuutit qinnuteqartumit akilerneqassapput. Aningaasartuutit taamaattut matussuserneqarnissaannut Naalakkersuisut siumoortumik akiliuteqarnissaq piumasarisinnaavaat.

16.4 Isumaqatigiissut manna naapertorlugu allakkianik tamat pissarsisinnaanissaat pillugu qinnuteqaatit Naalakkersuisunit suliarineqassapput.

17. Paasissutissat nalunaarsukkat, paasissutissat, nalunaarusiat najoqqutassallu pillugit isertuussinissaq

17.1 Ingerlatsinermit tunngasut isertuussassat (nalornissuteqarneq sunaluunniit pinngitsoorniarlugu kiffartuussisumut avataaneersumut attaveqarnerup suulluunniit nalinganut missiliorneqartumut tunngasussaq) aamma paasissutissat nalunaarsukkat innunut tunngasut saniatigut, paasissutissat nalunaarsukkat, paasissutissat, najoqqutassat aamma nalunaarusiat, pisinnaatitsissummik pigisaqartup Naalakkersuisunut imaluunniit kommunimut isumaqatigiissut manna naapertorlugu nassiussimasai imaluunniit atugassiissutigisimasai, tamanut ammasuupput. Kisiannili nalunaarusiat tamarmik tamanut saqqummiunneqannginneranni, pisinnaatitsissummik pigisaqartumut oqaloqatigiissutigineqartassapput.

18. Suliassaqarfiit isumaqatigiisummi matumani ilaatinneqanngitsut

18.1 Isumaqatigiisummi matumani inatsisilerinikkut, aningaasaqarnikkut imaluunniit niuerneramik tunngaveqartunut siunnersuineq pineqartunut ilaatinneqanngillat.

19. Sumiginnaanerni piginnaatitsissutit

19.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut aamma piiaanissamut akuersissummut naapertuuttumik isumaqatigiissut manna naammassissavaa.

19.2 Isumaqatigiissut manna naapertorlugu pisussaaffimmik naammassinngitsoorneq pissutsinik siumut ilisimaneqareersinnaanngitsunik pissuteqarpat, Naalakkersuisut ilaatigut pisinnaatitsissummik pigisaqartoq akuersissut naapertorlugu ingerlatanik unitsitseqqusinnaavaa imaluunniit aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aamma piiaanissamut akuersissummi aalajangersakkanut naapertuuttumik piiaanissamut akuersissut utertissinnaallugu.

20. Isumaqatigiissutip atorunnaarnera aamma isumaqatigiisummik malittaasumik isumaqatigiissuteqarneq

20.1 Isumaqatigiissut manna akuersissutip atuuffiani atuutissaaq aammalu piffissami tassani atorunnaarsinneqarsinnaanani.

20.2 Illuatungeriit tamatuma kingorna isumaqatigiissutissap isumaqatiginninniutigineqarneranut atsiorneqarneranullu atatillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaq malissavaat aammalu tatiginnittumik aammalu isumaqatigiisummut matumunnga siunnerfiusunut ilitseruussutitullu tunngaviusunut naapertuuttumik iliuuseqassallutik (imm. 2-imi allassimasutut). Tamatuma kingorna isumaqatigiissutissaq isumaqatigiisummi matumani siunnerfinnut aamma ilitseruussutitut tunngaviusunut naapertuutissaaq (imm. 2-imi aalajangersarneqartutut).

20.3 Imm. 20.1 naapertorlugu isumaqatigiissutip matuma atorunnaarnera apeqqutaatinnagu, isumaqatigiissut naapertorlugu aningaasat akiitsorisat aamma pissarsiassat akilerneqanngitsut inaarutaasumik naatsorsorneqarnissaannut akilerneqarnissaannullu pisariaqartumik sivilissusilimmik piffissamilu tassani, atuutiinnassaaq.

20.4 Akuersissut atorunnaarsimappat, isumaqatigiissut manna naleqquttumik ilimasaarinikkut atorunnaarsinneqarsinnaavoq.

20.5 Isumaqatigiisummi matumani aalajangersakkat allat atuussimasinnaasut apeqqutaatinnagu, isumaqatigiissutip matuma atorunnaareernerata kingorna imm. 2-imi, 3-imi, 5-imi, 16-imi, 20.2-20.3-imi, 21-imi, 23-imi, 25-imi aamma 26-imi aalajangersakkat atuutiinnassapput naammassineqartussaaginnassallutillu.

20.6 Tunngaviusumik tunngavissaqanngitsoqassappat, illuatungiusut arlaata isumaqatigiissutip isumaqatiginninniutigeqqinneqarnissaa piumasarisinnaavaa. Illuatungeriit isumaqatigiissutissap isumaqatiginninniutigineqarneranut atatillugu ingerlatsinermi ileqqorissaarnissaq malissavaat aammalu tatiginnittumik aammalu isumaqatigiisummut matumunnga siunnerfiusunut ilitseruussutitullu tunngaviusunut naapertuuttumik

iliuseqassallutik (imm. 2-imi allassimasutut). Isumaqtigiissut allangortinneqartoq imaluunniit tamatuma kingorna isumaqtigiissutigineqartoq isumaqtigiissummi matumani siunnerfinnut aamma ilitsersuussutitut tunngaviusunut naapertuutissaaq (imm. 2-imi aalajangersarneqartutut). Illuatungeriit isumaqtigiissuteqarnissamik angusaqanngippata, isumaqtigiissut manna atorunnaassanngilaq.

21. Ilanngussat atorunnaarsinneqarnerat

21.1 Ilanngussat isumaqtigiissutip atuuffissaani pississami atuupput aammalu tamanna pillugu illuatungeriit isumaqtigiissimanngippata, piffissami tassani atorunnaarsinneqarsinnaanatik. Ilanngussani pisussaaffiit siunnerfiillu ukiup tullissaanut ukiut tamaasa isumaqtiginniniutigineqaqqittassapput.

22. Isumaqtigiissutip atorunnaarneranut atatillugu pisussaaffiit

22.1 Isumaqtigiissutip matuma atorunnaarnerata inatsisit, maleruagassat imaluunniit aalajangersakkat naapertorlugit imaluunniit piiaanissamut akuersissut, akuersissutit allat imaluunniit isumaqtigiissut naapertorlugu pisussaaffiinnarsinnaasut naapertorlugit pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffigisimasinnaasai, iluarsissanngilai.

22.2 Paasissutissat nalunaarsukkat tamaasa, paasissutissat suulluunniit, najoqqutassat tamaasa aamma nalunaarusiat tamaasa pisinnaatitsissummik pigisaqartumit imaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartup atugassaattut allanit pissarsiarineqartut imaluunniit suliarineqartut, aammalu isumaqtigiissut naapertorlugu ingerlatanut imaluunniit pisussaaffinnut tunngassuteqartut, isumaqtigiissutip matuma atorunnaareernerata kingorna toqqornissaannut pisinnaatitsissummik pigisaqartoq pisussaaffeqarpoq. Paasissutissat nalunaarsukkat il.il. taakkua minnerpaamik ukioq ataaseq uninngasuutigineqassapput. Paasissutissat nalunaarsukkat il.il. taakkua aserorterneqannginneranni imaluunniit iginneqannginneranni Naalakkersuisut taakkua akeqanngitsumik tiginissaannik neqeroorfigineqassapput.

22.3 Paasissutissanik il.il. taakkuninnga naammaginartumik, isumannaatsumik toqqorsimatitsinissaq aammalu allat taakkuninnga pissarsinnaanerat pillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartup aamma Naalakkersuisut akornanni isumaqtigiissuteqartoqarpat, imm. 22.2 naapertorlugu paasissutissat il.il. taakkua tiginissaannut Naalakkersuisut pisinnaatitaaffeqarnerminnik atuinissaat kinguartinneqarsinnaavoq.

23. Taarsiinissamik akisussaaffeqarnek, sillimmasiissutit aamma annasaqartitsinnginnissaq

23.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup pisussaaffik akuerinngippagu, tamannalu pissutsinik siumoortumik naatsorsuutigereerneqarsinnaanngitsunik pissuteqanngippat, Naalakkersuisut taarsiinissamik piunasaqarpata, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq kalaallit oqartussaasuinut taarsiissuteqarluni akiliissaaq. Naalakkersuisut taarsiissuteqarluni akiliisoqassanersoq kiisalu taarsissutissap akilernerqartussap annertussusissaanik aalajangersaanermini kinaassusersiunngitsumik, naapertuuttumik, annertoqqatigiimmik ersarissumillu

iliuseqassapput. Taarsiissutissap akilerneqartussap angissusissaanik aalajangersaanermut atatillugu Naalakkersuisut pisussaaffiup sumiginarneqartup naammassineqarnissaanut aningaasartuutit isiginiassavaat, ilanngullugit aningaasartuutit Naalakkersuisunut pisussaaffiup allamit naammassitinneqarneranut aningaasartuutigineqartussat. Taarsiissutissanik akiliuteqarneq Naalakkersuisut taarsiissuteqarluni akiliinissamik piumasaqareernerisa kingorna kingusinnerpaamik ullut 30-it qaangiunneranni pissaaq. Taarsiissutissap akilerneqareernerata kingorna pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, pisussaaffimmut sumiginarneqartumut tunngatillugu pisussaaffeqarunnaassaaq.

23.2 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup Naalakkersuisut aamma kommunit isumaqatigiissut manna naapertorlugu ingerlatat suliarineqarnerisa imaluunniit pisussaaffimmik naammassinninnginnerup malitsigisaannik taarsiissuteqarnissamik piumasaqaatinut tamanut, naammassinninnginneq pissutsinik naatsorsuutigereerneqarsinnaanngitsunik pissuteqarsimanngippat, Naalakkersuisut imaluunniit kommunimut allanit saqqummiunneqartunut akiliisussaatisanngilai. Tamatumani sillimaffigineqassaaq Pisinnaatitsissummik pigisaqartup piffissaagallartillugu taarsiissuteqarnissamik piumasaqaammut illersuineranut peqataanissamik periarfissaqarsimanera aammalu suliap aalajangiiffigineqarsimanera makkunani:

- a) akiliinissamut isumaqatigiissuteqarneq Pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuerisimasaanik,
- b) inaarutaasumik eqqartuussivimmi aalajangiinermi imaluunniit
- c) allameersoq taarsiissuteqarnissamut piumasaqaammik saqqummiussisimasoq, ajoqusernerup imaluunniit annaasaqarnerup pinissaa sioqqullugu aaqqiagiinngissuteqarnermik isumaqatigiissitsiniarnikkut eqqartuussivimmut suliakkiissuteqarnissamut pisinnaatitaasimappat, isumaqatigiissitsiniarluni eqqartuussivimmi aalajangiinermi.

24. Inatsisinut, maleruagassanut, piiaanissamut akuersissummut, isumaqatigiissutinullu allanut tunngasut

24.1 Isumaqatigiissutip matuma aamma aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip, maleruagassat aamma aalajangersakkat aatsitassanut ikummatissanullu inatsit, piiaanissamut akuersissut, imaluunniit inatsisit allat, maleruagassat imaluunniit aalajangersakkat allat naapertorlugit atuutsinneqalersimasut akornanni akerleriittoqarpat imaluunniit allaanerussuteqartoqarpat, kingulliullugu taaneqartoq (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) salliutillugu atuutsinneqassaaq.

24.2 Piiaanissamut akuersissut naapertorlugu ingerlatamut tunngatillugu isumaqatigiissutip matuma aamma akuersissuteqarnerup, imaluunniit aalajangiinerup allap Naalakkersuisunit aalajangiiffigineqartup akornanni imarisaanni akerleriittoqarpat imaluunniit allaanerussuteqarpat, akuersissuteqarneq imaluunniit aalajangiineq salliutinneqassaaq.

24.3 Isumaqatigiissutip matuma aamma isumaqatigiissut kommunip aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumaqatigiissutaasa akornanni akerleriittoqarpat imaluunniit imarisaani sunniuteqarneraniluunniit assigiinngitsoqarluni, isumaqatigiissut manna salliussaatitaassaaq. Tamanna atuutissaaq pisinnaatitsissummik pigisaqataasut ataaseq arlallilluunniit isumaqatigiissutip aappaani isumaqatigiissummi peqataanersut

apeqqutaatinngagu, aammalu Naalakkersuisut isumaqatigiissutip aappaani isumaqatigiissuteqarnermi peqataasimangikkaluarpataluunniit.

25. Inatsisit atornegarsinnaasut aamma inatsisinut allanut tunngasut

- 25.1 Isumaqatigiissummi matumani inatsisini maleruagassat sukkulluunniit Kalaallit Nunaanni atuuttut, ilanngullugit Kalaallit Nunaanni inatsisit aamma danskit inatsisaat, malinneqartussaapput aammalu taakkua naapertorlugit maleruagassiivigineqassallutik nassuiarneqassallutillu.
- 25.2 Isumaqatigiissut manna Naalakkersuisut akileraarusiinissamut akitsuusiinissamullu, akileraarutit akitsuutillu pillugit inatsisinik allannguuteqartitsinissamut imaluunniit isumaqatigiissut naapertorlugu ingerlatat pisussaaffiilluunniit pillugit maleruagassanik aalajangersakkanilluunniit atuutsitsilernissamut nalinginnaasumik pisussaaffeqarnerannik killilersorneqarsinnaanngilaq.
- 25.3 Isumaqatigiissummi matumani pisinnaatitsissummik pigisaqartoq akuersissutinik pissarsinianginnissamut piginnaatinneqanngilaq, ilanngullugit misissueqqaarnissamut, misissuinissamut aamma piaanissamut akuersissutit, akuersissuteqarnerit aamma ingerlatsinissamut akuersissutit aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi imaluunniit inatsisini allani piumasaqaatigineqartut.

26. Inatsisit atortinneqarfiat aamma isumaqatigiissitsiniartarfimmi aalajangiineq

- 26.1 Pisinnaatitsissummik pigisaqartup aamma kalaallit oqartussaasuisa akornanni aaqqiagiinngissuteqarneq sunaluunniit, IBA-p malitsigisaanik imaluunniit IBA-mut atatillugu pilersaq, eqqartuussivimmi isumaqatigiissitsiniartartumi inaarutaasumik aalajangiiffigineqassaaq. Eqqartuussiviup isumaqatigiissitsiniartartup IBA-mut atatillugu suliaq sunaluunniit aalajangiiffigissavaa.
- 26.2 Kalaallit oqartussaasuisa aamma pisinnaatitsissuteqartup akornanni aaqqiagiinngissuteqarneq sunaluunniit, isumaqatigiissummut matumunnga imaluunniit ingerlatanut isumaqatigiissut manna naapertorlugu ingerlanneqartunut atatillugu pilersaq, eqqartuussivimmi isumaqatigiissitsiniartartumi inaarutaasumik aalajangiiffigineqassaaq.
- 26.3 Eqqartuussiviup isumaqatigiissitsiniartartup isumaqatigiissitsiniarnermut suliamut atatillugu suleriaatsinut tunngatillugu suliaajunnartut aalajangiiffiginissaannut kalaallit inatsisai atussavai.
- 26.4 Isumaqatigiissitsiniartarfimmi aalajangiineq isumaqatigiissitsiniarnermut suleriaaseq danskit Isumaqatigiissitsiniarnermut sullissiviannit akuerisaasoq, aammalu isumaqatigiissitsiniarnermut suliap aallartinnerani piffissami tassani atuuttoq, naapertorlugu Isumaqatigiissitsiniarnermut danskit sullissiviannit aqunneqassaaq.
- 26.5 Eqqartuussivik isumaqatigiissitsiniartartoq Nuummi Kalaallit Nunaanni inissisimavoq.
- 26.6 Eqqartuussivik isumaqatigiissitsiniartartoq pingasunik ilaasorta qarpoq (isumaqatigiissitsiniartartut). Eqqartuussivimmi isumaqatigiissitsiniartartumi præsidenti

aammalu ilaasortat allat marluk Danmarkimi inatsisilerituutut soraarummeersimasuussapput aammalu danskisut innuttaassuseqartuussallutik.

26.7 Kalaallit oqartussaasui aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartoq tamarmik immikkut ilaasortamik ataatsimik (isumaqatigiissitsiniartartoq) toqqaassapput. Kalaallit oqartussaasui imaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, illuatungeriit arlaata ilaasortaaitassaminik toqqaareernerata kingorna ullut 30-it iluanni ilaasortamik toqqaasimangippat, Eqqartuussiviit qullersaannut præsidentip ilaasortassaq taanna toqqaassavaa. Kalaallit oqartussaasui aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartoq ataatsimoorlutik eqqartuussivimmi isumaqatigiissitsiniartartumi præsidenti toqqaassavaat. Illuatungeriit arlaata eqqartuussivimmi isumaqatigiissitsiniartartumi præsidentissatut inummik siunnersuuteqareernerata kingorna, eqqartuussivimmi isumaqatigiissitsiniartartumi præsidentimik toqqaanissaq pillugu ullut 60-it iluanni isumaqatigiissuteqarsimangippata, Eqqartuussiviit qullersaanni præsidentip eqqartuussivimmi isumaqatigiissitsiniartartumi præsidenti toqqaassavaa.

26.8 Eqqartuussivik isumaqatigiissitsiniartartoq amerlanerussuteqartut taasinerisigut aalajangiissaaq. Eqqartuussivik isumaqatigiissitsiniartartoq, isumaqatigiissitsiniarnerup aalajangiiffigineqarneranut atatillugu, illuatungeriit aningaasartuutaasa akilerneqarnissaat pillugu aalajangiissaaq.

26.9 Isumaqatigiissut manna naapertorlugu aaqqiagiinngissuteqarnermik nassiussinissamut pisinnaatitaaneq akuersissutip atorunnaareernerata kingorna atuutiinnassaaq, ilanngullugu atuuffissaata naareernerata imaluunniit utertinneqareernerata kingorna.

27. Oqaatsit

27.1 Isumaqatigiissut manna tuluttut suliarineqarpoq. Kalaallisut danskisullu assilineri tamanit pissarsiarineqarsinnaapput. Ukiumoortumik alapernaarsuinermit aamma naliliinermit nalunaarusiat kiisalu ilanngussanut missingiutit kalaallisut aamma danskisut suliarineqassapput aammalu 8.4 naapertorlugu tamanut ammasumik tusarniaassutigalugit nassiunneqassallutik.

28. Atsiortarnermut tunngasut

28.1 Isumaqatigiissutip matuma assingi nuutsitat qassilluunniit kissaatigineqarsimasinnaasut suliarineqarsinnaapput, aammalu nuutsitat tamarmik sutigut tamatigut isumaqatigiissutip allaqqaarneranut isigineqassapput. Kisianni nuutsitaq isumaqatigiissummi peqataasut tamarmik atsiorsimanngippassuk tamatumalu siorna, isumaqatigiissummi peqataasut arlaannaalluunniit isumaqatigiissummit matumanga pisussaatinneqassanngillat. Allakkiat nuutsinneri atsiorfissani tamaginni atsiorneqarsimasut katersornissaannut tunngatillugu Naalakkersuisut nuutsitanit atsiorsimasunik tigusinissamut aammalu atsiorfissat isumaqatigiissummi peqataasunit atsiorneqareerneranni quppernerit atsiorsimasut nuutsitanut ilanngutsinnissaannut piginnaatitaapput.

Naalakkersuisut
Inuussutissarsiornermut,
Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik

Suliffeqarnermut

Qeqqata Kommunia

Vittus Qujaukitsoq
Inuussutissarsiornermut,
Niuernermullu Naalakkersuisoq

Ulloq:
Suliffeqarnermut

Hermann Berthelsen
Qeqqata Kommuniani borgmesteri

Ulloq:

Naalakkersuisut
Aatsitassanut
Naalakkersuisoqarfik

Ikummatissanullu

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq
Hudson Greenland A/S

Andreas Uldum
Aningaasaqarnermut
Naalakkersuisoq

Ulloq:
Aatsitassanullu

James Tuer
Præsidenti aamma pisortaq

Ulloq:

Bilag 1 Isumaqatigiisummut tunngaviusoq

Suliassamut nassuiaatit

Pisinnaatitsisummiq pigisaqartoq qanoq annertutigisumik inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniuteqartitsinissaq pillugu isumaqatigiisummi (IBA-mut isumaqatigiissut) aammalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut pissutsini allani peqataassanersoq naammassinnissanersorlu, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 78 a (1) naapertorlugu Naalakkersuisut § 16 naapertorlugu akuersisummi allassavaat.

IBA VSB-imut nalunaarusiaq, tamanut ammasumik tusarniaassutigineqarsimasoq, nutartigaasoq tunngavigalugu isumaqatigininniutigineqarpoq.

Hudson Resources Inc. (Hudson) aatsitassarsiorluni misissuinissamut aatsitassarsiorfiutileqatigiiffiuvoq Canadamiunit pigineqartoq, White Mountain (Naajat)-anorthosit-inut suliassami (suliassaq) aatsitassarsiorluni misissuisimasoq inerisaasimasorlu. Suliassaq Kalaallit Nunaata qiterpasissuani kitaani sinerissami sanimut allorniusat 66° 33'N (qaasuitsup killeqarfiata missaani) aamma allorniusat tukimukartut 52° 10'V missaani inissisimasoq. Hudson sumiiffimmi 95 kvadratkilometerisut annertussuseqartumi (EL 2002/06) aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersissutip 100 %-ianik piginnittuuvoq.

Naajat eqqaanni aatsitassarsiorfimmik suliareqqiisarfimmillu suliaqarnernik pilersitsinissamik Hudson siunnersuuteqarpoq. Suliassami ilaapput:

- Aatsitassarsiorfik nunap qaavani ammaannartog
- Suliareqqiinermit atortorissaarutit
- Aqqusernit aqqaasussat
- Tunisassiat sinnikuinut (tailings) inissiiveqarfik
- Umiarsualivik
- Attaveqarneq aamma najugaqarfii/tammaarsimaarfiit

Saffiugassamik ukiumut 285.000 tonsit missaanni annertussusilimmik piaanissaq aammalu piiarneqartuni suliareqqinneqarsimasunik 200.000 tonsinik Europamut, Amerikamut avannarlermut aamma Asien-imut assartuussinissaq Hudson-ip siunnersuutigaa. Kalaallit Nunaanniit tunisassianik ukiumut 8-eriarluni umiarsuarmik aallarussisarnissaq Hudson-ip naatsorsuutigaa. Umiarsuarmik aallarussineq umiarsuarnik poortuusersugaanngitsunik usisartunik 25.000 tons missaanni useqarsinnaasunik suliarineqassaaq. Atortussat e-glas-inik glasfiberiliornermi pingaarnertut akuutissaassapput. Ukiut tamaasa sumiiffimmi atortussat atorreqartussaangitsut 85.000 tons missaanni annertussuseqartut iginneqartassapput.

Ingerlatsinerup nalaani Kalaallit Nunaanni ukiumut tamakkiisumik sulisussat 61-it missai atorfinitsinneqassapput. Sanaartornerup immikkoortuata nalaani inuit 20-it pisariaqartinneqarput. Suliassaq minnerpaamik ukiuni 20-ini ingerlassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Hudson-ip nammineerluni siunertaraa aatsitassarsiorfiup ingerlanneqarnerata nalaani nunaqavissut sulisussat minnerpaamik 80 %-ussasut aammalu sanaartornerup immikkoortuani 50 %-iussasut.

Ukiuni 20-ini siullerni suliassap ingerlanneqarfiani toqqaannartumik aamma toqqaannangitsumik akileraarutigut isertitani 165,4 aamma 197,7 millioner koruunit akornanni suliassaq pissarsititsissasoq naatsorsuutigineqarpoq. Pissarsiassat annertunerpaartaat suliassami sulisunit toqqaannartumik aningaasarsianut akileraarutineersuussasut aammalu suliffissaqartitsinerup taassuma amerlisaasutut sunniuteqarnera aqqutigalugu aningaasaqarnermut atitunerusumik sunniutaasunit toqqaannangitsumik akileraarutineersuussasut naatsorsuutigineqarpoq. Royalty 2,5 %-iusup, Naalackersuisunit akilersinneqartussap kingunerisaanik, Hudson aatsitassarsiorfiup ingerlanneqarnerani tassani iluanaarutaasut apeqqutaatinngit, ukiut tamaasa akileraarummik akiliisartussaavoq. Maluginiarneqartariaqarpoq nuussinermut aningaasartuutit (transfer cost aningaasartuutit) suli Naalackersuisunut isumaqatiginninniutigineqartussaammata, tamatumalu akileraarutinit isertitat inaarutaasumik aalajangerneqarnerat sunnersinnaavaa.

Ingerlatsinerup immikkoortuani Kalaallit Nunaanni ukiut tamaasa 31,4 millioner koruunit missaannik annertussuseqartut atorneqartassapput, taakkunannga 12,5 millioner koruunit missai sulisunut toqqaannartumik aningaasartuutaassallutik. Sinneruttut 18,9 millioner koruunit Kalaallit Nunaanni atortussanik kiffartuussinernillu pisinissamut atorneqassapput.

Kalaallit Nunaanni aamma Europa-mi sanaartukkanut, sanaatornermut aningaasartuutit ataatsimoortut, toqqaannartut 186 millioner koruuninut nalilerneqarput. Aatsitassarsiorfimmi sanaatorneq aammalu Kalaallit Nunaanni atortorissaarutit tassunga atasut 96 millioner koruuninik akeqassasut missiliorneqarput.

VSB-imut nalunaarusiamut tassunga ilanngullugu VVM-imut nalunaarusiaq (Avatangiisinut sunniutaasussanik nalilersuineq) aamma imminut akilersinnaassutsimut misissuineq, Naalackersuisut ataanni Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfimmuut paaanissamut akuersissummik qinnuteqaatit, Hudson-ip nassiuppaa.

Qinnuteqaat akuerineqassappat, akuersissut malillugu piffissaq sanaatorfiusussaq 2016-ip aallartinnerani malinnaatinneqassaaq. Ingerlatsineq 2017-imi ukiup affaata aappaani aallartissasoq aammalu ukiuni 20+-ini ingerlaannassasoq naatsorsuutigineqarpoq. Ingerlatsineq nunani tamalaani niuerfinnik, anorthosit-init atortussanik tuniniaasussanik, pissarsisinnaanermik piujuartitsinnaanermillu taamaallaat killilerneqassaaq. Maannakkorpiaq pisuussutit minnerpaamik ukiuni 120-ini ingerlatsinissamut naammapput.

Matusinissamut pilersaarummi allassimavoq, illuutit, maskiinat aamma saviminikut piiarneqassasut. Tamatuma saniatigut aqqusernit aamma nunaminertat ammaannartut siunertamut pilersinneqarsimasut, piiarneqassapput, aammalu pinngortitami naasoqarnerata pilerseqqinneqarnissaa ajornannginnerulersinniarlugu nunap qaava kaanngartinneqassalluni.

Bilag 2 Benefit and Impact Plan

Sanaartornermut immikkoortumi atorfinitsitsinerit			
Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera
Nunaqavissut sulisussat sanaartorerup immikkoortuata aallartinneraniit atorfinitsinneqarnera.	Kalaallit Nunaanni Aatsitassalerinermik Ilinniartimmi (KTI) pikkorissarneq.	<ul style="list-style-type: none"> Ingerlatsinerup immikkoortuani atorfinitsitsinissaq ingerlaqqitsinniarlugu aammalu ingerlatsinerup immikkoortuat allartippat nunaqavissut sulisut amerlasuujunissaat qulakkeerniarlugu, sanaartorerup immikkoortuata ingerlanerani sulisussanik nunaqavissunik ilinniagaqartitsisoqassaaq. Ilinniagaqarnissamik pisariaqartitsinerup nalilersorneqarnera. Atorfinitsitsinissaq sioqqullugu ilinniartitaanermut pisussanut pilersaarummik suliaqarneq aammalu suliffissat suussusaanni pisariaqartuni atorfeqarnerup nalaani ilinniartitsineq. Najukkami paarlakaatsitsinissamut aaqqiissuussanik ineriartortitsineq, human resources-imi ineriartortitsinerup pisussanut pilersaarut aamma ajunngitsorsiasat, taamaalilluni White Mountain sulisartunut nunaqavissunut suliffigissallugu pilerinaateqassalluni. 	Sulisussanut siunnerfiusoq tassaavoq sulisussat nunaqavissut 50 %-imiissasut
Ingerlatsinerup immikkoortumi atorfinitsitsinerit			
Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera

<p>Hudson-ip missiliorpaa, ingerlatsinermut immikkoortup nalaani White Mountain-imi piffissani aalajangersimasuni sulisoqartarnermi, sulisussat 61-it missaat pisariaqartinneqassasut.</p>	<p>Kalaallit Nunaanni Aatsitassalerinermik Ilinniarfimmi (KTI) pikkorissarneq</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ingerlatsinermut immikkoortumi suliffissat suussusaannut assigiinngitsunut piumasaqaatit nassuiarneqarnerannik suliaqarneq. • Ilinniagaqarnissamik pisariaqartitsinerup nalilersorneqarnera. • Suliffissat suussusaannut pisariaqartunut suliffimmi sungiusarnissamut pisussanut pilersaarummik suliaqarneq. • Kalaallit Nunaanni tusagassiutini suliffissat ussassaarutigineqarnerat. • Qeqqani sulisussarsiorluni annertuumik paasititsiniaanermik ineriartortitsineq piviusunngortitsinerlu, ilanngullugit allagarsiilluni ussasaarinerit, innuttaasunik ataatsimiititsinerit, piumasut aggersinnaatillugit aqqissuussinerit il.il. • Atorfiit inuttaqanngitsut ussassaarutiginiarlugit aammalu sulisussaasinnaasunik paasiniaaniarluni, Kalaallit Nunaanni sulisartut kattuffiannut SIK-mut aamma suliffissarsiuussisarfimmut attaveqarneq aamma ataqatigiissarineq. • Aatsitassalerinermik Ilinniarfimmut (KTI) isumaqatigiissuteqarnissamik periarfissanik naliliineq aamma ilinniartunut sungiusarluni ilinniarfissatut atorfiit piffissanut suliffiusuni suliffiusartut amerlassusaannik agguaneq. • Hudson-ip sulisuisa, suliffeqannginneranni (assersuutigalugu januar aamma februar suliassami sulisoqartinnagu) nunaqavissut pikkorissariartinnissaannut periarfissat pillugit kommunimut aamma Aatsitassalerinermik Ilinniarfimmut (KTI) oqaloqatiginneq. 	<p>Siunnerfigineqarpoq ukiut 3-it ingerlareerneranni suliassami sulisut nunaqavissut 80 %-it sulisussani ilaatinneqassasut.</p>
Ingerlatsivissatut periarfissat			
Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera

<p>Ingerlatsinerup nalaani Hudson-ip atortussanik sulisunillu assartuussinermut suliasaqa aatsitassarsiorfiup sumiiffiata aamma Qeqqani inuiaqatigiit (Maniitsoq, Sisimiut, Kangerlussuaq, Itilleq aamma Kangaamiut) akornanni angallammik pingaarnertut ingerlanneqartussaqa, suliariumannittussarsiuunneqassavaa.</p> <p>Tammaarsimaarfik neqeroortitsivigineqarsinnaavoq aammalu sulisitsisut 8-it missaat akuussasut naatsorsuutigineqarluni:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tammaarsimaarfimmi aqutsisoq ataaseq • Igasoq ataaseq • Eqqjaanermut assistentit <p>Tammaarsimaarfimmi nerisaqartitsinermi nerisassanik atugassanillu najukkamiit pilersuinissaq pisariaqarpoq.</p>	<p>Najukkani inuusutissarsiorlut aatsitassarsiorfiutileqatigiiffinnut pilersaarutigineqarnissaannut GE-mit (Sulisitsisut) suliniutit (attaveqatigiiffinni ataatsimiinnerit).</p>	<p>Iliuseqarnerni tamaginni aningaasaqarnikkut imminut akilersinnaanerannut, aningaasartuutini unammillersinnaanerannut imaluunniit isumaqatigiissut naapertorlugu aningaasartuutitut tamarmiusunut sunniinnginnissaannut tunngasut tunngavigineqarput</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ingerlasussanik piareersaanermut, sulisunik atortussanillu assartuussinermut, ikummatissanut il.il. tunngatillugu entreprenørinut kalaallinut (aallaqqaammut najukkami aappasaanillu Kalaallit Nunaanni inissisimasut) isumaqatigiissutitigit periaasissat piumaneqarnerusut. • Tammaarsimaarfimmut kiffartuussinernut pilersuinernullu isumaqatigiissutit immikkoortinneqarnissaat, tassani suliasamat tunngatillugu aningaasartuutitigit akimmiffeqassanani. • Tammaarsimaarfimmut atortussanik kiffartuussinernillu najukkaneersunit pisinissaq piumaneqarneruvoq: Isumannaallisaanermi pingaartut, errorsisarfik, nerisaqartitsineq, allaffimmi atortut, IT-mik aserfallatsaaliuineq il.il. • Hudson-ip suliffeqarfiutai Kalaallit Nunaanneersut Sulisitsisuni (GE) ilaasortaassapput aammalu najukkami inuusutissarsiorlutit suliniutini peqataassallutik. • Kiffartuussinernut atortussanullu pilersuisuunnaasunik kiisalu sulisussanik periafissaqarfiusut pillugit paasissutissiiniarluni, paasinarsitsiniarluni pilersitsiniarlunilu piumasut aggersinnaatillugit aaqqissuussinernik aaqqissuussineq peqataanerlu. • Najukkami/ileqqut malillugit nerisassanik pilersuinissaq, nerisaqartitsinermik kiffartuussisuni pilersuisussanut isumaqatigiissummi piumasaqaataassaaq. • Aalisakkanik neqinillu kantiinamut pilersuinissaq pillugu aalisartunut piniartunullu najukkameersunut isumaqatigiissutit. • Kantiinamut tammaarsimaarfiit tamaat isigalugu nerisassanik aamma atugassanik nalinginnaasunik pilersuinissaq pillugu Qeqqata Kommuniiani najukkami pisiniarfissuarnut isumaqatigiissutit. 	<p>Assartuussineq najukkani suliffeqarfinnut suliariumannittussarsiuunneqassaaq</p> <p>Tammaarsimaarfimmi kiffartuussinernik suliaqarnerit najukkami suliffeqarfinnut suliariumannittussarsiuunneqassapput</p>
---	--	--	--

Aningaasaqarnermi suliassaqaqarfinnut allanut akerliusut aamma sunneeqatigiissitsineq

Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera
Suliassaq najukkami inuiaqatigiinni, soorlu assersuutigalugu aalisarnermut aallaaniarnermullu, aningaasaqarnermi suliassaqaqarfinnut allanut pitsaasunik imaluunniit pitsaanngitsunik sunniisinnaavoq		<ul style="list-style-type: none"> • Qeqqani najukkami inuiaqatigiit suleqatigalugit paasissutissiisarnermut attaveqaqatigiinnermullu suleriaatsinik ineriartortitsinerneq periaatsit aamma piviusunngortitsineq peqataasunit aqunneqartoq; • Ingerlatsinissamut akuersissutit killissaat, aatsitassarsiorluni misissuinerneq ingerlatat aamma sumiiffimmukarsinnaanermeq sumiiffiullu atornerqarnerani killilersuinerit pillugit paasissutissat tamanit pissarsiarineqarsinnaasut. • Qeqqani najukkami innuttaasunut akornusersuinerusinnaasut ajornartorsiutaasimasinnaasullu nalunaarsortarnerannut, paasiniartarnerannut iluarsiniartarnerannullu, naammagittaallioriaatsimik innuttaasut akornanni aallartitat suleqatigalugit isumaqatigiissutigineqartumik suliaqarneq atuutsitsilernerlu. • Sulianut inuussutissarsuutigalugulu sulianut ilinniartitaanermeq pilersaaruserneq atuutsitsinissarluni pillugit Aatsitassalerinerneq ilinniartuup (KTI) pisortatigoortumik suleqatigineqarnera/pisortatigoortumik ataqaqatigiissarivigineqarnera. 	

Ilinniartitaaneq

Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera
Piginnaasaqarfiit ataatsimut isigalugit aammalu immikkuullarissumik ilinniartitaanermeq ineriartortitsinerneq tunngatillugu, suliassap Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerup qaqqasissusaa pitsaanerulersissavaa.		<ul style="list-style-type: none"> • Periusissatigut peqatigisat suleqatigalugit sulisunut ilinniagaqarsimasunut aamma ilinniagaqarsimanngitsunut sulisussarsiornerneq pilersaarummik ineriartortitsineq. • Ilinniartitaanermeq sulisussarsiornermullu pisussanut pilersaarummi Aatsitassalerinerneq ilinniartuup (KTI) akuutinneqarnera. • Suliffissani immikkuullarissuni, isumannaallisaanermeq pingaartuni il.il. sulisunik atorfinitsitsinerup nalaani ilinniartitaaneq. • HR-imut pisortaq pimoorussisoq najukkamilu aallaaveqartoq, sulisussarsiornermik, sulisut ilinniartitaanerannik suliffimmilu qaqqakkiartorlutik ineriartorneranni inerisaasusaaq malinnaasusarluni. • Aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinerup iluani suliniutit atugassaqaqarnermik annertusaasusaaq eqqarsaatigalugit Hudson-imi immikkut ilisimasalinni eqqeersimaartumik peqataaneq. • Aatsitassarsiorfiup matoreemerata kingorna sulisunik akuutitseqqilernissamut pisussanut pilersaarummik siusissukkut ineriartortitsineq. 	Iliuussissatut iluaqutaasusssatut siunnersuutigineqartut Kalaallit Nunaanni ilinniartitaanerup pitsanngorsarneqarneranut kajumissaataapput, piginnaasaqarnerit nalinginnaasut aammalu immikkuullarissunut ilinniartitaanerup ineriartortinneqarnissaa eqqarsaatigalugit.

Pisortat kiffartuussineri aamma ineriartortitsinissamut pilersaarutaat

Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera
Suliassaq assersuutigalugu eqqakkat unnuisarnerillu aqqutigalugit attaveqarnermut sunniuteqarsinnaavoq	Najukkami aamma nunami namminerimi pilersaarutit aamma pisussanut pilersaarutit	<ul style="list-style-type: none"> • Eqqagassaasinnaasut suussusaannik annertussusaannillu nalilersuineq aammal eqqagassat iginneqartarnissaannut periaasissanik allanik isumaliutersuuteqarneq. • Kommunitit unnuisarfimmi inissinneqarnissap pinngitsoortinnissaa tamatumunngalu taarsiullugu namminersortut attartortitsisartut atorineqarnissaat. • Qeqqata Kommuniani qanittumi unnuisarfimmi inissinneqarnermi, namminersortunut unnuisarfimmi periarfissaqarfiusunut pioreersunut najukkami pilersuisartunut immersugassamik isumaqatigiissuteqarnissaq isumaliutersuutigineqassaaq, tassani kiffartuussinerit naatsorsuutigineqartut aamma piffissamut pilersaarut eqqukannerlugu sukumiisumik allanneqassallutik. • Angallatinik attartortittakkanik, suliassamut toqqaannartumik atatinneqartumik, atuinnissamut killissaliussat pillugit najukkami innuttaasunik aamma oqartussaasunik oqaloqateqarneq. 	

Sociale aspekter

Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera
Suliassaq najukkami innuttaasuni isumaginninnermi ajornartorsiutinut pioreersunut sunniuteqarsinnaavoq ajornerulersitsisinnaaneralu aarlerinaateqarluni		<ul style="list-style-type: none"> • Sulisussarsiornermi, najukkami suliffeqarfii periarfissaannut suliqaarnissamut aammalu piffissaagallartillugu paasissutissiisarnerup qulakkeernissaanut kiisalu najukkami innuttaasut ammasumik oqaloqatigineqartarnissaannut HR-imi aamma CR-imi sulisunik kalaallisut oqalussinnaasunik toqqaaneq. • Naammagitaallioriaasissamik najukkami innuttaasunit naammagitaalliutinik tiguisartussanik, nalunaarsuisussanik suliarinnittussanillu ineriartortitsineq atuutsitsinerlu. • Imigassamut aanngajaarniutinullu politikkinik annertusitsineq kiisalu kiffartuussisunut tamaginnut ingerlatseqatigiiffimmut sullissineranni isumaqatigiissutinik piomasagaateqarneq, pingaartumik Qeqqata Kommuniani aamma aatsitassarsiorfiup sumiiffiani sumiiffinnut angallatit assartuussisartut ilaasartaatillu eqqarsaatigalugit. • Imigassamik aanngajaarniutinillu atuinnermut atatillugu sulisunik ilaqaataannillu siunnersuisarnermut tapersiinnissamut isumalluutinut taakkuninngalu atugassiisarnermut pisussanut pilersaarummik ineriartortitsineq. • Atornerluinermik aamma isumaginninnermi peqqissutsikkut 	

		<p>ajornartorsiuteqarnernut pitsaaliuinnermut katsorsaanermullu atatillugu najukkami suliniutinut tapersersuineq (Paarisa allallu).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Najukkami suliniutinut, meeqqat, inuusuttuaqqat aamma inuusuttut akuutitsiviusumik ineriartornerannik inuunerminnilu atugarisaanik pitsanngorsaasussanut tapersiisarneq. • Inooqatigiinnermi malinnaanermut pisussanut pilersaarummi isumaginninnermi peqqissutsimut uuttuutinik ilaatitsineq. • Isumaginninnermi ajornartorsiutinik pilersoqarpat imaluunniit ajornartorsiutit pioreersut annertusippata, ataqatigiissaagaasunik piffissaagallartillugulu aaqqiissutissarsiniarluni, najukkami aamma kommunimi oqartussaasut ammasumik pilersitsiviulluartumik oqaloqatigisarnerinik atuutsitsiinneq. 	
--	--	--	--

Peqqissuseq			
Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera
Ajutoornissap aarlerinaateqarnera atortussat umiarsuarmik aallarunneqarnerannut aamma sulisut assartorneqarnerannut pingaartumik tunngassuteqarpoq.	Ajutoornissap aarlerinaateqarnera annikillisinniarlugu aammalu sulinermi avatangiisit peqqinnartuunissaat isumannaatsuunissaallu aallunniarlugu maleruagassiinerit ilitsersuinermit nakkutilliinermullu iluaqtaasussat.	<ul style="list-style-type: none"> • Peqqinnissamut isumannaallisaanermullu pilersaarutininik (HS – Health & Safety), sanaartornermut ingerlatsinermullu naleqqussarlugit ineriartortinneqarsimasunik, sukannersumik atuutsitsineq. • Ajutoornissap aarlerinaateqarnera annikillisinniarlugu, ajutoortoqartillugu, aatsitassarsiorfiup sumiiffiani ajornartoornermi aallarussisoqartillugu il.il., isumannaallisaanermi iliuusissat, qisuariartarnermut piffissaq il.il. eqqarsaatigalugit nassiussanut assartuussinermullu kiffartuussinernik pilersuisunut (Air Greenland, sulisunut angallatit attartukkat il.il.) isumaqatigiissutini piumasaqaatit. • Ingerlatassat, aatsitassarsiorluni misissuineri ingerlatassat assigisaasaluunniit kiisalu umiarsuit angallannerisa Qeqqani najukkami oqartussaasunut, piniartunut aalisartunullu kiisalu sumiiffimi atuisunut sioqutsisumik nalunaarutigineqartarneri. • Inuiaqatigiinni ineriartorneq: Qeqqani qatserisartut suleqatigalugit tunngaviumik ikiueqqaarnermut qatserinermullu pikkorissaanernik aaqqiissuussinissamut periarfissanik nalillineq. 	
Kulturikkut pinngortitamilu pisuussutit			
Sunniuteqarneranut nassuiaat	Aaqqiissutissaq atuuttoq	Aaqqiissutissaq siunnersuutigineqartoq	Aaqqiissuteqarfigereernerani sunniuteqarnera
Pingaarnertigut isigalugu aatsitassarsiorfimmi suliaqarneq najukkami pinngortitami pisuussutinik atuinermut taamaallaat annikitsuinnarmik sunniuteqassaaq.		<ul style="list-style-type: none"> • Nunatta Katersugaasivianit inassutigineqartut ajornanngippat sumiiffiit kulturikkut itsarnitsanik eriaqisariaqartunik peqarfiusut ingalassimaneqassapput aammalu itsarnitsanik peqarfiusut kaajallallugit minnerpaamik 20 meterinik ungasissusilimmik tikinneqassanatik. • Sanaartorerup ingerlatsinerullu nalaani sumiiffiit itsarnitsanik peqarfiusut sunnerneqarsinnaasut kaajallallugit naasoqarneri piiarneqassapput, aammalu eqqumaffigeqquniarlugit ersarissumik nalunaaqutserneqassallutik, taamaalillutik aseromeqassanatik. 	

Bilag 3 Alapernaarsuinermut aamma naliliisarnermut pilersaarut

Alapernaarsuinermut naliliinermullu nalunaarusiaq takussutissiami matuma kingulianiittumi piumasaqaatit naapertorlugit suliarineqassaaq.

Nalunaarusiornermi ilaatigut siunnerfiit pisussaaffillu ilanngussaq 1-imi, 2-imi, 4-imi, 5-imi, 6-imi, 7-imi, 8-imi aamma 9-imi allassimasut aallunneqassapput.

Uppernarsaatit pisinnaatitsissummik pigisaqartumit aamma/imaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartup entreprenøriinit, pilersuisuinit kiffartuussisuihillu tiguneqartut, isumaqatigiissummi peqataasunit akuttunngitsumik alapernaarsorneqartassapput. Isumaqatigiissummi peqataasut paasissutissat uppernarsaatillu alapernaarsuinermut naliliisarnermullu pilersaarut naapertorlugu nassiunneqartut tunngavugalugit, anguniakkat anguneqarnissaasa ineriartornerat oqaluseriniarlugu, minnerpaamik qaammatit 12-ikkaarlugit naliliillutik ataatsimeeqatigiittassapput. Naliliilluni ataatsimiinnerit najukkami kommunimi imaluunniit sumiiffinni allani illuatungeriit imminnut isumaqatigiissuteqarnerat malillugu ingerlanneqarsinnaapput.

Nalunaarusiorneq	Akisussaasuusooq	Ulloq (kingusinnerpaamik)	Paasissutissat annertunerusut takukkit uani:
Ukiuoorumik alapernaarsuinermut nalunaarusiaq	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	31. januar	<ul style="list-style-type: none"> Immikkoortoq 6 – Isumaqatigiissutip naammassineqarnissaanut aamma Benefit and Impact Plan atuutsinneqarnissaanut alapernaarsuineq naliliinerlu
Naliliinermut nalunaarusiamut missingiut	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	28. februar	<ul style="list-style-type: none"> Immikkoortoq 6 – Isumaqatigiissutip naammassineqarnissaanut aamma Benefit and Impact Plan atuutsinneqarnissaanut alapernaarsuineq naliliinerlu
Naliliilluni ataatsimiinneq	Illuatungeriit	31. marts	<ul style="list-style-type: none"> Immikkoortoq 6 – Isumaqatigiissutip naammassineqarnissaanut aamma Benefit and Impact Plan atuutsinneqarnissaanut alapernaarsuineq naliliinerlu Immikkoortoq 8 – Ilanngussanik allannguuteqartitsineq
Ilanngussat pillugit isumaqatigiissut (aamma atsiorneq)	Illuatungeriit	31. maj	<ul style="list-style-type: none"> Immikkoortoq 6 – Isumaqatigiissutip naammassineqarnissaanut aamma Benefit and Impact Plan atuutsinneqarnissaanut alapernaarsuineq naliliinerlu Immikkoortoq 8 – Ilanngussanik allannguuteqartitsineq

Sanaartornerup immikkoortuata aammalu suliassap tamarmiusup ingerlanerani pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aamma/imaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartup entreprenørii kiffartuussisuilu isumaqatigiissummi matumani piumasagaatit naapertorlugit kalaallit oqartussaasuinut nalunaarusiortassapput.

Nalunaarusiornermi minnerpaamik sulisut nunaqavissut aamma sulisut nunanit allaneersut aamma suliassami ilinniartut, kiffartuussissutinik aamma kiffartuussissutinik tekniskiunngitsunik Kalaallit Nunaanneersunik pisinerit, suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut aamma suliffeqarfiit nunanit allaneersut akornanni joint venture atorlugu suleqatigiilernerit, suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut aamma nunanit allaneersut akornanni isumaqatigiissutit nalingi, akileraarutit akilerneqartut, ilinniartitsineq/ilinniartitaaneq aamma ilinniartut ilinniarnerat sulisunut nunaqavissunut neqeroorutigineqartut, piffissaq atorineqarfiusoq, atorfinitsitsineri periaatsit aamma sulisunik nunaqavissunik sulisussarsiornermut uppersarsaatit, suliffinni arnat atorfeqartut procentinngorlugu amerlassusaat aamma piukkunnassuseqarnernut piumasagaatit pillugit paasissutissat ilaatinneqassapput.

Nalunaarusiornermi isumaqatigiissummi matumani anguniakkat isumaqatigiissutigineqartut uppersarsarneqassapput aammalu anguniakkat taakkua pisinnaatitsissummik pigisaqartumit anguneqarsimasunut sanilliinneqassallutik.

Alapernaarsuineriut nalunaarusiami suliassamit pissusiviusut uppersarsarneqassapput.

Naliliineriut nalunaarusiamut missingiummi alapernaarsuineriut nalunaarusiami angusat nassuarneqassapput. Tamatuma saniatigut naliliineriut nalunaarusiamut missingiummi ilanngussani ukiup tullianut attuumassuteqartuni allannguutissatut siunnersuteqartoqassaaq.

Naliliilluni ataatsimiinnermi alapernaarsuineriut nalunaarusiaq aamma naliliineriut nalunaarusiamut missingiut oqaluuserineqassapput.

Peqataasunit tamaginnit, soqutigisaqartut attuumassuteqartut ilanngullugit, immersuinerit tunngavigalugit, inaarutaasumik naliliineriut nalunaarusiaq pisinnaatitsissummik pigisaqartumit naammassineqassaaq.

Tamanna tunngavigalugu ilanngussani ukiunut (-mut) tulliuuttunut anguniakkat nutartigaasut illuatungeriinnit akuerineqassapput.

Alapernaarsuineriut nalunaarusiaq aamma naliliineriut nalunaarusiamut missingiut, Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi illuatungeriit isumasioqatigineqarnissaat sioqqullugu, kalaallisuunngortillugit danskisuuunngortillugillu nutsertinneqassapput.

Ilanngussat ukiumoortumik iluarsineqartut, oqartussaasunit inaarutaasumik akuersissuteqarfigineqareernerisa kingorna ullut 30-it iluanni kalaallisuunngortillugit danskisuuunngortillugillu nutsertinneqassapput.

Kalaallit oqartussaasuisa piumasaqarnerisigut pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aamma/imaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartup entreprenørii, pilersuisui kiffartuussisuilu pissutsit isumaqatigiissummut matumunnga attuumassuteqartut pillugit paasissutissanik annertunerusunik nassiusseqqusinnaavaat, taakkunanili ilaatigut ilaatinneqarsinnaapput:

- Isumaqatigiissutitut suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut imaluunniit nunanit allaneersunut isumaqatigiissutigineqartunut uppernarsaatit, taakkua kimut isumaqatigiissutigineqarsimanersut paasissutissartaqartut, ilanngullugit joint venture imaluunniit allatut ilusilimmik taassuma ataani isumaqatigiissutit aamma joint ventures-ini procentinngorlugu peqataasimasinnaaneq pillugit paasissutissat.
- Neqeroortitsinerup ingerlaneranut uppernarsaatit.
- Suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut teknikkimut imaluunniit niuernermit tunngaveqartumik ingerlatsinissamat unammillersinnaassuseqanngitsut uppernarsaatit.
- Suliffissanut atatillugu ilinniarsimanermit piukkunnassuseqarnermullu piumasaqaatinut uppernarsaat, ilinniagaqarsimanikkut tunuliaqutaqarnermit allatigullu Kalaallit Nunaanni sulisunut aamma suliffeqarfinnut nunanit allaneersunut piukkunnassuseqarnermit piumasaqaatinut uppernarsaat.
- Sulisussanik nunaqavissunik aamma nunanit allaneersunik atorfinitsitsinermit sulisussarsiornerup ingerlasimaneranut uppernarsaat.
- Isumaqatigiissutitini ataasiakkaani kalaallit ilinniartut aamma sungiusarlutik sulisut amerlassusaannut uppernarsaat.
- Sulisunut nunaqavissunut ilinniartitsinermit ilinniartitaanermullu pisussanut pilersaarutitut uppernarsaatit.

Bilag 4 Sulisussanik nunaqavissunik atorfinitsitsineq

Atorfinitsitsinermi pingaarnersiineq

Isumaqatigiisummi matumani atorfinitsitsinernut atatillugu sulisussat nunaqavissut salliutinneqarput.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq suliffissani periarfissat pillugit Qeqqata Kommuniani innuttaasunik ataatsimeeqatiginninnissamik akuttunngitsumik aqqissuussisassaaq.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup suliffissanut periarfissat pillugit paasissutissanik ingerlatitseqqinniarluni, najukkani inuiaqatigiinni tamaginni suliffissarsiuussisarfiit suleqatigissavai. Allaffinnut allanut qitiusumi attaveqarfissatut suliffissarsiuussisarfik ataaseq toqqarneqarsinnaavoq.

Suliasami suliaqartuusunik akuutitsiniarluni pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aalajangerpat, piumasaaqatit pisussaaffiillu pisinnaatitsissummik pigisaqartumut atuuttut, aatsitassarsiorfimmi suliaqartuusunut aamma atuutissapput.

Piffissap, akuersissut naapertorlugu ingerlatanik ingerlataqarfiusup ingerlanerani, sulisussanik nunaqavissunik atorfinitsitsinissamat anguniakkat pingaarnarit

Nunaqavissut, ilanngullugit pisinnaatitsissummik pigisaqartumi taassumalu entreprenøriini, pilersuisuini kiffartuussisuinilu, takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18 (1), sapinngisamik amerlanerpaajutinnissaat qulakkeerniarlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sapinngisamik pitsaanerpaamik iliuuseqassaaq.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartumi taassumalu entreprenøriini, pilersuisuini kiffartuussisuinilu sulisussanik nunaqavissunik atorfinitsitsinerup imatut annertussuseqarnissaa:

- sanaartornermi ingerlatanik suliaqarnermut atatillugu sulisussat tamarmiusut minnerpaamik 50 %-ii
- ingerlatsinermut immikkoortup ukiuani siullermi aappaanilu minnerpaamik 50 %-ii
- Ingerlatsinermut immikkoortup ukiuisa pingajuanni aammalu matusinissap tungaanut minnerpaamik 80 %-ii

qulakkeerniarlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sukkulluunniit sapinngisaminik pitsaanerpaamik iliuuseqassaaq.

Sulisussat nunaqavissut amerlassusissaat taakkualu agguarsimanagerat ilanngussami matumani allassimasut, inummut ataatsimut ukiumi ataatsimi nalunaaquttap akunneri suliffiusussat tunngavigalugit aalajangersarneqarpoq. Taamatut inummut ataatsimut ukiumi ataatsimi piffissaq tamaat sulisussanut naatsorsorlugu (ukiumut tamakkiisumik sulisussat) siunnerfiusut procentinngorneri naatsorsorneqassapput. Inummut ataatsimut ukiumi ataatsimi nalunaaquttap akunnerisa suliffiusussat amerlassusaat, piffissaq tamaat suliffiusussatut nassuiarneqartut, Kalaallit Nunaanni suliffeqarnermi isumaatigiissutini nalinginnaasuni, pisinnaatitsissummik pigisaqartup aamma suliffeqarnermi illuatungeriit akornanni isumaqatiginninniutigineqassapput.

Immikkoortuni tamaginni suliffissatut neqeroortigineqartussatut missiliorneqartunut tamaginnut takussutissiaq					
Immikkoortoq	Ukioq	Sulisussat katillugit	Sulisussat Kalaallit Nunaanneersut/nunanit allaneersut amerlassusaat	Kalaallit Nunaanneersut/nunanit allaneersut piffissaq tamaat sulisussanut naatsorsorlugu	Kalaallit Nunaanneersut/nunanit allaneersut procentinngorneri
Sanaartorneq	2016	20	10/10	10/10	50/50
Tunisassiorneq	2017	61	31/30	31/30	50/50
Tunisassiorneq	2019 kingusinnerusukkullu	61	49/12	49/12	80/20
Matusineq	-	TBD			

TBD – To Be Determined (Suli aalajangerneqanngilaq)

Siunnerfiit taakkua qanoq suliarineqassanersut, aammalu siunnerfiit taakkua qanoq naammasineqassanersut, naliliisarnermut alapernaarsuinerullu pilersaarutit ilaattut pilersaarut suliarineqassaaq.

Takussutissiaq matuma siulianiittoq naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup sukkulluunniit sulisussanik nunaqavissunik atorfinitsinerup, ilanngullugu pisinnaatitsissummik pigisaqartumi taassumalu entreprenøriini, pilersuisuini kiffartuussisuinilu atorfinitsitsineq, ukiumut atorfinitsinerup tamarmiusup minnerpaamik 80 %-iunissaata qulakkeernissaa, sapinngisaminik pitsaanerpaamik sulissutigissavaa. Pissutsit taakkua aatsitassarsiorfiup sumiiffiani atortorissaarutinilu tassunga atasuni matusinissaq tikillugu qulakkeerneqassapput.

Matusinermi pisinnaatitsissummik pigisaqartup sulisut nutaamik suliffissarsiorneranni aammalu annertunerusumik ilinniaqqinnissaannut, nutaamik suliffittaarnerannik kinguneqarsinnaasumik, ikiussavai – taakkua tamarmik piffissaliussap naleqquttup, pisinnaatitsissummik pigisaqartup, kommunip aamma Naalakkersuisut akornanni isumaqatigiissutigineqartup, iluani pissapput.

Minnerpaamik matusinerup kingorna piffissap naleqquttup iluani atorfeqarsimanermut uppernarsaat tunniunneqassaaq.

Sulisut nunaqavissut piffissat paarlakaallutik suliffigissassaasa akuersaarneqarsinnaasumik aaqqissuunnissaannut, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq taassumalu entreprenørii, pilersuisui kiffartuussisuilu eqeersimaartumik suliniuteqassapput. Suliffissanut tamaginnut, piffissaliussanut aamma assartuussinermi aqutissanut pisariaqartunut, aallartarnerit ilanngullugit, tunngatillugu paarlakaalluni sulisarnermut aaqqissuussamik annertuumik Hudson suliaqassaaq.

Sulisussat nunaqavissut naammanngippata, sulisussat nunaqavissut suliffissani piukkunnassuseqarnissanik naammasinnittut amerlassusaat qanoq iliornikkut, ilinniartitsineq, ilinniartitaaneq piginnaanngorsaanerlu atorlugit annertusineqarsinnaanersut, kalaallit oqartussaasui

ilinniarfinnut, pisinnaatitsissummik pigisaqartumut, pilersuisunut kiffartuussisunullu inassuteqaateqarsinnaapput. Kalaallit oqartussaasui aamma paasissutissanik, suliffissanut ataasiakkaanut tamaginnut piukkunnassuseqarnerit pisariaqartut eqqarsaatigalugit piumasaqaatinik tunngavissiisunik, piumasaqarsinnaapput.

Sulisussat nunaqavissut sapinngisamik amerlanerpaat suliffissaqartinneqarnissaat qulakkeerniarlugu, kalaallit oqartussaasui ilinniartitaanermut ilinniartitsinermullu atatillugu suliniutinut inassuteqaateqarsinnaapput.

Sulisussarsiornermi periusissaq:

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq:

- Sulisussat Kalaallit Nunaanneersut suliassami atorfinitsinneqarnissamut periarfissaqarnissaat qulakkeerniarlugu, najukkami sulisussarsiornermi periusissamik suliaqassaaq.
- Aatsitassarsiorfimmi suliaqartarneq aamma suliffimmi qaffakkiartornissamut periarfissat pillugit paasissutissiisarnerup siuarsarnissaanut eqeersimaartumik suliniuteqassaaq.
- Najukkami ilinniarfiit eqeersimaartumik suleqatigissavai.
- Kommunit eqeersimaartumik suleqatigissavai.
- Suliffeqarnermi illuatungeriit eqeersimaartumik suleqatigissavai.

Sulisussarsiornermut periusissat sanaartornermi ingerlatsinermilu ingerlatassat aallartinnissaat sioqqullugu piffissaqarluartumik sularineqassaaq atuutsinneqalissallunilu, taamaalilluni misissuilluni sulisussarsiorlunilu suliap ingerlanera naapertuuttumik aallartinneqarsinnaassalluni.

Kalaallit oqartussaasuinit piumaffigineqarneq malillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup sulisussarsiorluni ingerlatanut, sulisussarsiornermi aporfiusunut najukkami akuutitsinermut atatillugu paasineqartunut, aammalu aporfiit taakkua iliuuseqarfiginissaannut pilersaarutinut uppernarsaat takutissavaa.

Pisussaaffiit matuma siuliani allassimasut naammassineqarnissaasa qulakkeernissaanut, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aamma/imaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartup entreprenørii, pilersuisui kiffartuussisuilu pingaarnertut pisussaaffeqarput. Taamaattumik siunnerfiit naammassineqarnissaannut qanoq iliorlutik iluaquusiinnaanerlutik pisinnaatitsissummik pigisaqartup eqeersimaartumik nalilersussavaa.

Illuatungeriit aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartup, entreprenørit, pilersuisut kiffartuussisullu akornanni isumaqatigiisummi pissutsit, soorlu assersuutigalugu paarlaalluni sulisarnerup sivilisussisaa aamma ilaqutariit qanigisaanerpaat iluanni kalaallit nalliuttorsiornerinut (apersortitsineq il.il.) tunngatillugu ullup suliffiusup ingerlanerani eqaatsuutitsinissaq, kalaallit oqartussaasuisa inassuteqaateqarfigisinnaavai.

Suliffissat sanaartornerup immikkoortuata ingerlanerani neqeroortigineqartussat naatsorsuutigineqartut allassimaffiat (2016):

Sanaartornermut immikkoortup nalaani sulisussat amerlassusissaat missiliorlugit			
Suliffimmut nassuiaat	Sulisussat amerlassusaaat ¹	Sulisussat amerlassusaaat kalaallinut /nunanit allamiunut agguarlugit ²	Piffissaq tamaat suliffiusussat naatsorsorlugu kalaallit/nunanit allamiut
Maskiinani assaassutini aquttut	2		
Lastbiilini aquttut	4		
Kranini aquttut	2		
Sulisut nalinginnaasut	8		
Innaallagialerisut	2		
Biililerisut	2		
Katillugit	20	10/10	6,0/6,0

Nassuiaat 1 – Allattuiffik taanna sanaartornissamut pilersaarutit naammassippata allanngortinneqarsinnaavoq.

Nassuiaat 2 – Sulisussat nunaqavissut aamma nunanit allaneersut assigiimmik pineqassapput aammalu immersukkat aammalu paarlakaattarnermut aaqqissuussat assigiit malillugit sulissallutik taamaattumillu nalunaaquttap akunnerisa suliffiusussat amerlassusaaat assigiissallutik.

Suliffissat tunisassiornerup nalaani neqeroortigineqartussat naatsorsuutigineqartut (ukioq 2017):

Akuersissutit apeqqutaallutik naatsorsuutigineqarpoq 2016-imi ukiup affaata aappaani ingerlatsinermit sulisussanik atorfinitsitsisoqarluni aatsitassarsiorfimmi tunisassiorneq 2017-imi aallartinneqassasoq. Suliffinnut nassuiaatit piukkunnassuseqarnerillu sukumiisut 2016-imi qaammatit pingasukkaat sisamaanni suliarineqassapput aammalu attaveqaqatigiinnermut aqutissat isumaqatigiissutigineqartut aqutigalugit najukkani innuttaasunut ingerlateqqinneqassallutik. Suliffissanut 2017-imi tunisassiornermi neqeroortigineqartussat naatsorsuutigineqartunut allattuiffik, kingusinnerpaamik 2016-imi qaammatit pingasukkaat sisamaanni naliliinnermut pilersaarutip ilaatut nutarneqassaaq. Ukiunut tulliuttunut tamaginnut allattuiffik nutarterneqartassaaq aamma /imaluunniit ukioq ataaseq sioqqullugu iluarsineqartassalluni. Suliffissat aatsitassarsiorfiup matuneqarnerata nalaani neqeroortigineqartussat, matusisoqartinnagu naleqquttumik piffissaqartitsilluni piareersarneqassapput.

Aatsitassarsiorfiup sumiiffiani sulisussat amerlassusissaat missiliorneqartut			
Suliffimmut nassuiaat	Sulisussat amerlassusaaat ¹	Sulisussat amerlassusaaat kalaallinut/nunanit allamiunut agguarlugit ²	Piffissaq tamaat suliffiusussat naatsorsorlugu kalaallit/nunanit allamiut
Atortuni oqimaatsuni suliaqartuusussat	2	2/0	2,0/0,0
Lastbiilini oqimaatsunik useqartartuni aquttut	6	6/0	6,0/0,0
Qillerutinik suliaqartuusussat	2	2/0	2,0/0,0
Sequtserutinik suliaqartuusussat	2	2/0	2,0/0,0
Maskiinanik ikiortaasussanik	2	2/0	2,0/0,0

suliaqartuusussat /aquttut			
Aatsitassarsiorfimmi teknikerit/inspektørit	2	2/0	2,0/0,0
Aserfallatsaaliuinermit teknikerit	6	6/0	6,0/0,0
Katillugit	22	22/0	22,0/0,0
Suliareqqisarfimmi sulisussat amerlassusissaat missiliorneqartut			
Suliffimmut nassuiaat	Sulisussat amerlassusaaat	Sulisussat amerlassusaaat kalaallinut/nunanit allamiunut agguarlugit	Piffissaq tamaat suliffiusussatut naatsorsorlugu kalaallit/nunanit allamiut
Inimi nakkutiginniffiusussami suliaqartuusussat	3	3/0	3,0/0,0
Aserorterviliortut	3	3/0	3,0/0,0
Aserorterviliortunut assistentit	3	3/0	3,0/0,0
Innaallagialerisut	3	3/0	3,0/0,0
Sulisut nalinginnaasut	6	6/0	6,0/0,0
QA/QC-mi aamma OH&S-mi sulisut	3	3/0	3,0/0,0
Katillugit	21	21/0	21,0/0,0
Sulisussat isumaqatigiissuteqarfingeqartussat amerlassusissaat missiliorneqartut			
Suliffimmut nassuiaat	Sulisussat amerlassusaaat	Sulisussat amerlassusaaat kalaallinut/nunanit allamiunut agguarlugit	Piffissaq tamaat suliffiusussatut naatsorsorlugu kalaallit/nunanit allamiut
Igasut	2	2/0	2,0/0,0
Igaffimmi assistentit	2	2/0	2,0/0,0
Tammaarsimaarfimmi eqqiaasut	2	2/0	2,0/0,0
Errorsisarfimmi assistentit	2	2/0	2,0/0,0
Immikkuullarissuni sulisut	2	2/0	2,0/0,0
Isumannaallisaanermi sulisut	2	2/0	2,0/0,0
Katillugit	12	12/0	12,0/0,0
Kalaallit Nunaanni aqutsinerup iluani sulisussat amerlassusissaat missiliorneqartut			
Suliffimmut nassuiaat	Sulisussat amerlassusaaat	Sulisussat amerlassusaaat kalaallinut/nunanit allamiunut agguarlugit	Piffissaq tamaat suliffiusussatut naatsorsorlugu kalaallit/nunanit allamiut
Ingerlatsinermit pisortaq	1	0/1	0,0/1,0
Ingerlatsinermit pisortamut ikiorti	1	1/0	1,0/0,0
Katillugit	2	1/1	1,0/1,0
Kalaallit Nunaanni allaffissornerup iluani sulisussat amerlassusissaat missiliorneqartut			
Suliffimmut nassuiaat	Sulisussat amerlassusaaat	Sulisussat amerlassusaaat kalaallinut/nunanit allamiunut agguarlugit	Piffissaq tamaat suliffiusussatut naatsorsorlugu kalaallit/nunanit allamiut
HR-imi sulisut	1	1/0	1,0/0,0

Kukkunersiuisartog	1	1/0	1,0/0,0
Allaffissornermi assistenti	1	1/0	1,0/0,0
Naalakkersuisunut aamma avatangiisinut susassaqrarfinnut attaveqataasusaaq	1	1/0	1,0/0,0
Katillugit	4	4/0	4,0/0,0
Kalaallit Nunaata avataani nalinginnaasumik aamma allaffissornermi sulisussat			
Suliffimmut nassuiaat	Sulisussat amerlassusaaq	Sulisussat amerlassusaaq kalaallinut/nunanit agguarlugit allamiunut	Piffissaaq tamaat suliffiusussatut naatsorsorlugu kalaallit/nunanit allamiut
Præsidenti	1	0/1	0,0/1,0
Vicepræsidenti	1	0/1	0,0/1,0
Ineriartortitsinermit pisortaq	1	0/1	0,0/1,0
Aningaasaqarnermit pisortaq	1	0/1	0,0/1,0
Qullersaqrarfinnut ikiuuttartut sulisut	1	0/1	0,0/1,0
Katillugit	5	0/5	0,0/5,0

Nassuiaat 1 – Sulisussat pisariaqartinneqartut amerlassusissaat tamarmiisoq, paarlakaatsitsinermit aqqissuussineq sulii naammassineqanngitsut apeqqutaalluni, nikerassaaq.

Nassuiaat 2 – Sulisussat kalaallit aamma nunanit allaneersut agguarnerannut immersugaq, tusarniaanerup siulliup kingorna iluarsineqassaaq

Bilag 5 Sulisunik nunaqavissunik ilinniagaqartitsineq aamma ilinniartitsineq

Sanaartornerup ingerlatsinerullu immikkoortuini sulisussat nunaqavissut ilinniartitaanerannut ilinniartinneqarnerannullu pisussaaffiit siunnerfiillu pingaarnerit

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aamma taassuma entreprenørii, pilersuisui kiffartuussisuilu, tunisassiornerup immikkoortua sioqqullugu piffissaqartitsilluartumik sulisussanik nunaqavissunik sulisussarsiuussapput aammalu sulisussaasinnaasut nunaqavissut ilinniartitaanerannik aallartitsissallutik.

Tunisassiornerup immikkoortua sioqqullugu piffissaqartitsilluartumik piginnaangorsaanermut periusissaq suliarineqassaaq atuutsinneqalissallunilu.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sanaartornerup aallartinneqarnissaa sioqqullugu piffissaqartitsilluartumik atorfinitsinissaq sioqqullugu sulisussaasinnaasunik nunaqavissunik sulisussarsiuussaaq aammalu ilinniartitaanerat aallartissallugu, soorlu assersuutigalugu lastbiilini aquttut, suliareqqiisarfimmuot sequtserivimmi aamma atortuni oqimaatsuni allani suliaqartuusussat.

Ingerlatat aallartinnissaat sioqqullugu piffissaqartitsilluartumik pisinnaatitsissummik pigisaqartoq Qeqqata Kommunianeersunik aamma Kalaallit Nunaata sinneraneersunik atorfinitsinneqarsinnaasunik ilinniartitaanermi pisariaqartitsinernik nalilersuissaaq, tassani sulisussaasinnaasut akornanni ilinniarsimasut pioreersut aamma piukkunnassuseqarnerit annertussusaat paasiniarneqassalluni.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sulisussanut suliassami atorfinitsinneqartunut ataasiakkaanut tamaginnut atorfimmuot qaffakkiartornissamut inerisaanissamik imaluunniit ilinniarnermik ingerlatsinissamik neqerooruteqassaaq.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aamma entreprenørit, pilersuisut kiffartuussisullu sullissiviit kiisalu najukkami aamma nunami namminermit oqartussaasut suleqatigalugit sulisussanut nunaqavissunut piginnaangorsaanissamut ilinniaqqitsinissamullu pilersaarusiuussapput pikkorissaanernillu suliaqassallutik.

Piginnaangorsaanermut periusissaq kalaallinut suleqataasunut kingusinnerpaamik ulloq 30. juni 2016 saqqummiunneqassaaq. Pisinnaatitsissummik pigisaqartup piffissamut killissaliussaq naammassisinnaangikkuniuk pineqartoq piffissaliussap sivitsorneqarnissaanik qinnuteqassaaq.

Ilinniartiffissat aamma sungiusarluni suliffissat

Allakkiani isumaqatigiissutigineqartuni piumasaqaatit aqutigalugit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq suliassami ilinniartiffissanik aamma sungiusarluni suliffissanik atorfinnik inniminniissaaq.

Ingerlatsinermut immikkoortup nalaani ilinniartiffissanut atatillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup aamma entreprenørit pisussaaffii:

Ukiuortumik allaffissornermi ilinniarfissaq minnerpaamik ataaseq aamma ilinniarfissat 4-it, soorlu assersuutigalugu biililerisut, aatsitassarsiorfimmi sulisut, innaallagialerisut assigisaallu, assersuutigalugu inuussutissarsiutinut ilinniarfinneersut, Kalaallit Nunaanni innuttaasunut ammatinneqassapput. Tamatuma saniatigut ukiumut sungiusarluni suliffissat minnerpaamik marluk ilinniarfinnit, ilisimatusarfinnit, ARTEK-imit assigisaannilluunniit allaneersunut Kalaallit nunaanni innuttaasunut atugassiissutigineqassapput.

Sulisussat nunaqavissut pisinnaatitsissummik pigisaqartumit taassumalu entreprenøriinit, pilersuisuinit kiffartuussisuinillu imaluunniit pisortani oqartussaasunit taakkualu sullissiviinit aningaasaqarnikkut aamma/imaluunniit allatigut tapersiivigineqartumik ilinniartinneqarnissaannik aamma annertunerusumik ilinniarnissaannik neqeroorfigineqartussat, amerlassusaat suussusaallu allallugit ukiut tamaasa isumaqatigiissuteqartoqartassaaq.

Sulisussat nunaqavissut ilinniartitaanerat ilinniartinneqarnerallu

Atorfinitsitsinissaq sioqqullugu taamatut ilinniartitaanermut siunnerfiusoq tassaavoq, sulisussat nunaqavissut minnerpaamik marluk ilinniartinneqartassasut aammalu aatsitassarsiorfiup sumiiffiani aqutsisunut ilaassallutik.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq kalaallit oqartussaasui aamma suliffeqarnermi illuatungeriit suleqatigalugit aatsitassarsiorfiup sumiiffiani atorfinni assigiinngitsuni atorfinittunut nutaanut ilinniartitsinermut ilinniartitaanermullu pisussanut pilersaarutiniq pilersaarusiussaaq aammalu atuutsitsinissaq siumut takorlooriissallugu.

Sanaartornermut immikkoortup nalaani atorfinitsitsinernut ilinniartitaanermi pisariaqartitsineq			
Atorfimmut nassuiaat (Ilanngussaq 4-imi allattuiffik takuuk)	Atorfinitsitsinissamut pisariaqartitsinermut ulloq missiliorneqartoq	Ilinniartitsinissamut /ilinniartitaanermut piumasaqaatit	Ilinniartitsinerup imaluunniit ilinniartitaanerup sivisussusaa missiliorneqartoq
Maskiinanut assaassutinut aquttoq	2016-imi qaammatit pingasukkaat aappaat	TBD	TBD
Dumper-ini aquttut	2016-imi qaammatit pingasukkaat aappaat	TBD	TBD
Kranini aquttoq	2016-imi qaammatit pingasukkaat aappaat	TBD	TBD
Sulisut nalinginnaasut	2016-imi qaammatit pingasukkaat aappaat	TBD	TBD
Innaallagialerisoq	2016-imi qaammatit pingasukkaat aappaat	TBD	TBD
Biililerisoq	2016-imi qaammatit pingasukkaat aappaat	TBD	TBD

Tunisassiornerup immikkoortuani ukioq 1-imut atorfinitsitsinermi ilinniarsimanissaq pisariaqartinneqartoq:

Atorfimmut nassuiaat (Ilanngussaq 4-imi allattuiffik takuuk)	Atorfinitsitsinissamut pisariaqartitsinermut ulloq missiliorneqartoq	Ilinniartitsinissamut /ilinniartitaanermut piumasaqaatit	Ilinniartitsinerup imaluunniit ilinniartitaanermut sivisussusaa missiliorneqartoq
Ilanngussaq 4-imi suliffissanut allattuiffik tamakkiisoq takuuk	2017-imi qaammatit pingasukkaat siulliit	TBD	TBD

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup sulisut nunaqavissut suliassap ingerlanneqarnera tamaat atorfeqartussat ilinniartissavai aammalu atorfimmini qaffannissamut periarfissaqarnissaannik neqerooruteqassalluni.

Aalajangersakkat matuma siulianiittut apeqqutaatinnagit, kina atorfimi atorfeqarsinnaanersoq, ilanngullugu aamma aqutsisut atorfeqarsinnaanersoq, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aalajangissaq.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sulisut nunaqavissut tuluttut oqaatsinut atuartinneqarnissaannik neqerooruteqassaaq.

Sulisut nunaqavissut pisinnaatitsissummik pigisaqartumit taassumalu entreprenøriinit, pilersuisuinit kiffartuussisuinillu imaluunniit pisortani oqartussaasunit taakkualu sullissiviinit aningaasaqarnikkut aamma/imaluunniit allatigut tapersiinertaqartumik ilinniartinneqarnissamik aammalu annertunerusumik ilinniagaqarnissamik neqeroorfigineqartussat amerlassusissaat suussusissaallu allallugit, ukiut tamaasa isumaqatigiissutigineqartassaaq.

Ukiumoortumik naliliinermi pisinnaatitsissummik pigisaqartup atorfiit, ukioq pineqartoq taanna sulisartunit nunaqavissunit naammassineqarsinnaanngitsut, allagarsiissutigisassavai. Tamatuma kingorna ukiup tulliani sulisartunik nunaqavissunik atorfinitsitsinissamut siunnerfiusut qanoq naammassineqarsinnaanersut, pisinnaatitsissummik pigisaqartup naliliinermut nalunaarusiami aamma sulisussarsiornermut periusissami itisilissavaa, ilanngullugit ilinniartitsineq /ilinniartitaaneq kiisalu tusagassiutitigut il.il. paasititsiniaanerit tamanut ammasumik ingerlanneqartut.

Bilag 6 Suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuineq aamma neqeroortitsinermi suleriaatsit

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup taassumalu entreprenøriisa, pilersuisuisa kiffartuussisuisalu suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissamut pisussaaffeqarnerat

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut tenikkikkut imaluunniit niuernermik tunngaveqartumik unammillersinnaassuseqarpata, suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunit pisisarluni aamma atuilluni, najukkami suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut periarfissanik neqerooruteqassaaq, takuuk aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18 (2).

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq taassumalu entreprenørii, pilersuisui kiffartuussisuilu suliffeqarfinnit kalaallinit pigineqartunit minnerpaamik kiffartuussisutunik, atortussanik il.il. pisisassapput, atortussat kiffartuussisutillu ukiumut naleqassallutik:

- Sanaartornerup nalaani minnerpaamik 50 %
- Tunisassiornerup nalaani minnerpaamik 70 %
- Matusinerup nalaani minnerpaamik 70 %

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup politikkiinik aallaaveqartumik ukiumoortumik nalunaarutunik, taassuma entreprenøriisa, pilersuisuisa kiffartuussisuisalu nassiussisarnissaat pisinnaatitsissummik pigisaqartup qulakkiissavaa. Nalunaarusiat taamaattut atorfiit sulisartunut nunaqavissunut neqeroorutigineqartut amerlassusaat, sulisartut nunaqavissut entreprenørini, pilersuisuni kiffartuussisunilu atorfeqartinneqartut amerlassusaat, ilinniartitaanermi periarfissat sulisartunut nunaqavissunut neqeroorutigineqartut nassuiarneqarnerat, sulisartut nunaqavissut soraarsinneqartut imaluunniit sulisinnaassuseqanngitsut amerlassusaat kiisalu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut sorliit pilersuisutut atorneqarnerisut pillugit paasisutissanik imaqaassapput.

Atortunut atortussanullu neqeroortitsinermi suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut aamma neqeroortitsiviusunut ataatsimoortunut, aatsitassarsiorfimmu pilersuiffigineqartussanut, neqerooruteqarnissamut periarfissaqassapput. Suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut unammillersinnaassuseqanngippata, tamanna uppersarneqassaaq.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq Qeqqata Kommuniani aamma Kalaallit Nunaanni illoqarfinni attuumassuteqartuni suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut pilersuisuunissamut periarfissaat pillugit ataatsimiititsinernek akuttunngitsumik aaqqissuussisassaaq.

Neqeroortitsinermi tunngaviusut aamma niuernissamut periarfissanik allaffissornikkut aqutsineq

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq piumasaqaatit nalinginnaasut aamma immikkuullarissut kiisalu neqeroortitsinermi suleriaasiusinnaasut pillugit suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut isumaqatigiissutitut piareersaataasumik isumasioqatigiinnermik aaqqissuussisassaaq. Naatsorsuutigineqarpoq isumasioqatigiinneq taanna 2016-imi ukiup affaani kingullermi ingerlanneqassasoq, aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinissamut akuersissuteqarnissanut pisariaqartunut tamaginnut piffissamut pilersaarut apeqqutaassalluni. Isumasioqatigiinneq kinguartinneqassappat pisinnaatitsissummik pigisaqartup tamanna pillugu kingusinnerpaamik qaammatit pingasut sioqqullugit

aatsitassanut oqartussaasoq nalunaarfigissavaa, peqatigisaanillu isumasioqatigiinnissamut siulianut piffissamut pilersaarut nutaaq pillugu paasissutissiissalluni.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut peqataatinneqarnissaat pitsanngorsarniarlugu pisiniartarnermut tunngaviusunik aalajangersaassaaq atuutsitsissallunilu, makkua aqcutigalugit:

- Unammilleqatigiinnikkut neqeroortitsinermik ingerlatsilluni aammalu naliliinissamut tunngavissarititaasunik paasiuminartunik, soorlu assersuutigalugit:
 - aningaasartuutitigut sunniuteqarluartitsineq
 - pitsaassuseq
 - atortussat kiffartuussissutillu pisariaqartut pissarsiarinissaannut tunniunniissaannullu piginnaasaqarneq
 - piffissaq eqqorlugu tunniussineq
 - isumannaallisaanikkut avatangiisitigullu angusat
 - ilinniartoqarnissaq,

atuilluni atortussanik kiffartuussissutinillu pilersuinermit unammilleqatigiinnermik tunngaveqartumik peqataanissamut tamakkiisumik naapertuulluatumillu periarfissaqartitsilluni aammalu salliutitsilluni

- Isumaqatigiissutit pissarsiarineqarsinnaasut angissusaat annertussusaallu, ajornanngippat suliffeqarfinni kalaallinit pigineqartuni pisinnaasaqarnermut naapertuunniissaat, qulakkeerneqassaaq.
- Suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut niuernermit periarfissat suliassamut attuumassuteqartut annertusitinnissaannut pisinnaatitsissummik pigisaqartoq iliuuseqassaaq aammalu niuernermit periarfissanut missiliuinermit ukiut tamaasa suliqaartassalluni, tassani suliassamut atatillugu pisinissanut piumasqaatit naatsorsuutigineqartut naleqquttuunerat ersarissarneqartassalluni.
- Pisinnaatitsissummik pigisaqartup aamma ingerlatsinermut pisortap joint venture atorlugu suleqateqarnissanut periarfissat, naleqqutsillugu, paasinarsisittassavaat.
- Suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut tusagassiutinullu niuernermit periarfissat atituumik paasissutissiissutigineqartarnissaat qulakkeerneqassaaq.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup aamma entreprenørit toqqaanissamut tunngavissarititaannut sanilliullugit pilersuisuusussanut piukkunnaassuseqarnernut atatillugu nammineq naliliinini malillugu aalajangiinissaq pisinnaatitsissummik pigisaqartoq imminut pisinnaatippoq.

Neqeroortitsinermut suleriaaseq

Neqerooruteqartitsinermut suleriaaseq matuma kinguliani allassimasoq sanaartornissamut isumaqatigiissutinut aamma sanaartornerup immikkoortuani isumaqatigiissutinut allanut kiisalu isumaqatigiissutinut aatsitassarsiorfimmi ingerlatsinerup nalaani pisariaqartinneqartunut, atuuppoq.

Suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik aamma sulisussanik nunaqavissunik atuneq, ilinniartunik aamma suliffimmi sungiusartussanik kalaallinik akuutitsineq kiisalu piginnaasaqarneq ilisimasanillu ineriartortitsineq, pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumaqatigiissutinut ataatsimoortukkaanut neqerooruteqartitsinerani, ataatsimoortukkaanut neqeroortitsinerani aamma isumaqatigiissutinik tunniussinerani, najukkameersut iluaquserneqarnissaat annertusarniarlugu, sapinngisamik

annertunerpaamik siuarsarneqassaaq, takukkit ilanngussami matumani neqeroortitsinermut tunngaviusussat aamma naliliinermut tunngavissarititaasut.

Tamanna tunngavigalugu neqeroortitsinerup ingerlanissaa manna pisinnaatitsissummik pigisaqartumit imaluunniit pisinnaatitsissummik pigisaqartumit aalajangersagaasumik neqeroortitsinermut suleriaatsimut ingerlatseqatigiiffimmit /siulersuisunit pilersaarusiorneqassaaq aqunneqassallunilu.

Ingerlatsinerup immikkoortuanut isumaqatigiissutinik neqeroortitsineq ammasumik ingerlanneqassaaq. Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq tamanut ammasumik paasissutissiisarfii pigineqartut aqutugalugit neqeroortitsinerup ingerlanerani peqataanissamut neqerooruteqartussanik piukkunnartunik qinnuteqaqqusissaaq. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi artikel 18 naapertorlugu suliffeqarfiiit kalaallinit pigineqartut isumaqatigiissutinut tamaginnut neqerooruteqarnissamut ammasumik naapertuuttumillu periarfissaqartinneqassapput. Neqerooruteqartitsineq Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut tunngavigalugit ingerlanneqassaaq. Suliffeqarfiiit/pilersuisuusussat tamarmik aatsitassanut ikummatissanullu inatsit eqqumaffigissagaat tassungalu naapertuuttumik naammassinninnissaat iliuseqarnissaallu pisinnaatitsissummik pigisaqartup qulakkiissavaa.

Kalaallit Nunaanni ataatsimoortunngorlugit neqeroortitsivigineqartunut neqerooruteqartitsinermut, neqeroortitsinermut aamma tunniussinermut atatillugu najoqqutassat tamarmik minnerpaamik kalaallisut danskisullu Kalaallit Nunaanni tusagassiuutini naqinneqassapput, isertuussassanik mianerisaqarsimasinnaaneq attuumassuteqartoq sillimaffigineqarluni.

Pisisarnissamut periusissaq

- Atortussanik pissarsinissamut aamma Kalaallit Nunaanni atugassarititaasunut naapertuuttumik isumaqatigiissutinik tunniussinermit unammillersinnaassuseqartumik, naapertuilluartumik sumiissusersineqarsinnaasumillu periaaseqarneq.
- Suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik piukkunnassuseqartitsinissamut akuutitsinissamullu suleriaaseq
- Neqeroortitsinermit allakkiaq aamma neqerooruteqartunut ilitsersuussinerit, pilersaarut aamma aningaasaqarnikkut pilersaarusiorneq malinniarlugit piffissani naleqquttuni tamanut ammasumik nalunaarutigineqassapput.

Neqeroorutinik tiguisarnermut suleriaaseq:

- Matusinissamut ullussaliussaq sioqqullugu neqeroorutinik ammarnaveerlugit matusimasunik tigusineq.
- Ulluni ullussaliunneqartuni neqeroorutit "matoqqasut" ammarnissaannut ullulerlugillu naqissuserneqarnissaannut, paasissutissat tunngaviusut nalunaarsorneqassapput, aammalu allakkiaq ingeniorinut imaluunniit pisiniarnermut immikkoortortaqarfinni attuumassuteqartuni nalilernerqartussanngorlugit agguanneqassapput. Paasinarsitsinissamut suleriaaseqarsinnaanermut piffissalliisoqassaaq.
- Teknikkikkut aningaasaqarnikkullu nalililineq pisinnaatitsissummik pigisaqartumit suliarineqassaaq.

Neqeroortitsinermut tunngaviusussanut naliliinissamullu tunngavissarititaasut

Neqeroortitsinerup ingerlanerani neqeroortitsinermut tunngaviusussani piumasaqaatigineqartuni ilaapput:

- (1) neqeroortitsinermi ilitsersuutininik naammassinnineq
- (2) teknikkikkut piumasaqaatinik naammassinnineq
- (3) unammillersinnaassuseqartumik neqerooruteqarneq
- (4) pilersuinermut piumasaqaatinik naleqquttunik naammassinnineq

Entreprenørit, pilersuisut kiffartuussisullu tamarmik, matuma kingulianiittut naliliinermut tunngavissarititaasut A-E qanoq naammassiniarnerlugit, neqerooruteqarnerminni erseqqissumik uppersarsassavaat. Tamatuma saniatigut naliliinermut tunngavissarititaasuni ilaatinneqassapput:

- (1) Aningaasaqarnikkut pisinnaasaqarneq
- (2) Matuma kinguliani A-E-imi allassimasutut najukkami akuutitsineq:

A. Sulisartunik nunaqavissunik atorfinitsitsineq

Isumaqatigiissutit ataatsimoortut ataatsit atorfinni assigiinngitsuni sulisartunik nunaqavissunik atorfinitsitsinissamut aalajangersakkanik naleqquttunik imaqassapput. Tassani ilaatinneqarsinnaavoq, kisianni tassungaannaq killilerneqarani, assersuutigalugu assessorluni sulisartutut, nakkutillinermi atorfilittut, pisortatut, aatsitassarsiorfimmil sulisutut, allaffissornermi, aserfallatsaaliuinermi sulisuni, kiffartuussinermi suliffinni sulisuni, ingerlasussanik piareersaarnermi il.il. sutigut tamatigut sulisartunik nunaqavissunik atorfinitsitsineq. Tassani sulisartut ilinniagaqarsimasut aamma ilinniagaqarsimasuunngitsut ilaatinneqarput.

B. Suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atorfinitsitsineq

Isumaqatigiissutit ataatsimoortut ataatsit suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik suliassap killiffiini assigiinngitsuni akuutitsinissamut aalajangersakkanik naleqquttunik imaqassapput. Tassani ilaatinneqarsinnaapput, kisianni tassungaannaq killilerneqaratik, suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut assigiinngitsumik iluseqartut, soorlu assersuutigalugu suliffeqarfiit sanaartormik suliqartut allallu suliffeqarfiit, soorlu assersuutigalugu kiffartuussisartut, suliffeqarfiit ingerlasussanik piareersaarnermik suliqartut, tammaarsimaarfinnik aserfallatsaaliuinermillu sullissisartut, ilanngullugit nerisaqartitsineq errorsisarfirmilu sullissineq il.il.

C. Ilinniartunik sungiusarlutillu sulisussanik kalaallinik akuutitsineq

Isumaqatigiissutit ataatsimoortut ataatsit atorfinni assigiinngitsuni aammalu suliassap killiffiini assigiinngitsuni ilinniartunik aamma suliffimmi sungiusartussanik akuutitsinissaq pillugu aalajangersakkanik imaqassapput. Tassani ilaatinneqarsinnaapput, kisianni tassungaannaq killilerneqaratik, atorfiit soorlu assersuutigalugu biililerisut aamma innaallagalerisut, allaffissornermi atorfiit, lasbiilini aquttut, Aatsitassalerinermi ilinniarfimmit (KTI) aamma Inuussutissanut ilinniarfimmit INUILI-mit il.il. pisussanut pilersaarutit aatsitassalerinermut tunngassuteqartut.

D. Kalaallit Nunaanni pisinnaasanik inerisaaneq aamma ilisimasanik tunniussineq

Isumaqatigiissutit ataatsimoortut ataatsit Kalaallit Nunaanni piginnaasaqarnernik ilisimasanillu inerisaaneq imaluunniit annertunerusumik ineriartortitsineq pillugit aalajangersakkanik imaqassaaq, soorlu assersuutigalugu joint ventures aqutugalugu il.il. ilisimasanik tunniussineq (ilisimasanik avitseqatigiinneq).

E. Ilinniartitaaneq aamma ilinniartitsineq

Isumaqatigiissutit ataatsimoortut ataatsit sulisartunik nunaqavissunik ilinniartitsinissaq imaluunniit annertunerusunik ilinniartitaanermik ingerlatsinissaq kiisalu sulisartut nunaqavissut

ilinniartitaanerat imaluunniit ingerlaqqiffiusumik ilinniartitaanerat pillugit aalajangersakkanik imaqassaaq. Tassani ilaatinneqarsinnaapput, kisianni tassungaannaq killilerneqaratik, sutigut tamatigut sulisartunik nunaqavissunik ilinniartitsineq aamma taakkua ilinniartitaanerat. Tassani ilaatinneqarput ilinniartinnut aamma inuussutissarsiutinut ilinniartinnut tunngatillugu suliffiup iluani ilinniartitsineq aamma ilinniartitaaneq.

Suliffeqarfinnit kalaallinit pigineqartunit neqerooruteqartoqareernerani itigartitsineq aamma tunniussinnginneq

Neqeroortitsinermit suleriaatsip aallartinnerani pisinnaatitsissummik pigisaqartoq suliffeqarfinnit kalaallinit pigineqartunit aamma suliffeqarfinnit nunanit allaneersunit isumaqatigiissutinut ataatsimoortukkaanut ilanngussaq 7-imi takussutissiaq 7.1-7.5-imi allassimasunut, neqeroorutit piniassaaq.

Isumaqatigiissutit ataatsimoortukkaat takussutissiaq 7.2-imi allassimasut, Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut tunngavigalugit suliffeqarfinnut nunanit allaneersunut aamma kalaallinit pigineqartunit neqeroortitsivigineqarsinnaapput.

Suliffeqarfinnut nunanit allaneersunut isumaqatigiissutini tamaginni allanneqassaaq, sapinngisamik annertunerpaamik suliffeqarfinnit kalaallinit pigineqartunit sumiiffimmi suliassanik suliaqarnermi, ilanngullugu ikkussuinernik suliaqarneq, atuinissamut entreprenøri pisussaaffeqartoq.

Neqeroorutit sulluunniit tamarmik Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut tunngavigalugit ingerlanneqassasut, aammalu isumaqatigiissutit neqerooruteqartunit, neqeroorutaat Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut naapertuuttunit taamaallaat tunniunneqarsinnaasut, isumaqatigiissutinut tamaginnut neqeroortitsinermit allakkiani allanneqartarnissaa, pisinnaatitsissummik pigisaqartup isumagissavaa. Tamatuma aamma kingunerisaanik sanaartornissamut isumaqatigiissutinik tamaginnit aamma isumaqatigiissutinik allanik tamaginnit tunniussinerit isumaqatigiissuteqarnerillu, Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut nalinginnaasut imaluunniit taamaaqatai tunngavigalugit pisartussaapput, pingaartumik kiffartuussinernut assigiinnut imaluunniit assingusunut Kalaallit Nunaanni niuerfiup iluani.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aalajangeruni suliffeqarfimmu kalaallinit pigineqartumut isumaqatigiissutit ataatsimoortut tunniunneqassanngitsut, suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq soq toqqarneqannginnersoq imaluunniit piukkunnarsimannginnersoq, uppersarnerneqassaaq.

Neqeroortitsinermit suleriaatsimut naatsorsuutigineqartut

Isumaqatigiissutit ataatsimoortut 200.000 kr. sinnerlugu naleqartut tamarmik neqeroortitsivigineqassapput.

Isumaqatigiissutit ataatsimoortut 500.000 kr. inorlugu naleqartut neqeroortitsinermit ilaatinneqanngissinnaapput, tunngavissarititaasut matuma kinguliani allassimasut ilaat ataaseq naammassineqarsimappat:

- isumannaallisaanermik pissuteqartumik
- suliffeqarfik ataasiinnaq suliassanik suliarinnissinnaasq

Ajutoornerit inuit inuunerannik, aningaasatigut pigisanut aamma/imaluunniit avatangiisinut navianartorsiortitsisinnaasut pinngitsoortinniarlugit imaluunniit ikiorsiiviginiarlugit aammalu sukkasuumik suliniuteqarnissaq aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqartillugu, pilersuisussanik imaluunniit kiffartuussisussanik atorfinitsitsinissaq pisariaqarsimappat, isumaqatigiissutit ataatsimoortut neqeroortitsivigineqarnerannut piumasaqaatit nalinginnaasut atuutissanngillat.

Bilag 7 Isumaqatigiissutit suliffeqarfinnut kalaallinit aamma nunanit allamiunit pigineqartunut Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut tunngavigalugit neqeroortitsivigineqartunut allattorsimaffik, ilanngullugit suliaqarnissat ataatsimoortut pisinnaatitsissummik pigisaqartumit toqqaannartumik suliarineqartut

Ilanngussaq 7-imi isumaqatigiissutit suliffeqarfinnit kalaallinit pigineqartunit aamma nunanit allamiunit pissarsiarineqarsinnaasut allassimaffiat ukiumoortumik misissorneqartartoq ilaatinneqarpoq, aammalu suliaqartumit pigisaqartumit piffissaq tamaat sulisut ikiorsiullugit toqqaannartumik suliarineqartussanut takussutissiilluni. Malugiuk pisinnaatitsissummik pigisaqartup suliaqartumit ataatsimoortut takussutissiaq 7.3-imi allassimasutut, neqeroortitsivigineqanngimmata.

Sanaartornermut immikkoortup nalaani isumaqatigiissutit ataatsimoortukkaat

Sanaartornerup immikkoortuanut isumaqatigiissutinut allattuiffik suli aalajangiunneqanngilaq aammalu akuersissutit tunniunneqarnerannut piffissaq apeqqaassalluni. Sanaartornerup immikkoortuanut piffissaliussaq sivikimmat, sullitat pisariaqartitaannut naleqqiullugu aatsitassarsiorfiup piffissaalluarallartillugu sananeqarnissaa unammillernartuussaaq.

Naatsorsuutigineqarpoq atortorisarutit ilai annertuut, ilanngullugit suliareqqiisarfik, quersuit illutassai, sannaviit aamma unnuisarfissat, ikkussugassatut, sumiiffimmut assartorneqarsinnaasutut katiterneqarsinnaasutullu, sanaajussasut. Tamanna suliaqartumit mikisunut avingarusimasumiittunullu atornerqarajuppoq. Isumaqatigiissutini taamaattuni allanneqassaaq entreprenøri sumiiffimmi suliaqarnerup ingerlannissaanut, ilanngullugu ikkussuilluni suliaqarneq, sapinngisamik annertunerpaamik suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissamik pisussaaffeqartoq.

Takussutissiaq 7.1				
Sanaartornerup immikkoortuata nalaani suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut isumaqatigiissutit ataatsimoortukkaat				
Isumaqatigiissutit ataatsimoortut	Suliffeqarfiit isumaqatigiissutinik tunineqartut	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq imaluunniit suliffeqarfik nunanit allaneersoq	Joint venture	Isumaqatigiissutip sivilissusaa
Sulisunik assartuussinermut angallammik attartorneq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Suliasap sumiiffiani isumannaallisaaneq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Suliasap sumiiffiani nerisassiorneq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Suliasap sumiiffiani eqqiaaneq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Suliasap sumiiffiani ikummatissamik pilersuineq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD

Uuliakoornissamut upalungaarsimanermut pilersaarut	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
--	-----	--	-----	-----

TBD – To Be Determined (Suli aalajangerneqanngilaq)

Takussutissiaq 7.2				
Sanaartornerup immikkoortuata nalaani isumaqatigiissutit ataatsimoortukkaat suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut/nunanit allamiunut neqeroortigineqarsinnaasussat				
Isumaqatigiissutit ataatsimoortut	Suliffeqarfiit isumaqatigiissutinik tunineqartut	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq imaluunniit suliffeqarfik nunanit allaneersoq	Joint venture	Isumaqatigiissutit sivirususaa
Sanaartornerup: Suliareqqiisarfik	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit/nunanit allamiunit pigineqartoq	TBD	TBD
Sanaartornerup: Quersuit illutai	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit/nunanit allamiunit pigineqartoq	TBD	TBD
Sanaartornerup: Sannaviit	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit/nunanit allamiunit pigineqartoq	TBD	TBD
Sanaartornerup: Unnuisarfik	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit/nunanit allamiunit pigineqartoq	TBD	TBD
Atortussanik pilersuutinillu assartuussineq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit/nunanit allamiunit pigineqartoq	TBD	TBD

Tunisassiornerup immikkoortuata nalaani isumaqatigiissutit ataatsimoortukkaat

Takussutissiaq 7.4-imi aamma 7.5-imi matuma kingulianiittumi isumaqatigiissutit ataatsimoortukkaat 2016-imi neqeroortitsivigineqassapput aammalu tunisassiornerup aallartinnissaa, akuersissutit pisariaqartut tunniunneqarnerannut piffissaq apeqqutaalluni, 2016-ip naalernerani imaluunniit 2017-ip aallartinnerani pisussat naatsorsuutigineqartoq, sioqqullugu tunniunneqassallutik. Isumaqatigiissutit aallarniutaasumik ukioq ataasikkaartumik tunniunneqartassapput, illuatungeriit isumaqatigiissuteqarnerat malillugu nutarterneqarnissamut periarfissaqartinneqassallutik. Isumaqatigiissutit taakkua suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut tunniunneqarnissaat, pisinnaatitsissummik pigisaqartup siunertaraa.

Isumaqatigiissutit ataatsimoortukkaat takussutissiaq 7.3-imi allassimasut, pilersaarutit malillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartumit suliarineqassapput. Isumaqatigiissutini allanneqassaaq entreprenøri/pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, sumiiffimmi suliaqarnerup ingerlanneqarnerani, ilanngullugu ikkussuilluni suliaqarneq, sapinngisamik annertunerpaamik suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissamut pisussaaffeqartoq.

Tamatuma saniatigut pisinnaatitsissummik pigisaqartoq Qeqqata Kommunian taakkualu kiffartuussinissamut isumaqatigiissuteqarfisaat aalajangersimasut angallateqartut suleqatigalugit suliasamut sulisussanut assartuusseriaatsimik naleqqunnerpaamik toqqaassaaq.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup kalaallit suleqataasut ataqatigiissaareqatigalugit angallammik assartuussinermut tunngatillugu (Maniitsoq, Sisimiut, Kangerlussuaq, Itilleq aamma Kangaamiut) isumaqatigiissutinut pioreersunut sunneeqatigiissitsinissaq misissussavaa. Pisinnaatitsissummik

pigisaqartoq tunisassiornerup immikkoortuata aallartinnissaa sioqqullugu piffissaqartitsilluarluni pingaarnertigut missiliuineq tunngavigalugu pilersaarutaagallartumik suliaqassaaq.

Kingusinnerusukkut suliasami sanaartornermut, ingerlatsineranut matusinernullu immikkoortut nalaanni assartuussinissamat pilersaarut inaarutaasoq pigineqalerpat, pilersaarut nutartigaq ilanngunneqassaaq.

Takussutissiaq 7.3				
Suliasat tunisassiornerup immikkoortuani pisinnaatitsissummik pigisaqartumit suliarineqartussat				
Isumaqatigiissutit ataatsimoortut	Suliffeqarfiit isumaqatigiissutit tunineqartut	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq imaluunniit suliffeqarfik nunanit allaneersoq	Joint venture	Isumaqatigiis sutip sivilissusaa
Qaartitsineq/qaarterineq	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	Tassaassaaq suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	Naamik	TBD
Sulieqqiisarfiimmik assartuussineq	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	Tassaassaaq suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	Naamik	TBD
Sulieqqiineq/sequtserineq	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	Tassaassaaq suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	Naamik	TBD
Sulieqqiineq/kajungerisamik kaanngartiterineq	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	Tassaassaaq suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	Naamik	TBD
Umiarsualivimmik assartuussineq	Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq	Tassaassaaq suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	Naamik	TBD

Takussutissiaq 7.4				
Isumaqatigiissutit ataatsimoortut tunisassiornerup immikkoortuani suliffeqarfimmut kalaallinit pigineqartunut neqeroortigineqartut				
Isumaqatigiissutit ataatsimoortut	Suliffeqarfiit isumaqatigiissutit tunineqartut	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq imaluunniit suliffeqarfik nunanit allaneersoq	Joint venture	Isumaqatigiis sutip sivilissusaa
Sulisunik assartuussineranut angallammik attartorneq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Suliasap sumiiffiani isumannaallisaaneq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Suliasap sumiiffiani eqqiaaneq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Suliasap sumiiffiani nerisassiorneq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Suliasap sumiiffiani ikummatissamik pilersuineq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
IT-mi aqqiissutissat	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD
Uuliakoornissamat upalungaarsimaneranut pilersaarut	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq	TBD	TBD

Takussutissiaq 7.5				
Isumaqatigiissutit ataatsimoortut tunisassiornerup immikkoortuani suliffeqarfimmut kalaallinit pigineqartunut imaluunniit nunanit allaneersunut neqeroortigineqartut				
Isumaqatigiissutit ataatsimoortut	Suliffeqarfiit isumaqatigiissutit	Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq imaluunniit	Joint venture	Isumaqatigiis sutip

	tunineqartut	suliffeqarfik nunanit allaneersoq		sivisussusaa
Kalaallit Nunaannit tunisassianik umiarsuarmik aallarussineq	TBD	Suliffeqarfik kalaallinit/nunanit allamiunit pigineqartoq	TBD	TBD

Bilag 8 Suliffeqarfinni kalaallinit pigineqartuni pisinnaasaqarnernik ineriartortitsineq aamma inerisaaneq

Isumaqatigiissummi matumani illuatungeriit akueraat, suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik unammillersinnaassuseqartunik pikkorissuseqartunillu pissaqarsinnaaneq suliassami ineriartortitsinermi inaarsaanissamilu aalajangiisuulluinnartumik ilaasoq.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup suliassap sanaartornermut aamma ingerlatsinermit immikkoortuani kiffartuussinermit aamma niuernermit tunngaveqartumik sullissinermit pilersuissamat piumasaqaatinut allattorsimaffik piffissamiit piffissamat ineriartortittassagaa nutartertassallugulu.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aamma suliffeqarnermi illuatungeriit, suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut periarfissaasinnaasunut inissat atorneqanngitsut paasiniarlugit, ataatsimoorlutik suleqatigiissapput, taamaalillutillu kalaallit oqartussaasui suleqatigalugit inissat atorneqanngitsut taakkua maneqannginnissaat sioqqutsisumik sulissutigissallugu.

Isumaqatigiissutini suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut peqataanerat annertusarniarlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sapinngisani tamaat iliuuseqarnissamat pisussaaffeqarpoq.

Atortussanik pilersuinermit aamma suliassamat niuernermit tunngaveqartumik sullissinermit suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut unammillersinnaassuseqarnerat pitsanngorsarniarlugu, suliffeqarfiit nunanit allaneersut aamma kalaallinit pigineqartut akornanni peqatigiinnernik naleqquttunik pilersitsinissaq pisinnaatitsissummik pigisaqartup kaammattuutigissavaa.

Suliassap ingerlanneqarnera tamaat (sanaartornermit ingerlatsinermullu immikkoortut) suliffeqarfiit nunanit tamalaaneersut aamma suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut akornanni joint ventures-inik aamma suleqatigiilernissanut isumaqatigiissuteqarnissamat siunnersuinertaqartumik periarfissiiffiusumillu, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq isumasioqatigiinnernut qaaqqusisusassaaq.

Akimmiffiit suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut suliqaarnermi tamakkiisumik peqataanissamat akornusiisut paasiniarlugit, kiisalu pikkorissaanernik naleqquttunik ilusilersuiniarluni aammalu allagartaqalernissat pisariaqartut isumaginiarlugit, pisinnaatitsissummik pigisaqartup kalaallit oqartussaasui, suliffeqarnermi illuatungeriit aamma suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut suleqatigissavai.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq sioqqutaarluni iliuuseqartassaaq aammalu suliffeqarfinni kalaallinit pigineqartuni pisinnaasaqarnerup ineriartortinnissaa sulissutigissallugu, taamaalillutik taakkua kiffartuussinerit pisariaqartut ingerlassinnaassallugit, kiisalu pisinnaatitsissummik pigisaqartumit aamma entreprenørinik, pilersuisunit aamma kiffartuussisunit suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut ilisimasanik ingerlatitseqqittarnissaq sulissutigissallugu.

Bilag 9 Suliniutit piujuartitsisusssat allat aamma aningaasaateqarfiit

Ilanngussami matumani siunertaavoq kulturikkut inooqatigiinnermilu suliniutit pisinnaatitsissummik pigisaqartumit taperserneqartussat siuarsarneqartussallu allattorneqarnissaat.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartup pissutsit immikkuullarissut isumagissavai, soorlu assersuutigalugu:

- Atorfeqartinneqartut ilaqutaannut aamma Qeqqata Kommuniani innuttaasunut qaaqquilluni suliffeqarfik ammatillugu aqqissuussinerit.
- Atorfeqartinneqartut ilaqutaasa akornanni attaveqatigiinnernik inerisaanerit.
- Kommunimi timersornermik /kulturikkut pisoqartitsinerit.

Takussutissiaq 9.1-imi aamma 9.2-imi aningaasaateqarfinit aningaasartat matuma kingulianiittut aningaasartat minnerpaaffissaraat aammalu ukiut tamaasa isumaqatiginninniutigineqarsinnaallutik.

Takussutissiaq 9.1 200.000 tonsinik avammut annissuinermi ukiumoortumik aningaasartat						
Ukioq	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Inooqatigiinnermut aamma kulturikkut aningaasaateqarfik (DKK)	100.000	100.000	200.000	200.000	200.000	200.000
Ilinniartitaanermut aningaasaateqarfik (DKK)	0	100.000	100.000	300.000	300.000	300.000
Aningaasaateqarfiit katillugit	100.000	200.000	300.000	500.000	500.000	500.000

Takussutissiaq 9.2 Tonsit avammut annissorneqartut annertusinerannut atatillugu aningaasat ilassutissaat				
Tons	200.000	300.000	400.000	500.000
Inooqatigiinnermut aamma kulturikkut aningaasaateqarfik	Takussutissiaq 9.1-imi aningaasartat	+50.000 kr.	+100.000 kr.	+150.000 kr.
Ilinniartitaanermut aningaasaateqarfik	Takussutissiaq 9.1-imi aningaasartat	+50.000 kr.	+100.000 kr.	+150.000 kr.

Inooqatigiinnermut aamma kulturikkut aningaasaateqarfiit

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq 2015-imi aamma 2016-imi ukiut tamaasa 100.000 koruuninik aammalu 2017-imiit aatsitassarsiorfiup matunissaata tungaanut 200.000 koruuninik, inooqatigiinnermut kulturimullu aningaasaateqarfinit immikkoortitsisassaaq.

Aningaasaateqarfinnut taakkununga siunertaavoq, pingaartumik Qeqqata Kommuniani najukkami innuttaasunut iluaqutaasumik, najukkami kulturikkut aamma timersornikkut suliniutinik aamma sammisassanik siuarsaanissaq aamma tapersiisarnissaq.

Aningaasat taakkua tunngaviumik aningaasaqarnermut ilusiliamik tunngaveqarput, tassani Hudson ukiumut tunisassianik 200.000 tonsinik avammut annissuisassalluni. Aningaasat immikkoortinneqartut, tunisassiat avammut annissorneqartut 100.000 tonsinik annertusineri tamaasa 50.000 koruuninik qaffattassapput, taamaattoq annerpaaffissaalluni 500.000 tons.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq atini atorlugu Grønlandsbanken-imi kontomik pilersitsissaaq, tassani aningaasat ilinniartitaanermut suliniutinut immikkoortinneqartut pisinnaatitsissummik pigisaqartumit nuunneqartassallutik.

Kontomi kommunimiit aamma/imaluunniit Naalakkersuisuniit toqqagaasut aqutsisussat kisimik aningaasanik tiguisinnaanissaat akuerisaassaaq. Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aningaasanik tiguisinnaanngilaq imaluunniit piumasaqaateqarsinnaanani.

Ukiumoortumik naliliinermut alapernaarsuinerimullu pilersaarutinut atatillugu, aningaasaateqarfik taanna naapertorlugu suliniutinut tapersiivigineqarsimasunut tamanut nassuiaanissaq uppernarsaasiinissarluk pillugit aningaasanik aqutsisut Qeqqata Kommunian aamma Naalakkersuisut suleqatigisassavaat aammalu taakkua Kalaallit Nunaanni suleqatinut aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartumut nassiuttassallugit.

Ukiumoortumik aningaasaateqarfinnit 5 %-init amerlanerusunik allaffissornermut siunertanut atueqqusaanngilaq.

Ilinniartitaanermut aningaasaateqarfiit

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq 2016-imi aamma 2017-imi ukiut tamaasa 100.000 koruuninik kiisalu 2018-imiit aatsitassarsiorfiup matunissaata tungaanut ukiut tamaasa 300.000 koruuninik, ilinniartitaanermut aningaasaateqarfimmu immikkoortitsisassaaq.

Aningaasaateqarfimmu siunertaavoq aatsitassarsiorfimmik ingerlatsinerimut tunngatillugu sulisartunut ilinniagaqarsimasunut aamma ilinniagaqarsimasuunngitsunut suliffeqalernissamut periarfissat pitsanngorsaavigineqarnissaat, ilanngullugit ingenjoritut suliaqarnerup, allaffissornerup, aningaasaqarnerup, peqqissutsip, isumannaallisaanerup kiisalu avatangiisit peqqinnissallu il.il. iluanni suliasaqarfiit assingusut.

Aningaasaateqarfimmu aningaasartat 50 %-ii tikillugit amerlassuseqartut, tamanna Kalaallit Nunaanni pisortat ilinniarfii suleqatigalugit ingerlanneqarpat, Hudson Greenland A/S-imi ilinniartitaanermut pisussanut pilersaarutinut atorneqarsinnaapput. Aningaasaateqarfimmi aningaasaatit ilanngussaq 5-imi pisussaaffiit allassimasut naammassinissaannut atorneqarsinnaanngillat.

Aningaasaateqarfiup aningaasartaannut tunngaviumik aningaasaqarnermut ilusiliasq tunngavigineqarpoq, tassani Hudson ukiumut tunisassianik 200.000 tonsinik avammut annissuisassalluni.

Aningaasat immikkoortinneqartut, tunisassiat avammut annissorneqartut 100.000 tonsinik annertusineri tamaasa 50.000 koruuninik qaffattassapput, taamaattoq annerpaaffissaalluni 500.000 tons.

Ingerlatsinerup ukiuisa pingajuanni, ilanngussaq 4-imi allassimasutut, sulisut nunaqavissut tamakkiisumik sulisuusunut naatsorsorlugu 80 %-iunerat, ukiumoortumik aalajangersimasumik iluarsisarnernut najoqqutarineqartassaaq.

Ukiumi pineqartumi sulisut nunaqavissut tamakkiisumik sulisuusunut naatsorsorlugu 85 %-iuppata amerlaneruppataluunniit, pisinnaatitsissummik pigisaqartup ukiumoortumik ilinniartitaanermut aningaasaateqarfimmut akiliutai 100.000 koruuninik annikillineqassapput.

Ukiumi pineqartumi sulisut nunaqavissut tamakkiisumik sulisuusunut naatsorsorlugu 75 %-iuppata ikinneruppataluunniit, pisinnaatitsissummik pigisaqartup ukiumoortumik ilinniartitaanermut aningaasaateqarfimmut akiliutai 100.000 koruuninik amerlisinneqassapput.

Ilangussami matumani aalajangersakkat aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18-imi pisussaaffinnik sumilluunniit annikillitsissangillat.

Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq atini atorlugu Grønlandsbanken-imi kontomik pilersitsissaaq, tassani aningaasat ilinniartitaanermut suliniutinut immikkoortinneqartut pisinnaatitsissummik pigisaqartumit nuunneqartassallutik.

Kontomi kommunimiit aamma/imaluunniit Naalakkersuisuniit toqqagaasut aqutsisussat kisimik aningaasanik tiguisinnaanissaat akuerisaassaaq. Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq aningaasanik tiguisinnaanngilaq imaluunniit piunasaqaateqarsinnaanani.

Ukiumoortumik naliliinermut alapernaarsuinerullu pilersaarutinut atatillugu, aningaasaateqarfik taanna naapertorlugu suliniutinut tapersiivigineqarsimasunut tamanut nassuiaanissaq uppernarsaasiinissarlu pillugit aningaasanik aqutsisut Qeqqata Kommunian aamma Naalakkersuisut suleqatigisassavaat aammalu taakkua Kalaallit Nunaanni suleqatinut aamma pisinnaatitsissummik pigisaqartumut nassiuttassallugit.

Aningaasaateqarfimmut atatillugu ukiumoortumik aningaasaat 5 %-init amerlanerusunik allaffissornermut siunertanut atueqqusaanngilaq.

Bilag 10 Nassuiaassutit

28.2 Nassuiaassutit, nassuiaanerit aamma ilanngussat

28.3 Nassuiaassutit

Isumaqatigiissummi matumani oqaatsit oqariaatsillu makkua, ataqatigiinneranni allatut allassimasoqanngippat, matuma kinguliani allassimasutut nassuiarneqarput:

"Isumaqatigiisut"	Isumaqatigiisut manna, ilanngullugit ilanngussat tassunga atasut.
"Ilanngussaq"	Ilanngussat, imm. 28.5-imi taaneqartut.
"Benefit and Impact Plan"	Benefit and Impact Plan, pisinnaatitsissummik pigisaqartumit suliarineqartussaq kiisalu Naalackersuisunit akuerineqartussaq, aammalu isumaqatigiissummut matumunnga Bilag 2-imiittoq.
"Sanaartornermut isumaqatigiisut"	Sanaartornermik suliaqarnissaq pillugu isumaqatigiisut.
"DKK"	Danskit koruunii.
"Naliliinermut pilersaarut"	Naliliinissamat pilersaarut, pisinnaatitsissummik pigisaqartumit suliarineqartussaq aamma piviusunngortinneqartussaq kiisalu Naalackersuisunit akuerineqartussaq, aammalu ilanngussamat matumunnga ilanngussaq 3-imi missingiutitut takuneqarsinnaasoq.
"Piiaanissamat akuersissut"	Kalaallit Nunaata kitaani White Mountain eqqaani sumiiffimmi aatsitassanik piiaanissamat kisermaassisussaatitaalluni akuersissut nr. 2015/39.
"Force majeure"	Aporfiusoq isumaqatigiissummi peqataasup pisussaaffinnik naammassinninnginnissaanik akuersiviusoq: Isumaqatigiissummi peqataasup pisussaaffimminik naammassinninngissinnaavoq, isumaqatigiissummi peqataasup uppersarsarpagu pineqartup naammassinninnginneq aporfiusumik isumaqatigiissummi peqataasup aqussinnaanngisaanik pissuteqartoq aammalu taassuma aporfiusoq taassumunngaluunniit malittaasut naapertuuttumik

	<p>pinngitsoorsimasinnaanngikkai imaluunniit qaangersimasinnaanngikkai. Isumaqaatigiissummi peqataasq aatsaat pisussaaffiminik naamassinninngissinnaavoq force majeure pineqarpat taassumalu atuunna tamaat.</p>
"Suliffeqarfik nunanit allaneersoq"	<p>Suliffeqarfik tassaangitsoq suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq.</p>
"Pingaaruteqartoq"	<p>Naamassinninnginnermut tunngatillugu isumaqarpoq, naamassinninnginneq tassaasq pingaaruteqartunut naamassinninnginneq.</p>
"Pingaaruteqartumik naamassinninnginneq"	<p>Isumaqaatigiissut manna naapertorlugu pisussaaffimmik naamassinninnginneruvoq, 1) pisussaaffiup tamakkiisumik imaluunniit piffissaq eqqorlugu suliarineqarnera imaluunniit naamassineqarnera isumaqaatigiissummut matumunnga tassanilu siunnerfinnik aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqartoq, imaluunniit 2) naamassinninnginnermi isumaqaatigiissummi peqataasq narrutsatsinneqartoq taassuma pisinnaatitaaneramik naatsorsuutigineqartumik atortinngitsoorneqartoq, imaassimangippat isumaqaatigiissummi peqataasup sumiginnaasup kingunerisaa takorloorsimangikkaa aammalu naleqquttumik takorloorsinnaasimangikkaa, imaluunniit (3) naamassinninnginneq piarinerusoq aammalu isumaqaatigiissummi peqataasq narrutsatsinneqartoq isumaqalersillugu isumaqaatigiissummi peqataasup sumiginnaasup siunissami pisussaaffimminik naamassinnissinnaanera tatigineqarsinnaanngitsoq.</p>
"Kalaallit Nunaat"	<p>Qeqertaq Kalaallit Nunaat eqqamini qeqertartaqartoq, ilanngullugu nunavittaq, kisianni imaani aalisarnermilu killeqarfinnut killigititaasutut naatsorsorneqartartumit 200 sømilinit ungasinnerunngitsoq.</p>
"Kalaallit oqartussaasui"	<p>Naalakkersuisut aamma Qeqqata Kommunua</p>
"Suliffeqarfik kalaallinit pigineqartoq"	<p>Suliffeqarfik piumasaqaatinik makkuninnga tamaginnik naamassinnittoq:</p> <p>(1) Suliffeqarfik suliffeqarfiusoq aammalu inatsisinut suliffeqarfinnut taamaattunut Kalaallit Nunaanni</p>

- qullersaqarfeqartunut atuuttunut
naapertuuttumik nalunaarsorsimalluni.
- (2) Suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni
angerlarsimaffeqarpoq.
- (3) Suliffeqarfik Kalaallit Nunaanni niuerneramik
ingerlataminik suliaqarnermini inuiaqatigiinnut
kalaallinut piviusumik atassuteqarpoq.
Suliffeqarfik inuiaqatigiinnut kalaallinut
atassuteqavinnersoq aalajangersaanermi
ilaatigut taassuma niuernermik ingerlataminik
suliaqarnera pingaartinneqassaaq, ilanngullugu
Kalaallit Nunaanni siusinnerusukkut taamatullu
siunissami ingerlataqarnerit
aalajangersimasumik pilersaarutigineqartut.
- (4) Suliffeqarfiup ingerlatani tamakkiisumik
aqussinnaavai, tamannalu ilaatigut isumaqarpoq
suliffeqarfik akiliisarnerminik
unitsitsisimanngitsaq,
akiliisinnaajunnaarsimanngitsaq imaluunniit
assigisaannik inississimanngitsaq.
- "Naalakkersuisut" Kalaallit Nunaanni naalakkersuisut, Namminersorlutik
Oqartussani oqartussaasut suliaqartuusussat.
- "Sulisut nunaqavissut" Sulisartut nunaqavissut.
- "Kalaallit Nunaanni innuttaasoaq" Inuk:
- (1) Kalaallit Nunaanni inunngorsimasoaq, aammalu
Kalaallit Nunaanni inuunermini ukiut 5-it siullit
aalajangersimasumik najugaqarsimasoaq,
imaluunniit
- (2) Kalaallit Nunaanni ukiuni 2-ini imaluunniit ukiut
10-it kingulliit iluanni ukiuni 7-ini
aalajangersimasumik najugaqarsimasoaq,
imaluunniit
- (3) Inummik piumasaqaat (1)-imik imaluunniit (2)-
imik naammassinnittumik katissimasaminik
aappaqartoq imaluunniit minnerpaamik ukioq
ataaseq nalunaarsorsimasumik apparalugu
inooqateqarsimasoaq, imaluunniit Kalaallit

Nunaanni pisortani imaluunniit namminersortuni sulisitsisumi (oqartussaasoq imaluunniit suliffeqarfik) Kalaallit Nunaanni inatsisinut naapertuuttumik sulisuusoq, imaluunniit

- (4) allatuut immikkut Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartoq, tamanna Naalakkersuisunit aalajangerneqarsimasinnaalluni.

Matuma siuliani nr. (2)-imi "aalajangersimasumik najugaqartumi" pineqarpoq ilinniarnissaq siunertaralugu, aammalu pineqartup ilinniarnernerup allartinnerani Kalaallit Nunaanni ilinniarnissamut tapersissuteqartarnermut, taarsigassarsititsisarnermullu aaqqissuussinerit naapertorlugit pisortanit aningaasanik ikiorserneqarnissamut piumasaqaatit naammassisimappagit, ilinniarnissaq siunertaralugu Kalaallit Nunaata avataani najugaqarneq.

"Kalaallit ilinniartut"

Ilinniartuq aamma Kalaallit Nunaanni innuttaasumut nassuiaassummut naapertuuttumik Kalaallit Nunaanni innuttaasoq.

"Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut"

(Sanaartornissamut isumaqatigiissutinut neqeroortitsinernut kiisalu isumaqatigiissutinik tunniussinernut isumaqatigiissuteqarnernullu tunngatillugu) Kalaallit Nunaanni atugassarititaasut nalinginnaasut imaluunniit taamaaqatai, ilanngullugit Kalaallit Nunaanni niuerfimmi sullissinernut taamaattunut, taamaaqataannut imaluunniit assingusunut atugassarititaasut.

"Sulisartuq nunaqavissoq"

Sulisartuq, aamma Kalaallit Nunaanni innuttaasumut nassuiaassummut naapertuuttumik Kalaallit Nunaanni innuttaasoq.

"IBA"

Impact Benefit Agreement

"Suliffeqarnermi illuatungeriit"

Sulisartut peqatigiiffii aamma sulisitsisut peqatigiiffii imaluunniit kattuffiit taakkununnga assingusut.

"Akuersissut"

Piiaanissamut akuersissut.

"Sumiiffik akuersissuteqarfiusoq"	Sumiiffik akuersissuteqarfiusoq piaanissamut akuersissummi aalajangersarneqartoq.
"Pisinnaatitsissummik pigisaqartoq"	Piaanissamut akuersissut naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq.
"MILT"	Naalakkersuisut ataanni Inuussutissarsionermut, Suliffeqarnermut Niuernermullu Naalakkersuisoqarfik.
"MLSA"	Naalakkersuisut ataanni Mineral Licence and Safety Authority (Aatsitassanut Ikummatissanullu Aqutsisoqarfik).
"Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit"	Aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga pingaarutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-imeersoq (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) tamatuma kingorna allannguuteqartinneqartoq.
"Alapernaarsuineranut pilersaarut"	Alapernaarsuinissamut pilersaarut pisinnaatitsissummik pigisaqartumit suliarineqartussaag atuuksinneqartussarlu kiisalu MILT-imit imaluunniit MLSA-imit akuersissuteqarfigineqartussaag, aammalu isumaqatigiissummut matumunnga Bilag 3-imi missingiutitut takuneqarsinnaasoq.
"MRA"	Aatsitassanut oqartussaasoq, allaffissornikkut aatsigassanut oqartussaasunit qullersaasoq aammalu tassaniillutik Naalakkersuisut kiisalu Naalakkersuisoqarfiit immikkoortortallu taakkununga atasut, Naalakkersuisut aatsitassanut suliassaqarfimmut aamma/imaluunniit aatsitassanut suliassaqarfiup iluani pissutsinut kiisalu piffissamiit piffissamut maleruagassat aalajangersakkallu atuuttut naapertorlugit suliassaqarfinnut attuumassuteqartunut akisussaaffimmik suliakkiissuteqarfigisimasaat.
"Sanaartornerunngitsumut isumaqatigiissut"	Isumaqatigiissut sanaartornissamut isumaqatigiissutaanngitsoq, aammalu pisinnaatitsissummik pigisaqartup akuersissut pineqartoq naapertorlugu ingerlatanik suliagarneranut atatillugu suliagarnermut, pilersuineranut imaluunniit kiffartuussinerut tunngassuteqartoq.

"Iluatungeriit"	(Ataqatigiinnera apeqqutaalluni) pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, kommuni aamma Naalakkersuisut imaluunniit taakkunani arlallit.
"Suleqataasoq" imaluunniit "Suleqataasoq Kalaallit Nunaanneersoq"	(Ataqatigiinnera apeqqutaalluni) pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, kommuni imaluunniit Naalakkersuisut imaluunniit taakkua arlaat ataaseq.
"Pilersaarut"	(Ataqatigiinnera apeqqutaalluni) Benefit and Impact Plan pineqartoq, alapernaarsuinissamut pilersaarut, naliliinissamut pilersaarut imaluunniit pilersaarutit taakkua arlaat ataaseq.
"VSB-mut ilitsersuut"	Kalallit oqartussaasuisa Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfissanut Inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutaasussanik nalilersuinermut malittarisassiai (allannera nutaanerpaaq), piaanissamut akuersissut naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup ingerlataannut atuutsinneqartussaaq.
"VSB-imut nalunaarusiaq"	Piaanissamut akuersissut naapertorlugu pisinnaatitsissummik pigisaqartup ingerlatassanut pilersaarutigisaannut tunngatillugu, inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutaasussanik nalilersuinermut nalunaarusiaq.

28.4 Nassuiaaneq

28.4.1 Ilanngullugu" isumaqatigiissummi matumani nassuiarneqarpoq tassaasoq ilanngullugu nassuiaanerup, nassuiaassutip, oqaatsip imaluunniit oqariaatsip suulluunniit oqaatsip siulianiittup nalinginnaasumik atuunneranut killilersuinertaqanngitsoq imaluunniit ajoqusiinngitsoq. Oqaaseq "ilannguppaa" taassumunngalu malittaasut tamatumunnga naapertuuttumik nassuiarneqassapput.

28.5 Ilanngussaq

28.5.1 Isumaqatigiissummut matumunnga ilanngussat tamarmik taassumunnga avissaartinneqarsinnaanatik ilaapput aammalu isumaqatigiissutip ilaatut isigineqassallutik.